

Bo Novo mesto stalni sedež?

Medobčinska skupščina dobila novo vodstvo

Sedež skupščine občin so z izvolitvijo Marjana Simiča za novega predsednika in Matjaža Verbiča za novega tajnika prejšnji teden iz Metlike prenesli v Novo mesto. Do zdaj sta te dolžnosti opravljala Franc Vrvišar in Ivan Kostelec.

Na zadnji seji, ki je bila 13. junija pod Vrvišarjevim predstvom v Metliki, je med drugim stekla beseda tudi o nadaljnji organiziranosti medobčinske skupščine. Posebna komisija predlaga, da bi sedež skupnosti dolenskih občin in njene skupščine za stalno prenesli v Novo mesto. Predsednik te skupščine naj bi v prihodnje ne bil več predsednik občinske skupščine, marveč bi to odgovornost prevzel kdo izmed manj zaposlenih delegatov. Proučili bodo tudi vprašanje, ali so lahko v tej skupščini, ki je sicer delegatsko sestavljena, ljudje, ki niso delegati v svojih občinah.

Predlog za nakazano reorganiziranost se ni dokončno oblikoval, ko pa bo, bodo o njem razpravljali v občinskih skupščinah in političnih krogih. Menijo, da so spremembe potrebne že zato, ker bo lahkota medobčinska skupščina potem še učinkovitejša in prožnejša. Nalog zares ni malo, kot je dejal dosedanji predsednik Franc Vrvišar, posej ne bi smeli vsč dovoliti, da bi „sklepe pokrili prah“.

KOČEVSKIM JAMARJEM ZLATA ZNAČKA

Na nedavnem občnem zboru Jamarske zveze Slovenije (JZS), ki je bil konec minulega tedna v Idriji, je prejelo kočevsko društvo za raziskavo jam najvišje priznanje, ki ga podeljuje JZS in sicer zlato značko. To je priznanje kočevsk im jamarjem za njihovo desetletno plodno raziskovalno delo.

IMV preko republiških meja

V Belem Manastiru položili temeljni kamen za novo tovarno IMV – Delo za 400 ljudi

V počastitev XI. kongresa ZKJ so 17. maja v Belem Manastiru položili temeljni kamen za novo tovarno IMV za proizvodnjo sedežnih garnitur in krmilnih mehanizmov. Tovarna bo zaposlovala 400 delavcev in bo zgrajena do začetka prihodnjega leta. Veljala bo 140 milijonov dinarjev.

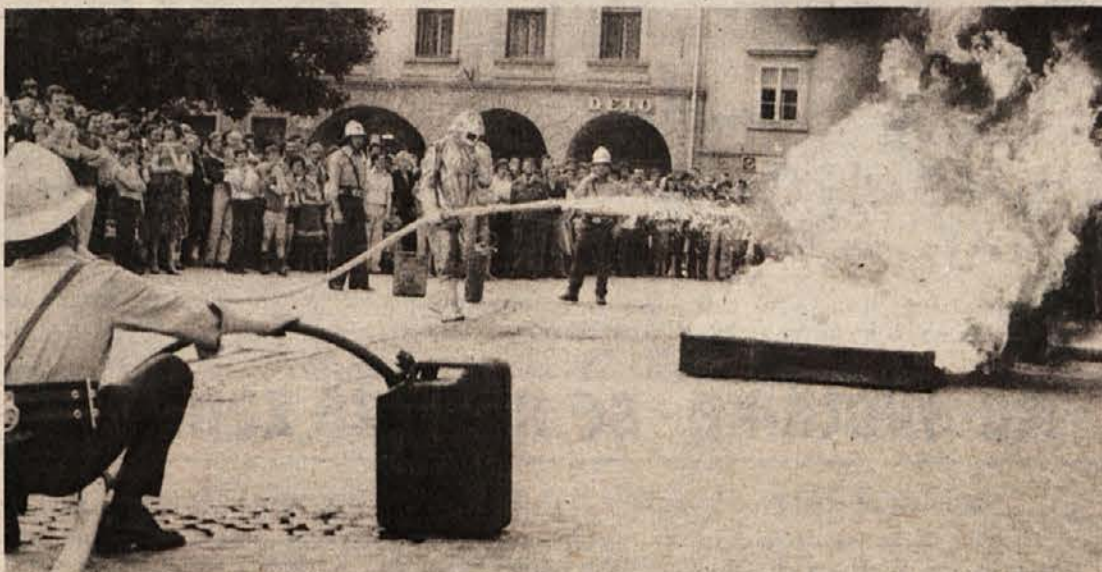
Slavnostni govornik ob polaganju temeljnega kamna za novo tovarno

Poletni obseg

Sporočilo bralcem in sodelavcem Dol. lista

Kot vsako leto sredi junija se tudi letos z današnjo številko začneja obdobja izdavanja Dolenjskega lista v poletnem, zmanjšanem obsegu, kar je predvideno tudi v pogodbah o sofinanciranju občinskih strani. Vsaj tri prihodnje mesece – če bo to tako narekovala denarna situacija, pa še kak teden dlje – bo znašal obseg, vključno s 14-dnevno Prilogo, največ 24 strani. Komunske rubrike, kultura, šport, črna-bela kronika in pisma bodo izhajala le v polovičnem obsegu, zato ob tej priložnosti prosim o tudi vse zunanje sodelavce, naj pišejo svoje prispevke bolj jedrnat in krajše. Zaradi stiske s prostorom bo treba včasih tudi potrpeti, če kak prispevek ne bo takoj objavljen ali če bo občutno skrajšan.

UREDNIŠTVO DL

GLAVNI TRG „REŠEN“ – Več sto Novomeščanov je aktivno sodelovalo na torkovi vaji ob dnevu civilne zaščite. Obrambne enote so svojo nalogo opravile hitro in zadovoljivo, kaj več o vaji in pomenu civilne zaščite pa v naslednji številki „Priloge“. (Foto: Pavlin)

V METLIKI V ČAST KONGRESA

Začetek 11. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije so delovni ljudje in občani metliške občine proslavili na zborih delovnih ljudi v delovnih in drugih organizacijah. V torek dopoldne so se na zborih zbrali delavci Beti, metliškega tozda Novoteksa in osnovne šole. Ob tej priložnosti so pripravili krajše kulturne programe in udeležencem 11. kongresa poslali pozdravne brzojavke. Med občani vlada veliko zanimanje za delo kongresa.

ZA DAN BORCA V PREDSTRUGE

V Predstrugah pri Dobrepoljeh bo 4. julija ob 11. uri osrednja partizanska proslava 35-letnice divizij in korpusov NOV Slovenije ter zasedanja Kočevskega zbora. Hkrati bo tudi srečanje rezervnih vojsk starih iz vse Jugoslavije. Iz Kočevja bo za to priložnost vozil posebni vlak, ki bo odpravil iz Kočevja ob 9. uri, iz Predstrug pa se bo vračal ob 16. uri. Računajo, da se bo iz kočevske in ribniške občine udeležilo proslave okoli 2.500 občanov.

Naš jutri gradimo na včeraj

Z razstavo „Deset kongresov Partije“ so novomeški komunisti počastili XI. kongres ZKJ

„Da bi doumeli sedanost, je potrebno razumeti preteklost,“ je 19. junija na otvoritveni svečanosti v novomeškem Domu JLA med drugim dejal govornik Franci Borsan, sekretar komiteja ZK v Novem mestu.

Studijska knjižnica in muzej sta občinstvu pripravila zanimivo razstavo, na kateri so z dokumenti, fotografijami, tiskanimi deli in lepaki prikazali dejavnost Partije za časa vseh desetih minulih kongresov.

KOČEVJE: PRED KONGRESOM ZKJ

Občinski komitej ZK Kočevje je 17. junija svečano sprejel v ZK 46 novih članov. Vsi so ob tej priložnosti razen izkaznic in značk prejeli še knjigo „Informbiro“. Podelili so tudi zlate značke ZKJ: dobilo jih je 43 komunistov, ki so letos dopolnili 30 let partijskega staža. Istega dne so odprli v prostorih Ljudske knjižnice Kočevje razstavo marksistične literature, ki bo odprta do konca kongresa. Organizirata jo Ljudska knjižnica in občinski komitej ZK.

vajo take konkretne akcije medrepubliškega gospodarskega sodelovanja.

Temeljni kamen je položil Ilija Vakić, predsednik Gospodarske zbornice Jugoslavije, ki je pohvalil pobudo IMV. Ob polaganju temeljnega kamna za novo tovarno IMV so v Belem Manastiru pripravili pravo ljudsko zborovanje. Udeležilo se ga je več kot 5000 prebivalcev tega prijaznega baranjskega mesteca. Za goste in udeležence so pripravili tudi bogat kulturni program, v katerem je sodeloval Sentjernejski oktet.

Slavnosti ob polaganju temeljnega kamna se je udeležila tudi delegacija družbenopolitičnih delavcev občine Novo mesto in delavcev IMV iz Novega mesta.

J. SIMČIČ

Vabilo izseljencem

Vse izseljence in njihove družinske člane, ki želijo z letošnjim Vlakom bratstva in enotnosti potovati v SR Srbijo (odhod bo 11. oktobra, povratek pa 15. oktobra) vabimo, da se čimprej (formalni rok je namreč celo že potekel) prijavijo na sedež občinske konference SZDL. Izseljence s stalnim bivališčem v drugih slovenskih občinah vabimo, da svoje prijave za udeležbo pošljejo v pisni obliki na naslov: Medobčinski svet SZDL Celje, Gledališka 2.

Občinska konferenca SZDL Krško

Pihalne godbe v Artičah

Igralo bo deset orkestrrov, eden tudi s Tržaškega

V nedeljo, 25. junija, priredijo Artičani spet srečanje pihalnih orkestrrov Slovenije; tokrat so že tretjič njihovi gostitelji. Vabilu so se odzvale godbe iz Metlike, Zidanega mosta, Krškega, Senovega, iz Novega mesta, Kočevja, Trebnjega, Slovenske Bistrice, Mežice in Proseka-Kontoveka. Slovenske godbe s Tržaškega so še posebno veseli, saj jo bodo tokrat prvič pozdravili v Artičah.

Dopoldne je ob 9.30 na sporedu koncertni program v dvorani prosvetnega doma; vsaka godba bo zaigrala po dve skladbi. Za to prireditev ni vstopnine.

Popoldne ob 14.30 bodo godbe sodelovale v sprevedu skoz Artiče. Krajani bodo v sprevedu prikazali svojo dejavnost v združenem delu. Otroci bodo popestrili spreved s cvetjem. Sledil bo skupen nastop godb na prostem, nakar bodo vsem desetim orkestrom podelili priznanja.

Prireditev sodi v okvir praznika KS Artiče, ki ga slavijo 12. junija. Pokrovitelj srečanja je Beton Zaslave. Artičani pričakujejo vsaj dva tisoč ljudi, tako kot lani.

MAZUT NA MIRNI

Mirna, mislimo na reko, je minuli teden znova burkala duhove. Kot poročajo iz novomeške UJV, je gladino rečice pri Mimi koncem tedna prekrila plast mazuta, najverjetneje iz mirenske Kolinške. Natančnejših podatkov sicer še ni na razpolago, vendar je po pripovedi občanov do onesnaževanja prišlo že v petek. O vzrokih, kako je mazut prišel v Mirmo in o morebitni škodi bomo poročali brž, ko bo raziskava končana.

JANEZ GRAŠIČ – ZA GARJEV NAGRAJENEC

V prostorih skupščine SRS v Ljubljani so v petek slavnostno podelili letošnje Zagarjeve nagrade. Med šestimi dobitniki najvišjega priznanja za vzgojnoizobrazovalno delo je tudi novomeški pedagoški delavec Janez Grašič. V obrazložitvi stoji, da je Grašič med drugim veliko prispeval k pridobivanju novih kadrov v učiteljske vrste, zavzemal se je za vzpostavljane ustrezne mreže osnovnih šol, kot tudi za izboljšanje materialnih pogojev šol v odročnejših krajih.

Ribnica: referendum uspel

S samoprispevkom bodo gradili zdravstveni dom

Mimulo nedeljo so se volilci ribniške občine odločili na referendumu o uvedbi samoprispevka za gradnjo novega zdravstvenega doma v Ribnici in za financiranje programov posameznih krajevnih skupnosti. Od 8.656 volilcev, kolikor jih je imelo pravico glasovanja, je prišlo na volišča 7.471, za samoprispevek pa jih je glasovalo kar 5.274 ali 64,75 odstotka. Proti sa moprispevku je bilo 2.009 glasov ali 24,66 odstotka, neveljavnih pa je bilo 189 glasovnic ali 2,32 odstotka. Najhitreje so glasovanje zaključili v Zad olju, Bukovici in Blatah in sicer že v salbe pol ure od začetka glasovanja.

S tem glasovanjem so se občani odločili, da bodo kar pet let plačevali po 2 odstotni samoprispevek. Večji del tako zbranega denarja (1,2 odst.) bodo v krajevnih skupnostih Ribnica, Dolenja vas in Velike Poljane namenili za gradnjo novega zdravstvenega doma v Ribnici, manjši del (0,8 odst.) pa za gradnjo in urejanje ostalih komunalnih objektov in objektov družbenega standarda na območju svoje krajevne skupnosti. Krajevne skupnosti Sodražica, Loški potok in Sv. Gregor pa bodo prispevale manj (0,8 odst.) za gradnjo zdravstvenega doma, več (1,2 odst.) pa za uresničevanje načrta gradenj in objektov družbenega standarda in komunalnih objektov na območju svoje krajevne skupnosti.

J. P.

V Trebnjem še blagovnica

Odprla jo je „Dolenjka“ – Smotno izkoriščena stavba

Tačas se nezadovoljnemu Novomeščanu ob ne ravno bleščeči ponudbi Merkurjevih naslednikov v dolenski metropoli po vsej verjetnosti izplača malo postati in trgovini v Trebnjem, preden išče blago dalje v Ljubljani.

Od predzadnje srede posluje namreč vsem na oči neposredno v križišču odcepa z avtoceste nova blagovnica „Dolenjka“ z okrog 1.600 metri prodajnih površin.

Poleg prostorne samopostrežbe je v trgovini precejšen tehnični in tekstilni oddelek, na voljo je tudi pohištvo. Stavba je vsekakor racionalno izkoriščena, saj je pravzaprav še podstrešje namenjeno gostinstvu. Dolenjko – sozd Emona je nalozba veljala dobrih 20 milijonov dinarjev, s 6,5 milijona dinarjev je priskočila

Ob koncu tedna se bo vreme poslabšalo s padavinami in ohladitvam i.

KLJUČI ZA BLAGO – Predsednik delavskega sveta „Dolenjka“ Franc Jarc iz Žužemberka (na levi) je izročil ključe prve blagovnice tega dolenskega podjetja novemu poslovodju Stanetu Jarcu. (Foto: Zeleznik)

Jugoslavija ostaja taka, kakršna je, nevrščena in samoupravna. To je najpomembnejše sporočilo, ki ga je dobil svet iz bleščeče nove dvorane kongresnega centra Sava, kjer se je v začetku tega tedna začel enajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

Zunanjepolitični vidiki kongresnih referatov in razprav — se posebej uvodnega, predsednika ZKJ Josipa Broza Tita — predstavljajo izredno jasno potrditev naše naravnosti, ki ne doživlja občasnih in vsakdanjih potrebam prilagojenih sprememb.

Trdni in mirni

Kongres potrjuje temeljna izhodišča jugoslovanske zunanje politike in vseh področjih: od odnosov do manjšin do problema razorožitve.

Osnove, na katerih gradimo naše odnose z državami, so enake ne glede na to, ali so to članice enega izmed dveh blokov, nevrščene ali nevtralne. Menimo, da je mogoče sodelovati le ob doslednem spoštovanju suverenosti, ozemeljske nedotakljivosti, nevmešavanja v notranje zadeve, enakopravnosti in pravice do lastne poti. To velja tako za odnose z drugimi državami, kot za odnose z delavskim in drugimi naprednimi gibanji. Ne priznavamo nikomur pravice, da bi vsiljeval svojo voljo in jo v imenu sklicevanja na takšno ali drugačno zgodovinsko prakso ponujal drugim kot edino veljavno in mogočo.

Menimo, da mora popuščanje napetosti — ki je po našem mnenju sedaj v zastoju — zajeti vse področje in ne more biti omejeno zgolj na dve vevlesi in njihove zaveznike.

Terjamo odločnejše ukrepe za razorožitev in prekinitev oboroževalne dirke, ki golta zastrašujoča sredstva in preti, da bo uničila svet. Prepričani smo, da so Zdr-

ženi narodi — kjer se še vedno ni končalo posebno zasedanje Generalne skupščine posvečeno razorožitvi — pravi naslov za reševanje te zadrege in da razorožitev ne sme biti prepuščena izključno volji dveh vevlesl.

Sedanje krivične mednarodne ekonomske odnose mora zamenjati nov ekonomski red, ki bo dajal možnosti tudi najrevnejšim in ne bo podpiral tiste, ki so že sedaj na vrhu seznama najbogatejših. Nerazvite in države v razvoju terjajo bolj poštene in pravične odnose in so pripravljene, opiraje se na lastne sile, uveljaviti svoje upravičene zahteve.

Kongres opredeljuje tudi naša temeljna stališča do sosednjih držav, še posebej tistih, v katerih živijo naše manjšine. Vsako državo bomo cenili še posebej po njenem odnosu do naše manjšine, ki živi na njenem ozemlju in njen odnos do te manjšine bomo imeli tudi za odnos do nas samih, smo slišali med drugim v kongresni dvorani.

Jugoslavija ostaja nedotakljivo suverena in neodvisna nevrščena država. Slehermo uganjanje o tem, kaj se utegne zgoditi v prihodnosti, je zato ne samo popolnoma odveč, marveč tudi povsem brezplodno. Na odnos do sveta je začrtan in dognan. Ostajamo taki, kakršni smo, ne gremo ne levo, ne desno in ne nazaj.

To je sporočilo, ki so ga poslali v svet iz kongresne dvorane in zdi se, da je prav to osrednja točka zanimanja ne samo stotin tujih novinarjev, ki spremljajo kongres, marveč tudi svetovne javnosti nasploh.

Odveč je reči, da v tem sporočilu ni nič izjemno novega ali celo nepričakovanega. Dosledno vztrajanje na svoji poti in svobodnem razvoju, kakršnega si izbiramo sami, je bilo že doslej vodilo naše praktične zunanje politike.

Enajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije je to samo še enkrat potrdil.

JANEZ ČUČEK

PRVI ŠPANEC NA KITAJSKEM — Španski kralj Juan Carlos-se mudi na uradnem obisku v LR Kitajski. To je prvi obisk kakega španskega državnika v tej deželi. Poročajo, da so med razgovori dosegli več konkretnih dogovorov o nadaljnjem sodelovanju, zlasti na gospodarskem področju. Na sliki: Španski kralj Juan Carlos med pogovorom s predsednikom kitajske komunistične partije Hua Kuo Fengom — skrajno desno. (telefoto: upi)

Na svetnike se ne kaže zanašati

Najboljše varstvo pred pozebo je in ostane — stalno zavarovanje pridelka

Pravi, da mu je majska pozeba pobrala dve tretjini letošnjega pridelka grozdja. Pri zavarovalnici ga ni zavaroval, češ da je premija prevelika, saj bi moral plačati kar 22 odstotkov od zavarovalne vsote. To je res veliko — toda letošnja škoda je trikrat tolikšna, pa ne bo dobil nobenega povračila.

Mnogim vinogradnikom je majska pozeba povzročila še veliko več škode, recimo v metliški občini, kjer je od 400 ha vinogradov popolnoma pozeblo 260 ha, 50 ha pa do polovice. Še sreča, da je vsaj 50 ha zasebnih vinogradov bilo zavarovanih za pozebo. Tako bo zavarovalnica krila vsaj del skupne škode, ki so jo ocenili na 38 milijonov dinarjev, večina vinogradov pa ne bo dobila nadomestila.

Po letošnji pozebi je spet precej razprav, ali kmetijske pridelke zavarovati pred pozebo pri zavarovalnici ali ne. Podobne razprave so bile po lanski pozebi. Večina kmetov pa je menila, da se naravna nezgoda ne ponovi dve leti zapovrstjo. Statistika, ki računa s povprečji, jih namreč prikazuje z večletnimi razdobji. V resnici pa se nezgoda lahko ponavlja, tudi ne glede na to, kaj pravijo napovedi „po svetnikih“. To pomeni, da kmetovalci ne morejo izbirati po letih, kdaj zavarovati vinograd in druge kmetijske pridelke in kdaj ne.

Odvrča jih visoka zavarovalna premija. Ta pa je odvisna od

škode. Če bi bilo zavarovanih veliko vinogradov, škoda pa bi bilo malo, bi bila premija manjša. Če je malo zavarovanih in pozebejo skoraj vsi, mora biti premija večja. Zavarovalnica namreč ne dela denarja, temveč ga le zbira in prerezdeljuje med zavarovanci. Kdor nima škode, le vplača premijo, pa tisto leto ne dobi nič. Zato pa drugi dobe veliko več, kot so vplačali, da zaradi velike škode niso odvisni od miloščina.

Občina nima sredstev, da bi povrnila kmetovalcem vso škodo, ki jo povzroči neugodno vreme, tudi republika in veza ne. Nekaj škode sicer nadomesti

TELEGRAMI

BELFAST — V obmejnem območju med republiko Irsko in severno Irsko so sporočili, da so pripadniki irske gverile (IRA) ubili policista Williama Turbitta, ker je bil del „britanskega vojnega stroja“. Omenjenega policista so ujeli v soboto, ko so gverilci iz zasede napadli policijski avtomobil. Med napadom je bil ubit tudi policist Hugh Mc Connell.

GELA — Po 524 dneh so ugrabitelji spustili na prostost italijanskega filmskega producenta Nicola De Nora, potem ko je njegova družina plačala odkupnino 6 milijonov dolarjev. De Nora so ugrabili 11. januarja 1977 pred njegovo hišo v Milanu. Policija je sporočila, da so ugrabitelji izpustili producenta na cesti v bližini Gela na Siciliji. De Nora je povedal, da je bil skorajda ves čas z verigo priklenjen na železno posteljo, občasno pa so mu dajali mamila.

PRAGA — Praško sodišče je Liboru Skalskemu izreklo kazen 12 let zapora za poskus ugrabitve češkošovaškega potniškega letala (17. maja je hotel posadko na domači progri prisiliti, da bi poletela v tujino). To je v mesecu dni že tretje sojenje državljanom, ki so pripravljali ali poskusili ugrabiti potniško letalo.

BRUSELJ — Belgijski kralj je dokončno zavrnil odstop vlade, potem ko mu je premier Tindemans sporočil, da je sklenil sporazum z voditelji šestih strank koalicije o spornih točkah socialne in proračunske vlade, katere temelj so krščanski socialisti in socialisti.

SINGAPUR — Oblasti v SR Vietnam so dovolile kitajskim ladjam, da smejo pristati v vietnamskih pristaniščih, kjer bodo sprejela kitajske državljanke, ki želijo oditi iz Vietnama.

NEW YORK — Novinarji največjega ameriškega lista „New York Daily News“ so se po 5-dnevni stavki vrnili na delo, okoli 1300 zaposlenih je doseglo dogovor z izdajatelji o zvišanju plač reporterjev, fotoreporterjev in komercialnega osebja. Po novi pogodbi naj bi se njihov tedenski zaslužek vsako tretje leto zvišal za 68 dolarjev.

tedenski mozaik

ŠVEDSKI KRALJEVSKI PAR JE OBISKAL SOVJETSKO ZVEZO in švedski časopisi so kajpak z izjemno pozornostjo sledili vsak korak kralja Karla Gustava in njegove mlade soproge, kraljice Silvije. In kaj so označili kot največji dogodek obiska? Trenutek, ko se je kraljica Silvija rokovala z nekim kmetom na tržnici v Samarkandu... Različni okusi...

MEDTEM PA SO PRIPADNIKI ZLOGLASNIH RDEČIH BRIGAD, ki so ugrabili in umorili pokojnega predsednika Krščansko-demokratske stranke Alda Mora, poslali nekemu rimskemu časniku novo sporočilo. Sporočilo je pravzaprav seznam ljudi, ki so jih Rdeča armade obsodila na smrt. Na seznamu, ki je povzročil varnostno obveščevalnih krogih velik preplah, sta tudi ministrski predsednik Andreotti in generalni sekretar komunistične partije Italije Berlinguer. Takoj po prejemu sporočila so poostriili varnostne ukrepe, ki so sedaj mnogo bolj učinkoviti kot so bili poprej. Prav tako se nadaljuje preiskava za morilci, oziroma ugrabitelji Alda Mora, toda doslej preiskovalci še vedno niso uspeli razvozlati skrivnosti okoli umora pokojnega predsednika Krščansko-demokratske stranke... Zločinci v varstvu...

TACAS PA NAPOVEDI JEJO, da bo ugandski voditelj Idi Amin kmalu ubil naj v Kampali, glavni mestu države, postavijo metre visok spomenik v njegovo čast. Idi Amin je po tem, da ima zelo radi, bo ravno prav prišel, da se polni še eno željo te ste... Vsakdo počne, lahko in mu dovolijo...

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Z 11. kongresom Zveze komunistov Jugoslavije zaokrožamo pomembno družbenopolitično etapo pri razvoju naše skupnosti. Tokrat bo podal kongres tudi oceno tridesetletne poti Zveze komunistov. In ocena je takšna, da z vso jasnostjo zarisuje naše razvojne mejnike ter revolucionarne vrednote, ki se jih ne mislimo odreči. Te pa so trdnost naših narodov ter narodnosti, enotnost, razvojni cilji, odločilna vloga dela vskega razreda in vseh delovnih ljudi, zaupanje v mlade

Pred nami akcija

rodove, socialistični samoupravni sistem, široka fronta socialističnih organiziranih sil z ZK na čelu, splošna ljudska obramba in samozашčita, nevrščena zunanja politika in ugled, ki ga uživamo v svetu.

Družbenopolitični sistem, ki ga gradimo, ni sestavljen le iz načel. Zato bi bilo premalo, če bi zdajšnjik ocenjevali le skozi optiko zapisanih principov. Ocejevati in razvijati ga moramo skozi rezultate, ki jih daje, vse tja do takšnih „malenkosti“, ko je razžaljen človek zaradi brezdušnega birokratskega odnosa, ali se poteguje za svoje pravice skozi predolge postopke in tako dalje in takonaprej.

Zato Zveza komunistov poudrja, da je pred nami čas akcije. Čas popolne delovne mobilizacije vsega, kar je dobrega in naprednega, da bodo naskoki slabega upešani že pri prvih naletih, vse tja do njihovega izničenja.

Skupnost jugoslovanskih narodov ter narodnosti se je tudi doslej srečevala z mnogimi problemi. Celotakimi, ki so grozili, da bodo kolo razvoja pahnili nazaj. Toda Zveza komunistov, odprta na najširše ljudske množice, je vedno našla tisto pozitivno alter-

nativo, ki je združila hotenja ljudi v enotno voljo za premagovanje nakopičenih slabosti.

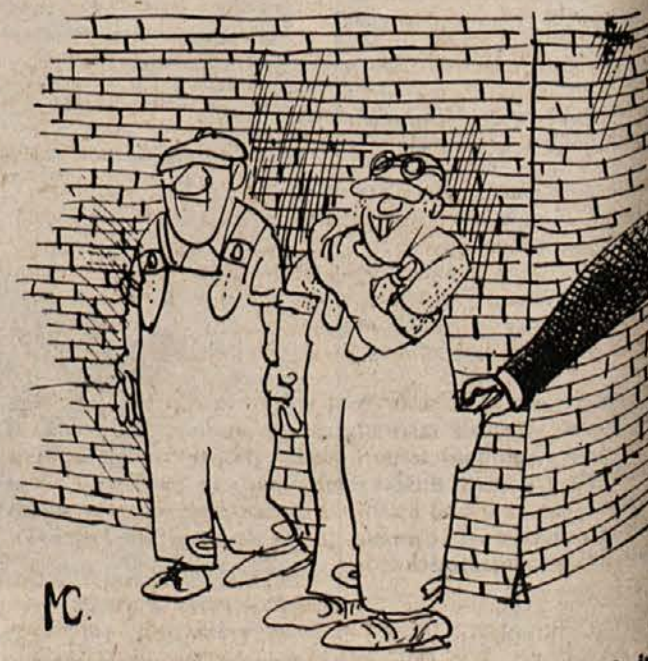
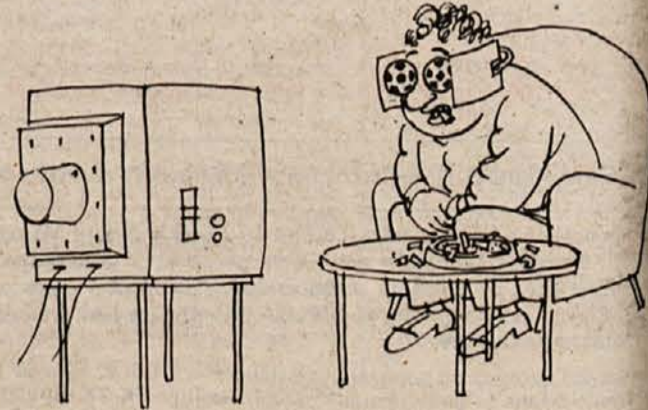
V tem trenutku potrebujemo večji zagon za boljše storilnost, potrebujemo več dostojanstva in družbene hladnokrvnosti pri presojanju najrazličnejših napadov na naša razvojna določila. Potrebujemo več zavedanja, da smo bili v osrčju Evrope domala edini, ki smo pokazali zobe nacifašizmu. To pa nas tudi danes obvezuje, da smo nepomirljivi nasprotniki včerajšnjikov vseh vrst in barv, obvezuje nas, da po demokratični poti razčistujemo morebitne družbene nesporazume, obvezuje nas, da ne razprodajamo vrednote revolucije za morebitne hipne ekonomske učinke, obvezuje nas, da utrjujemo politično kulturo, da spoštujemo interese in mnenja sodrugov.

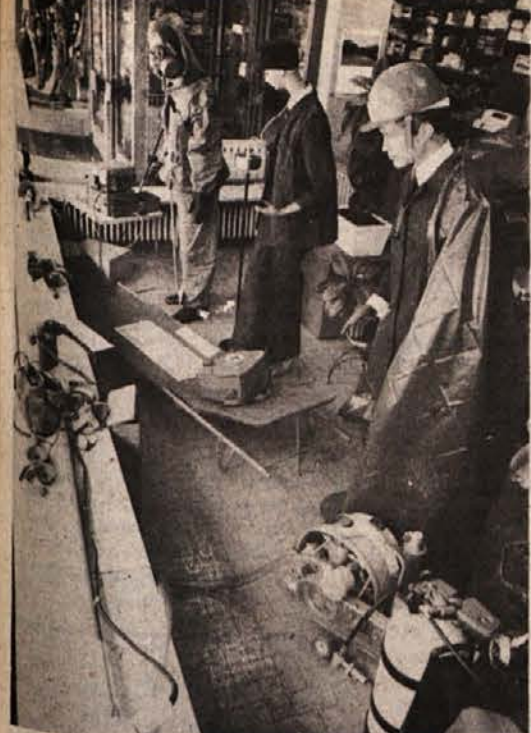
Že bežen pogled nazaj dokazuje, da smo naredili mnogo. In še več bomo, če bomo znali uresničevati načela v praksi, če bomo znali udejanjati človekovo srečo skozi delo in pravice ter dolžnosti, ki izvirajo od tod.

Kongres Zveze komunistov Jugoslavije sam po sebi ni družbena prelomnica. Lahko pa je bilanca doseženega in načrt razvoja za prihodnje dni. To bosta zagotovo tudi temeljni značilnosti sedanjega, enajstega kongresa ZKJ.

Priprave na kongres so bile temeljite, v svojem sporočilu mora biti temeljit tudi kongres. Tako temeljiti, da se ne bo izrekal le o naših notranjih vprašanjih, pač pa bo opredelil tudi stališče jugoslovanskih komunistov do najrazličnejših svetovnih dogajanj in aktualnih vprašanj mednarodnega delavskega in komunističnega gibanja. Na koncu koncev nismo osamljen otok, marveč del žive, utripajoče celote.

MILAN MEDEN

ZA PRVI PRAZNIK - Ob Dnevu civilne zaštite je mestni štab uredil izložbena okna Novoteksove in Krimove trgovine na Glavnem trgu. Mimoidoči so se tako lahko seznanili z opremo enot civilne zaštite, ki danes predstavljajo kar 11 odstotkov vsega prebivalstva novomeške občine. (Foto: J. Pavlin)

USTVARJALNOST NAJMLAJŠIH - Ob zaključku leta so v vseh novomeških vrtcih pripravili razstave slikarskih in modelarskih spretnosti naših najmlajših vrstnikov. Izdelki iz vseh mogočih materialov kažejo veliko ustvarjalnost mladih ročic in njihovih mentorjev. (Foto: J. P.)

HUDA KONKURENCA - Na tekmovanju ekip civilne zaštite trebanjske občine minuli četrtek na Mirni je vladal ogorčen boj za uvrstitve. Trojka tovarne „Dana“ je osvojila kar 85 od 90 možnih točk, vendar je bilo to dovolj šele za četrto mesto. (Foto: Železnik)

ŠOLARJI POMAGAJO - V nasadih krškega Agrokombinata v Žadovinski, kjer zelo primanjkuje obiralcev jagod, se dnevno odzove za obiranje tudi do 200 osnovnošolskih učencev. Pridelek je letos izreden. Na enem hektarju nabeležijo 1,5 do 2 vagona sadežev odlične kakovosti. (Foto: J. Teppey)

TREBNJE: VARČUJTE Z VODO!
To je seveda lahko reči, a težko izvesti, saj je večidel ni vseeno opozarjajo na oddelku za gospodarstvo občinske skupščine v Trebnjem, da vsi porabniki ravnajo strpno, predvsem pa varčujejo z vodo. Akcija za okrepitev vodovoda poteka zadolgovljivo, med drugim bodo delali na trasi tudi pripadniki JLA. Dokler dela ne bodo opravljena, voda pritekala pač kakor tebe. Prav bi bilo, da bi tudi tisti, ki imajo to srečo, da jim ponavadi vode zlepa ne zmanjka, z njo ravnali varčno, ker jo bodo le tako imeli dlje vsi skupaj. Po nekaterih izračunih bi vsi, če bi seveda ravnali varčno, morali po razpoložljivih količinah imeti dovolj vode za prvo silo.

Kaj kažejo gospodarske krivulje

Čeprav pravimo, da se po jutru dan pozna, še ne moremo reči, da bo dolenjsko gospodarstvo do konca leta poslovalo tako, kakor se je pokazalo v prvem četrtletju. Za to obdobje je značilnih nekaj ugodnih ugotovitev. Predvsem se je povečala učinkovitost gospodarjenja, stroški pa so naraščali počasneje od dohodka.

Ob izgubah ni treba biti preveč zaskrbljen, saj so bile večinoma pokrite z neplačanimi prihodkom rezerv. Če je potrebno biti plat zvona, je to potrebno zaradi prepočasnega oblikovanja družbenoekonomskih odnosov po določilih zakona o združenem delu. To pomeni, da uvažanje dohodkovnih odnosov s povezovaljem sredstev za skupna vlaganja napreduje še preveč po polzevo. Vse ugotovitve pa lahko obravnavamo kot opozorila, ne pa kot nekaj dokončnega. Četrtoletje je namreč tudi prekratek čas, da bi v njem lahko prišlo do izraza vse, kar kroji usodo gospodarjenja na njegovi nelahki poti.

Gotovo pa se tudi dolenjsko gospodarstvo ravna po nekih stalnicah, teče po tiru, ki je dobro razviden, če zalistamo po podatkih in primerjavah iz daljšega obdobja. Običajno se Dolenjska „tehta“ ob primerjavi z republiškim povprečji. Tako je lani rast celotnega prihodka v Sloveniji dosegla stopnjo 24 odstotkov, na Dolenjskem pa 60 odstotkov več. Vse dolenjske občine so presegle republiško rast. Malo drugače je pri porabljenih sredstvih, saj

je samo Metlika ravnala ugodneje od republike. Dohodek na zaposlenega je pustil republiškega za seboj za en odstotek, dohodek na prebivalca pa zaostaja za republiškim za 13,5 odstotka.

Dolenjci zaostajajo tudi v deležu čistega dohodka za tako imenovano materialno razširitev dela - Slovenija da na vsakih 100 dinarjev v ta namen 10,36, Dolenjska pa le 4,96 din - in v tehnični opremljenosti. Tudi povprečni osebni dohodek zaposlenih v dolenjskem gospodarstvu je manjši od republiškega (za okoli 8 odst.), akoravno podatki za

Merijo mu delovni učinek

lani povedo, da so vse dolenjske občine te dohodka povečale bolj kot slovensko gospodarstvo. Vse te ugotovitve tudi kažejo, za kaj si bodo morali Dolenjci letos še predvsem prizadevati.

I. Z.

Kriv prispevek

Predsednik Zdržne zveze Slovenije Andrej Petelin se je med nedavnim zadnjim obiskom Kmetijske zadruge Ribnica še posebej zanimal za uveljavljanje pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja kmetov - kooperantov ter za težave, ki nastajajo ob tem.

Bo Sevnici uspel veliki načrt?

Jugotanin se poteguje za tromilijarno tovarno DMT

V petek je bil v Ljubljani eden od mnogih posvetov, kam z novimi kemičnimi velikanim - tovarno dimentiltrefetata - pomembne surovine tekstilne industrije. Odločitev mora biti znana do 15. junija.

Gradnja take tovarne, naložba se ocenjuje na 3 milijarde novih dinarjev, je tolikšen zalogaj, da ga ne zmoredemo sami. Če naj bi bilo iz vsega sploh kaj, bo moralo priti do dogovora vsaj med slovensko in makedonsko tekstilno industrijo ter tujimi partnerji.

Nelahka je tudi odločitev, kam sploh postaviti to tovarno. Eden velikih kandidatov, Dolsko pri Ljubljani, je izpadel iz „dirke“, ponuja namreč komunalno popolnoma neopremljeno zemljišče. Še nadalje „tkumajeta“ Medvode in Sevnica,

Ze sam podatek, da je v ribniški občini nad 1.000 kmetov - kooperantov KZ, zavarovanih pa je samo okoli 55, pove, da tu ni vse v redu. Ribničani so gostu kar na praktičnem primeru pokazali, kje so slabosti, predlagali pa so tudi rešitve.

Lanski povprečni najnižji mesečni obrok (peti razred) za zavarovanje je znašal 699,50 din, letošnji najnižji pa znaša že 934,60 din ali kar 33 odstotkov več. Vzrok za tak porast je, ker so osebni dohodki vseh zaposlenih v Sloveniji in s tem tudi minimalni osebni dohodek občutno porastli. Dohodki kmetov pa niso porastli v takem odstotku. Zato ni novih interesentov za zavarovanje, pač pa celo nekateri sedanjí zavarovanci razmišljajo, če se ne bi zavarovanju odrekli. Predstavniki KZ Ribnica so zaradi vsega tega predlagali, naj se nanjnija osnova za zavarovanje (vsaj letos) ne bi smela zviševati.

Predsednik Andrej Petelin se je z ribniškimi ugotovitvami strinjal in obljubil, da bo Zadržna zveza preko svojih samoupravnih organov posredovala pri regionalni skupnosti zdravstvenega zavarovanja, naj bi po možnosti ribniški predlog upoštevali.

J. PRIMC

KOSTANJEV RAK

Pred nekaj leti je kostanje v Beli krajini napadla bolezen, ki ji pravijo kostanjev rak. Računajo, da je ta neozdravljiva bolezen napadla že okoli 1.600 hektarov kostanjevih gozdov. Najhuje je bolezen prizadela predel od Vinice do semiškega konca in gorjanske gozdove v meriški občini.

Okuženi niso le še gozdovi od Semiča naprej in v okolici Adlešičev. Strokovnjaki pravijo, da je treba napadena drevesa čim prej posekati, saj les izgublja kvaliteto, čimbolj bolezen napreduje.

KOMPAS LETOVANJA - JUGOSLAVIJA POTOVANJA
RODOS ŠPANIJA ŠPANIJA/PORTUGALSKA ŠPANIJA/MAROKO
PRIJAVE: POSLOVALNICE KOMPASA IN POBLAŠČENIH AGENCIJ

Knjigotisk
tiskarna o knjigoveznica o kartonaža
Novo mesto

I. Razpisuje prostá učna mesta za šolsko leto 1978-79

- OFSET TISKAR
- REPRODUKCIJSKI FOTOGRAF
- KNJIGOVEZ

K prošnji naj bo priloženo spričevalo o uspešno dokončani osemletki in izpisek iz rojstne matične knjige

II. Objavlja delo in naloge:

- ČISTILKA

Prijave pošljite do 30. junija 1978 na naslov: KNJIGOTISK Novo mesto, Glavni trg 14

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 14 dneh po preteku razglasnega roka.

Delavski svet delovne skupnosti, Zavarovalne skupnosti Triglav, Dolenjske območne skupnosti Novo mesto

vabi
k sodelovanju nove sodelavce in sicer:

1. ZAVAR OVALNEGA ZASTOPNIKA ZA ZASTOP STRAŽA
2. ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA ZA ZASTOP GABERJE
3. PRIPRAVNIKA S KONČANO UPRAVNO-ADMINISTRATIVNO SREDNJO ŠOLO

Pogoji:
za opravljanje objavljenih del in nalog pod zaporedno številko 1 in 2 se zahteva poklicna šola ali srednješolska izobrazba in 1 leto delovnih izkušenj;
za opravljanje del in nalog pod zaporedno številko 3 se zahteva končana upravno-administrativna srednja šola;
za opravljanje del in nalog za zavarovalnega zastopnika za zastop Straža in zavarovalnega zastopnika za zastop Gaberje je določeno dvomesečno poizkusno delo.

Kandidati za opravljanje objavljenih del in nalog naj vložijo vloge s priloženimi dokazili o strokovni izobrazbi in kratkim življenjepisom v roku 15 dni na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Dolenjska območna skupnost Novo mesto, Glavni trg 24.

Sejmišča
BREŽICE - Prodaja prašičev se je na zadnjem sejmu izboljšala. Rejci so od 466 živali prodali 358 mladih prašičev po 30 - 31 din kilogram žive teže in 12 nad 3 mesece starih prašičev po 19 - 20 din kilogram žive teže.
NOVO MESTO - Na novomeškem sejmišču ni bilo preveč živahno, čeprav so rejci še za malo spustili ceno prašičem. Prodali so 176 prašičev po 520 - 760 din za živali, stare do 12 tednov, medtem ko so za prašiče, stare do 6 mesecev, kupci plačevali po 770 - 1300 din.

Kmetijski nasveti

Zadnji čas za dognojevanje

Da trta med redmi rodi, pravi star vinogradniški rek. Res ni treba nikogar več prepričevati, da brez gnojenja ni ne prave rasti ne zelenega pridelka. Zanimivo je pri tem, da večino hranil porabi vinska trta za tvorbo listja in trsov, torej za rast, samo približno desetino pa za pridelek - grozdje.

Ce propade rast, kot se je zgodilo ob letošnji pozebi v mnogih vinogradniških legah, propade s tem tudi precej rastlinskih hranil. Strokovnjaki trdijo, da je ob močni pozebi treba nadomestiti celo tretjino vseh običajnih odmerkov gnojil, če hočemo, da bo trta dovolj preskrbljena in da bo lahko naredila še toliko rodnega lesa za pridelek v prihodnjem letu, kot ga lahko.

Ze takoj po usodnih dneh, ko so ledeni možje 11. in 12. maja tako brezobzirno opravili svoj nečedni posel, smo na tem mestu vinogradnike opozarjali, kako pomembno in nujno je dognojevanje. Kdor še ni, naj sledi temu klicu, sicer bo imela pozeba hude posledice tudi v prihodnjem letu. Z rastlinskimi hranili slabo preskrbljena trta ne bo mogla razviti zdravih rozg in rodnih oces, ki so nastavek za pridelek v prihodnjem letu.

Pri dognojevanju je seve treba upoštevati dosedanje zaloge hranil v tleh, bujnost rasti in zahteve posameznih sort. Zelo bujnim trtam sploh ni treba dodajati gnojila, srednje bujnim zadostaja 20 do 30 kg dušika, slabše rastoče pa terjajo večje odmerke - od 40 do 60 kg dušika na hektar. Z dognojevanjem je treba pohiteti, saj je že pozno, gnojila pa je najbolje zadelati v zemljo, da bodo hitreje delovala.

Naj mnovič zabičamo, kako pomembno je varstvo vinske trte po pozebi. Skropljenje mora biti še pogostejše kot sicer in seveda pravočasno, kot napoveduje prouperonosporna služba. Vse to v interesu pridelka v prihodnjem letu, ki ga, upajmo, ne bo prizadela nesreča, čeprav velja pregovor, da gre v tretje prav rado.

Inž. M. L.

Pomagati – ne le ocenjevati

Ustanovitelji o vlogi in pomenu Dolenjskega lista – Zahvala Tonetu Gošniku

Politično informativni tednik Dolenjski list je – uresničujoč svojo temeljno vsebinsko zasnovu – nepogrešljiv v družbenopolitičnem življenju širše Dolenjske. Številnih družbenih akcij in političnega delovanja si brez njega preprosto ni mogoče zamisljati, zato je uredništvu treba, ne le moralno, pomagati v njegovih prizadevanjih za izboljšanje kakovosti lista, kar je sedanja osnovna usmeritev. V resnici pomagati, je bilo naglašeno, ne le s strani spremljati in ocenjevati, če želimo, da bo list krepil svojo vlogo in pomen.

Takšna je bila osrednja ugotovitev sestanka predstavnikov občinskih konferenc – ustanoviteljic Dolenjskega lista, medobčinskih svetov SZDL in ČZP Dolenjski list 19. junija v Dolenjskih Toplicah. V razpravi so izrekli tudi nekatere konkretne kritične pripombe, ki pa, kot se je izkazalo, izvirajo predvsem iz dolgotrajnih slabih gnotnih razmer, v katerih nastaja list ter iz pomanjkljive kadrovske zasedbe, ki ne more dovolj slediti povečanim zahtevam časa, vse bolj razvejanemu in razvitemu samoupravnemu življenju v pokrajini. Sprejete so bile nekatere usmeritve za delo in sodelovanje v prihodnje, med drugim, da bodo v občinah skušali pritegniti k sofinanciranju Dolenjskega lista tudi samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti in druge, pri čemer naj bi služilo za primer tovrstno prizadevanje v kočevski občini.

Na sestanku so z odobravanjem sprejeli namero ČZP Dolenjski list, ki bo ustanovilo t. i. novinarski servis za vsestransko časnikiarstvo in tehnično pomoč glasilom organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ipd. Poudarili so, da bo ta dejavnost, ko bo zaživela, zapolnila dosedanjo veliko vrzel v obveščanju.

Na koncu se je predsednik OK SZDL Novo mesto Uroš Dular v imenu ustanoviteljic Dolenjskega lista, devetih občinskih konferenc SZDL, zahvalil Tonetu Gošniku, dosedanjemu direktorju ČZP DL in dolgoletnemu glavnemu in odgovornemu uredniku DL za njegov izjemen prispevek v rasti in uveljavljanju Dolenjskega lista ter formiranju časopisno založniškega podjetja in mu izročil priložnostno darilo.

M. L.

MAKEDONCI NA OBISKU

V okviru vsakoletnega medrepubliškega srečanja ZRVS bo prispela 2. junija na tridnevni obisk 90-članska delegacija iz SR Makedonije. Polovica delegacije bo gost posavskih občin in si bodo ogledali kulturno-zgodovinske zanimivosti Krškega, Brežic in Sevnice. Ostali del delegacije bo na obisku v novomeški občini, kjer si bodo ogledali Bazo 20, proizvodne prostore IMV, belokranjsko Vinsko klet in Semič.

Zraslo iz strokovnih potreb

Ob 20-letnici Društva finančnih in računovodskih delavcev v Novem mestu podelili 23-im najbolj zaslužnim članom spominske plakete

Na jubilejni svečanosti, ki je bila 16. junija v prostorih Zdravilišča Dolenjske Toplice, so številni predstavniki tovrstnih društev od drugod izjavljali, da so jim bili Novomeščani vselej za zgled.

Število članov Društva računovodskih in finančnih delavcev že od ustanovitve ni bilo majhno, vseeno pa je treba poudariti, da je zlasti v zadnjih petih letih članstvo še naraslo. Danes deluje društvo za območje štirih dolenjskih občin in vključuje 1044 članov, od tega 950 žensk. Glavna dejavnost je bila vselej, pa tudi v zadnjem obdobju usmerjena v usposabljanje članov, da bi bili kos zlasti zahtevnim strokovnim nalogam.

Društvo je nastalo in se razvilo z uveljavitvijo sistema samoupravljanja. Ker ni bilo kadrov, so spodbujali organizirali knjigovodske tečaje, večerne tečaje, nato pa vpeljali

dobro in tesno sodelovanje z ekonomsko srednjo šolo, ki je ostalo vse do danes zelo uspešno in ga stavljajo za zgled sodelovanja šole s prakso. Društvo je med drugim zbiralo sredstva, s katerimi je šola nabavila sodobne učne pripomočke in mehanografske stroje. Dobro sodeluje dolenjsko Društvo finančnih in računovodskih delavcev tudi z Društvom ekonomistov in istovrstnimi društvi drugod po Sloveniji, medtem ko je z društvom iz Vrča podpisalo listino o sodelovanju. Delegacija tega kraja se je poleg drugih gostov udeležila tudi slovesnosti ob jubileju. V 20-letni dobi delovanja je društvo organiziralo 12 tečajev, 79 konzultacij, 120 seminarjev in posve-

Manj kmetov, a bogatejši

Ena krava ne daje dohodka, tudi če je mleko po 20 din liter – Bodočnost v sodobnih kmetijah

Kmetijsko zemljišče mora priti v prave roke. Kmet, ki redi kravico ali dve, ni kmet, ampak siromak. V kočevski občini je okoli 2500 kmetov, od tega 385 kooperantov, ki oddajo na leto komaj 930.000 litrov mleka, saj pride na kmeta komaj krava in pol. Isto količino mleka bi lahko oddalo 15 do 20 kmetov, če bi imel vsak po 20 krav.

To je nekaj osnovnih ugotovitev o zasebnem kmetijstvu s posvetovanja o programski usmeritvi ter o samoupravni in družbenoekonomski preobrazbi kmetijstva v luči novih kmetijskih zakonov, ki je bilo v Kočevju minul ponedeljek, sklicala pa sta ga občinska konferenca SZDL in občinski svet Zveze sindikatov Kočevje.

Ena izmed pomembnih ugotovitev je tudi bila, da se bo družbeno kmetijstvo na Kočevskem razvijalo v glavnem v kočevski kotlini oz. ravnini, okoli njega pa naj bi nastajale sodobne zasebne kmetije. Pri njihovem ustanavljanju pa mora kme-

OGLAŠUJTE V DL!

Več cenejšega krompirja

V mirenski Kolinski že šesto srečanje pridelovalcev krompirja – Povezanost kmetov s tovarno lahko za zgled

V ponedeljek je bilo v mirenski Kolinski – tozdr Tovana za predelavo krompirja že šesto tradicionalno srečanje organizatorjev in pridelovalcev krompirja.

V tem tednu se bodo v tovarni verjetno ustavili stroji, ker bo predelan ves lanski krompir, kar pomeni, da bodo spemnil v pier 13.000 ton krompirja. Že drugo leto ta razgovor ni bil licitacija cene, saj cene določa poslovna skupnost, tovarna pa ima s pridelovalci sklenjene dohodkovne odnose. Predstavniki tovarne, HP Kolinske, poslovne skupnosti za krompir, Kmetijskega inštituta ter tudi predsednik zadrudne zveze Andrej Petelin ter kmetje so večino razprave namenili vprašanju kako krepiti tovarno, saj le taka pomeni nekaj tudi za kmete.

Predelovalnih zmogljivosti za krompir je glede na potrošnjo v državi že precej. Kolinska bi lahko del proizvodnje celo izvozila, če izdelke ne bi tako bremenila za tovarno visoka, za kmete pa nizka cena krompirja. Izhod bo verjetno v večjih donosih na hektar, kjer smo med zadnjimi med sosedi. Kako doseči to, bo velika naloga zadrug in

DVE PLAKETI V RIBNICO

Na občnem zboru Zadrudne zveze Slovenije 8. junija so podelili tudi priznanja zaslužnim delavcem na področju kmetijstva. Iz ribniške občine sta prejela plaketo te zveze kmet Jože Klun iz Ribnice, ki je že pred vojno delal na področju selekcije živine rjave pasme, in direktor KZ Ribnica Jože Benčina, ki že 30 let dela v zadrudništvu, pod njegovim vodstvom pa je KZ Ribnica dosegla velike uspehe pri uvajanju novih oblik delovanja na področju kmetijstva (pašno–košni sistem).

tom pomagati tako družbeni sektor, kot širša družba.

Nekateri so poudarjali, da delo v kmetijstvu še vedno ni pravično vrednoteno in da zato mladina beži v mesta. Drugi pa so menili, da beg v mesta ni zaskrbljujoč, saj bo tako tistim, ki bodo ostali na kmetijah, ostalo tudi več zemlje in s tem bodo dane boljše možnosti za sodobno kmetovanje oziroma dohodek.

Vsi so se v glavnem tudi strinjali z ugotovitvijo, naj bi v večjih podeželskih središčih odpirali proizvodne obrate. Tako bi na podeželju ostajalo več ljudi, ki bi se vsaj ljubiteljsko ukvarjali tudi s kmetovanjem. Tako bi ostala zemlja naseljena in obdelana, kar je najpomembnejše.

J. PRIMC

Ne more vsak do telefona

Na vsem območju PTT podjetja Novo mesto tja od Kozjanskega do V inice je poslovanje s strankami najbolj težavno v Novem mestu – Lanske investicije bomo šele letos občutili

Delegati območne SIS za PTT promet Novo mesto so 13. junija na zasedanju v Novem mestu pretresli poslovanje PTT podjetja za preteklo leto in v prvem četrtletju 1978. Očitno je, da je bilo minulo leto rekordno glede vloženih investicij.

„Kolektiv je z lanskimi poslovnimi uspehi zadovoljen, čeravno plan ni bil povsem uresničen,“ je v

NOVA PROIZVODNA HALA – Kolektiv Trikona Kočevje je minuli petek svečano odprl novo proizvodno dvorano, ki meri blizu 3.000 kv. m. in katere gradnja je veljala okoli 25 milijonov din. Na otvoritvi je o novi delovni zmagi pred kongresom ZKJ spregovoril tudi predsednik občinskega izvršnega sveta Alojz Petek. (Foto: Primc)

uvodnem poročilu dejal Rajko Gerdovič, direktor PTT Novo mesto. Ob tričetrtletju 1977 je namreč slabokazalo, ker so rinihi že v izgubo, vendar se je do konca leta rezultat bistveno popravil. Značilno za leto 1977 je, da je bilo porabljenih čez 50 milijonov dinarjev za modernizacijo in napredek poštne službe na Dolenjskem.

javno telefonsko govorilnico vsaj v vsako krajevno skupnost na deželi. Vsekakor je s tem izrekel željo krajanov.

R. B.

Na sliki: najzaslužnejšim ekipam so podelili priznanja, ki so jih prejeli nastopajoči na posebni slavnosti pred gasilskim domom v Črnomlju (Foto: Š. DOKL)

Počastitev v Črnomlju

Tekmovanje ekip civilne zaščite in gasilskih enot

V počastitev dneva civilne zaščite, ki ga letos v vsej Jugoslaviji praznujemo 20. junija, so v Črnomlju pripravili vrsto prireditve. Med drugim so v nedeljo organizirali tudi občinsko tekmovalno ekipe civilne zaščite – prve pomoči in pionirskih ter mladinskih gasilskih enot.

V konkurenci ekip civilne zaščite so slavili mladi člani Rdečega križa s črnomljske osnovne šole, drugi so bili tekmovalci iz rudnika Kanizarica, tretji pa člani CZ iz semiške Iskre.

S. DOKL

Priznanja civilne zaščite

Iz poročila o delu in nalogah civilne zaščite v občini Novo mesto – Novoteks prejel plaketo ZIS

V ponedeljek, 19. junija, je bila v novomeškem Domu JLA razširjena seja občinskega štaba CZ in štaba CZ skupnosti krajevnih skupnosti Novo mesto, ki so se udeležili predstavniki družbenopolitičnih organizacij, člani občinskega sveta SLO, predstavniki JLA, TO, pokrajinskega štaba in drugi.

O preteklem delu in naloga CZ je spregovoril Peter Ivanetič, poveljnik štaba CZ. Posebej je predstavil organiziranost CZ v novomeški občini, kjer deluje v vseh KS in delovnih organizacijah. V enote CZ je vključenih 5932 pripadnikov. V delovnih organizacijah jih deluje 1867, od katerih je v specializirane enote razporejenih 956, v KS imajo organiziranih 3767 pripadnikov, 827 od teh je razporejenih v specializirane enote. Posebna pozornost je bila v preteklem obdobju posvečena pripravi načrtov, organiziranosti seminarjev in vaj. Opremljanje enot in štabov CZ je načrtovano s srednjeročnim razvojnim načrtom. Žal je bil štab zaradi premajhnih sredstev zmožen nabaviti le najnujnejšo opremo predvsem za enote prve pomoči, specializirane RKB enote in enote za tehnično reševanje. Slabše pa so še vedno opremljene protipožarne in tehničnoreševalne enote. Pretežen del prebivalstva

je bil poučen o zaščitnih ukrepih in o obrambnih načrtih. rešiti pa bo potrebno še problem zaklanjanja, zlasti v Novem mestu problem zaklonišč.

Ob koncu so podelili plaketo in dvajset priznanj CZ. Plaketo ZIS je prejela OZD Novoteks za izredne uspehe pri usposabljanju enot in štabov CZ, zlasti enot za prvo pomoč in gasilske enote. Priznanja pa so prejeli: OORK. šola za zdravstvene delavce, štab za CZ Skupnosti KS Novoga mesta, štab za CZ v Labodu ter poveljniki štabov za CZ 11 krajevnih skupnosti občine Novo mesto.

S seje so zbrani poslali brzojavni telegram 11. kongresu ZKJ.

J. P.

PRIZNANJE NOVOTEKSU – Plaketo zveznega izvršnega sveta je v imenu članov civilne zaščite Novoteksa prejel tov. Jože Udovič. (Foto: Pavlin)

LJUDSKI VEČER V BREŽIŠKEM GRADU

V slavnostni dvorani brežiškega gradu so se minulo soboto zvečer predstavile skupine in posamezniki, ki ohranjajo kulturno izročilo naše preteklosti. Sodelovale so folklorne skupine iz Obreža, Adlešičev, Mostrane, Novoga mesta, Starega trga ob Kolpi in Gornjih Petrovcih v Prekmurju, pevci iz Zagorice in Vrhpolja pri Kamniku ter citraši iz Zagorice.

DIRKA V HUDEM NALIVU

V nedeljo je bila v Slavonski Požegi tretja avtomobilska dirka državnega prvenstva. Hudem nalivu je poplavl dirkalno stezo tamkajšnjega letališča, vendar je priveditelj vztrajal pri dirki v takih razmerah. Startala sta tudi dva člana novoustanovljene športne sekcije AMU Sevnica Valentin Hribar in Metod Papež. Hribar je bil s fiat–arabthom deseti, kar je lep uspeh. Metod Papež, ki je startal prvič v kategoriji do 2.000 kubikov s ford–escortom, je odstopil.

R. B.

ČAKAMO NA SMRT?

JOŽE SNOJ PODELIL BRALNE ZNAČKE

Prejšnji terek smo šentjerjski osnovnošolci pripravili podelitev bralnih značk. V kulturnem programu smo sodelovali člani literarno-novinarskega krožka in recitatorji, uspešni tekmovalci pa je značke podelil književnik Jože Snoj, ki je zbranim povedal veliko zanimivega o svojem delu.

TOMAŽ MENCIN
lit.-nov. krožek

DVOJE SREČANJ POBRATENIH ŠOL

Ko so učenci in učitelji osnovne šole Bistranska Poljanca praznovali 130-letnico obstoja šole, so na slovenskost povabili tudi predstavnike pobratene celodnevne osnovne šole Bizeljško. Bizeljščani smo sodelovali v kulturnem programu in spoznali prijatelje, s katerimi si dopisujemo. Pred nedavnim pa smo predstavnik pobratene šole povabili v goste na Bizeljško. Tudi tokrat smo skupaj pripravili kulturni program, v katerem so sodelovali recitatorji, pevci in novinarji, nastopili pa so tudi folkloristi in tamburaški orkester „Tiček“ s pobratene šole. To srečanje je naše sodelovanje še utrdilo.

ANDREJA PINTERIČ
in SUZANA BRUDAR
novinarski krožek

IZLET PO DOLENJSKI

Učenci četrtih razredov krške OŠ Jurija Dalmatina smo 8. junija na šolski izlet. Najprej smo se ustavili na Muljavi in si ogledali rojstno hišo pisatelja Josipa Jurčiča in Krjavljivo kočjo. Nato smo se odpeljali do Taborke jame. V hladni podzemski jami smo občudovali kapnike. Najbolj mi je bil všeč Matjažev kapnik, ki ima obliko prestola. Vodič nam je povedal, da del jame še ni raziskan. Ogledali smo si tudi Tabor, ki je znan iz časov turških vpadov, in se polni lepih vtisov vrnilo domov.

BOJAN KLAJŽAR
novinarski krožek

PO POTEH REVOLUCIJE – Belokranjski borci so nagrajencem spisov o Belokranjskem odredu pripravili lep izlet v Jasenovac in na Kozaro. Z učenci so odšli na pot tudi prvoborec Cuznar, Franc Košir in pisatelj Radko Polič. Mladi Belokranjci so na izletu videli veliko zanimivih stvari in slišali mnogo zgodb iz vojnih časov in se s to gesto zahvaljujemo organizatorjem in spremljevalcem za prijetne zgodovinske ure. (MARTINA LUŽAR)

Pretvornik na Plešivici

Temelji za 40 m visok stolp so že zakoličeni – Po predračunu naj bi pretvornik stal 2,3 milijona dinarjev

Krajevni skupnosti Dolenjske Toplice in Žužemberk sta se odločili, da bosta na Plešivici zgradili 100 W televizijski pretvornik s tremi programi. Signal s tega pretvornika bo pokrival področje Suhe krajine in Topliške doline z okolico. Pripravljeni odbori za izvedbo te akcije že delujejo, soinvestitor z RTV Ljubljana pa bo KS Dolenjske Toplice.

Do zdaj znana predračunska vrednost pretvornika znaša 2,3 milijona dinarjev. Televizijski bodo prispevali le del potrebnih sredstev, zato krajevna skupnost in gradbeni odbor pričakuje pomoč SIS za kulturo in izobraževanje, denar pa naj bi prispevale tudi delovne organizacije, in sicer po 250 dinarjev za vsakega delavca, ki je pri njih zaposlen s področja, ki ga bo pokrival pretvornik. Topliško zdravilišče naj bi omogočilo uvedbo četrtega programa ali pa znatno prispevalo za izvedbo akcije. V žep bodo morali seči tudi lastniki televizijskih sprejemnikov, del denarja iz svojih proračunov pa naj bi prispevale tudi krajevne skupnosti.

Televizijski še nimajo točnih podatkov, katere vasi in zasebke bo pokrival signal s pretvornika na Plešivici, predvideno pa je, da bodo to

Vaščane Cerovega loga in Vrhopolja ter vse, ki so s samopriskom pomagali posodobiti 8 km ceste Šmarje – Moko polje, skrbi, ker se nihče ne zveni za nevarne prometne pasti na tej cesti. Gre za štiri ozka grla. Med najbolj nevarnimi sta oba lesena mostova pri Šmarju in v Orehovicah. Oba sta krivca za več prometnih nesreč, ki so k sreči minile brez človeških žrtev. Toda mar bomo čakali, da bo kdo umrl? Je človeško življenje manj vredno kot denar? Tako se sprašujejo vsi.

P. M.

SPORTNA DRUŠTVA V KS

Občinska telesnokalturna skupnost je že pred časom začela akcijo za ustanovitev športnih društev v krajevnih skupnostih. Prve, ki bodo to uresničile, so krajevne skupnosti Radovica, Gradec in Podzemelj. Hkrati z ustanovitvijo športnih društev bodo ob pomoči TKS v krajevnih skupnostih začeli urejati tudi igrišča za mali nogomet.

VEČ KOT TISOČ AVTOMOBILOV

Do srede junija so v metliški občini na novo registrirali več kot 370 motornih vozil (sem so všteti tudi traktorji) in izdali 164 vozniških dovoljenj, za teoretični del izpita pa so se letos prijavili že 203 kandidati. Skupaj je v občini več kot tisoč osebnih avtomobilov, registriranih je okoli 230 tovornjakov, 74 motornih koles in 325 traktorjev.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Število prebivalcev metliške občine se je v prvih petih mesecih letošnjega leta povečalo za 91; tako šteje sedaj občina 7.915 prebivalcev, od tega 4061 žensk in 3771 moških. Tudi samo mesto Metlika je prvič preseglo 3.000 prebivalcev in jih ima 3.011.

pisma in odmevi

Kdo je neresen

Pripombe k pisanju

Na športni strani Dolenjskega lista je bilo zadnje tedne že nekajkrat zapisano, da uredništvo ni došlo rezultatov dolenjske košarkarske lige. V zadnji, 24. številki z dne 15. junija 1978 je dobesedno zapisano: „... Rezultatov iz dolenjske košarkarske lige uredništvo do konca redakcije ni dobilo, ker ponovno kaže neresnost sicer dobro zastavljene lige.“ (Stran 11: Koš „napolnila“ slaba obramba, zadnji stavek uvoda.)

Mislimo, da je potrebno grešnega kozla iskati na drugi strani. Poslovnik Medobčinske košarkarske zveze in sodniške organizacije namreč za hitve, da sodnik v 48 urah po tekmi pošlje zapisnik na zvezo, tekme pa se registrirajo z doseženimi rezultati po 8 dneh, če ni pritožbe. Ker je Medobčinska košarkarska zveza Dolenjske strokovna organizacija, ki skrbi za tekmovanje in ga vodi po pravilnikih in poslovnikih, ki veljajo v tem športu, seveda ni dolžna niti ne more uredništvu Dolenjskega lista dostavljati svežih rezultatov, kar tudi ni njena naloga. Zato mislimo, da liga ne more biti neresna, če Dolenjski list ne objavlja rezultatov te lige. Prej nasprotno: če Dolenjski list sodi, da so rezultati vredni objave, a jih ne objavlja, je to neresnost športnega uredništva ali njegovih dopisnikov, ne pa košarkarske organizacije.

Medobčinska košarkarska zveza Dolenjske, Novo mesto

PRIPIS UREDNIŠTVA: Uredništva si pri delu pomagajo z najrazličnejšimi prijemi. Ker dopisnikov našega tednika v krajih, iz katerih igrajo klubi v dolenjski košarkarski ligi, ni lahko dobiti, se je novinar Dolenjskega lista, ki skrbi za športno stran, v začetku aprila udeležil sestanka Organizacije košarkarskih sodnikov Novo mesto. Na njem so prisotni menili, da je zaradi propagande košarke dobro, če domači tekni spremlja boje v ligi. Sodniki so se zavoljo tega obvezali, da bodo redno sodelovali z uredništvom Dolenjskega lista. Citat iz zapisnika sestanka Organizacije sodnikov: „Zapisnik in vsa ostala dokumentacija tekme mora najkasneje do torka priti na naslov Košarkarska zveza Novo mesto, p. p. 22. Rezultat tekme naj sodniki, ki zapisnika ne morejo poslati najkasneje do ponedeljka, sporočijo na telefon 23 606 (tel. št. Dolenjskega lista, op. uredništva), in sicer v ponedeljek dopoldne.“

Potemtakem Medobčinska košarkarska zveza Dolenjske grešnega kozla ne bo našla na „drugi strani“ in, vsaj v tem primeru, ne kaže ugibati, ali je neresno uredništvo ali košarkarska organizacija.

PONOVEN ZALET V LONČARJEVEM DOLU

Znano je, da se občinska cestna služba prizadevno vključuje z večje akcije posodabljanja cest po krajevnih skupnostih. Do nedavnega so bili nepogrešljivi pri delih v Lončarjevem dolu. Pred proslavo na Lisci so imeli nemalo dela pri usposabljanju ceste na ta planinski vrh. Sedaj se bodo lahko ponovno posvetili nadaljnjim delom v Lončarjevem dolu.

O KMETIJSTVU IN GOZDARSTVU

Danes bo v Črnomlju skupna seja vseh treh zborov občinske skupščine, na kateri bodo delegati med drugim razpravljali o osnutku statuta občine Črnomelj in osnutku poslovnika občine.

REKREACIJSKI CENTER PRI „BETI“

V začetku meseca so pri „Beti“ začeli navažati zemljo na prostor, kjer bodo zgradili nov rekreacijski center. Investitor je poklicna tekstilna šola, kredit pa je dala republiška telesnokalturna skupnost. Računajo, da bo rekreacijski center, ki bo služil tako za šolo kot za delovne ljudi in krajane, končan prihodnje leto, imel pa bo igrišča za košarko, mali nogomet, rokomet in odbojko ter atletske naprave.

USPEL BALETNI VEČER – Ob zaključku sezone so se v petek v novomeškem Domu kulture predstavile baletne gojenke Milice Buh. Letošnjo sezono so prvič nastopile kot oddelek glasbene šole z 48 gojenkami. Posebno težke prvine baletne umetnosti sta prikazali plesalki Mojca Hrastar in Mojca Zoretič (na sliki v sredini), ki vadita baletne korake že deveto oz. osmo leto. (Foto: Janez Pavlin)

Šentvid spet poje

Na tradicionalnem pevskem taboru bo nastopilo 121 zborov iz vse Slovenije in iz zamejstva

Na dvodnevem 9. pevskem taboru v Šentvidu pri Stični, ki bo 24. in 25. junija, bo nastopilo 121 pevskih zborov s 3800 člani. Pokrovitelj te najbolj množične pevske manifestacije pri nas je predsedstvo CK ZKS. Na zaključni množični slovesnosti, ko se bodo sodelujoči zbori zliili v en sam orjaški zbor, bo v imenu pokrovitelja govoril dr. Boris Majer. Vse slovesnosti, vključno z 9. šentviškim kulturnim tednom, ki se je medtem že začel, so posvetili Župančičevi 100-letnici ter slovenskemu in zveznemu partijskemu kongresu.

Na tradicionalnem šentviškem taboru sodelujoči zbori bodo od vsepovsod, iz vseh slovenskih pokrajin in iz zamejstva. Več zborov bo iz same Dolenjske, Bele krajine in Posavja, ki že od vsega začetka sodelujejo na tem pevskem srečanju. V soboto in nedeljo dopoldne se bodo zbori vrstili na koncertih v dveh dvoranah, v avli osnovne šole in dvorani kul-

turnega društva v Šentvidu, na zaključni prireditvi, ki se bo začela v nedeljo, 25. junija ob 14.30, pa bo vseh 3800 pevcev zapelo nekaj koroških in drugih pesmi pod taktirkami Franca Mileka iz Črnomlja, Vladimira Prušnika iz Železne Kaple na Koroškem, Riharda Boermana iz Zagorja in Darje Žorž iz Vipave. Ob spremljavi orkestra bodo združeni zbori zapeli še Gobčevo „Našo zastavo“ (dirigent Edi Race iz Divače) in „Bratovsko pesem“ pod vodstvom samega skladatelja Radovana Gobca.

Kulturni teden, ki se je začel 17. in bo končan 25. junija, ima bogat gledališki spored. Poleg kulturnega društva iz Stične, ki je pripravilo uprizoritev Bevkovega „Kapla Martina Čedermaca“, in dramske skupine s sosednje Muljave, ki je nastudirala Goldonijevo komedijo „Stric Ihta“, so v Šentvidu pripravili tudi gostovanje Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane z Župančičevo „Veroniko Deseniško“.

Svet gibanja

Ob Tršarjevi razstavi v krški galeriji

S koncertom znanega slovenskega violinista Dejana Bravničarja so v krški galeriji 16. junija odprli razstavo trinajstih plastik in večjega števila risb avtorja Dušana Tršarja, akademskega kiparja iz Ljubljane.

Tršar sodi med tiste slovenske ustvarjalce, ki so vzbudili pozornost s povsem svojiskim, rekli bi, izrazito iskatejškim pristopom v kiparskem ustvarjanju. Pri snovanjih mu ne gre za oblikovanje in izpovednost, marveč za sledenje nekakšno „izžarevanje“ materiala, ki ga uporablja. Ob pogledu na njegovo delo se zdi, da stojimo pred ekranom krivulj, ki se med seboj prepletajo in dopolnjujejo ter so kakor vidni sledovi nekkih poti, gibanja, energije. Tak učinek in vtis dosega kipar z oblikovanjem in sestavljanjem pleksi stekla, ki mu je ponekod, najbrž zaradi večjega učinka, dodan bron. Risbe so logično dopolnilo njegovega izraza v skulpturi.

Razstava, ki ob ogledu zahteva od obiskovalca nemajhno likovno izobrazbo, bo odprta do 2. junija.

Jubilejne „Stezičice“

Glasilno novomeških gimnazijev izhaja 25 let

Novomeške „Stezičice“ so dočkale 25 let neprekinjenega izhajanja. Tako dolgo življenje ni bilo dano nobenemu takemu glasilu v Sloveniji. Na vrhu pa so bile ves čas tudi po vsebini. V celoti so izpolnile pričakovanje in jih lahko enakopravno postavimo v vrsto najboljših dijaških listov, kar jih je izhajalo na novomeški gimnaziji.

„Stezičice“, ki so se najprej pojavile pod imenom „Brtšje“, so začele nadaljevati tradicijo glasil novomeških gimnazijev v skromnih razmerah. Ničesar ni bilo razen volje in trmaste vztrajanja, saj je nekaj števil izšlo ob gmotni podpori samih sodelavcev.

Zgodovina „Stezič“ je na kratko očitana v nedavno izšli jubilejni številki, hkrati drugi v tem šolskem letu.

Pričujoča številka je skoraj povsem literarna. Med najboljših prispevkov v njej štejejo tisti, ki sta jih napisala Iztok Gradecki in Lidija Gačnik.

kultura in izobraževanje

Ob večeru v Lutrovi kleti

Na območnem srečanju literarnih ustvarjalcev začetnikov sodelovalo devet avtorjev

Avtorje, ki so se udeležili območnega srečanja pesnikov in pisateljev začetnikov v Sevnici, smo spoznali in prisluhnili njihovi besedi na sobotnem literarnem večeru v Lutrovi kleti. To so: Nada Černič, študentka iz Sevnice, Irena Pinterič, komercialni tehnik iz Dobove, Nana Požun, dijakinja iz Brezance, Mojca Kožman, dijakinja iz Zdol pri Krškem, Mojca Savnik, dijakinja iz Brezic, Melita Sotlar, dijakinja iz Loke pri Zidanem mostu, Dragica Tomc, dijakinja iz Ljubljane, ter študenta Andrej Drapal in Peter Kosmač, tudi iz Ljubljane.

V starinski zgradbi, kjer je nekoč stal nagrobnik sevnškega gospodarja Inocenta Moškona in gledajo z obokanega stropa restavrirane freske, so njihova dela brali člani sevnškega Odra mladih. V slabo akustični dvorani smo maloštevilni poslušalci (kaže, da tudi Sevnico dajejo glavoboli zaradi praznih stolov) le stežka dojeli, kar so nam imeli povedati avtorji prek recitatorjev. A dojeli smo in začutili z njimi nekaj tistega vznemirjenja ob dotiku s svetom, ki potiska človeku pero v roke, da so odzove: napiše kritico ali pesem. Morda je v teh izpovedih še mnogo preveč nedoživete, narejenega, skrojenega po nekem vzorcu, nepričljivega, tu in tam se ne preživelega vajenske dobe pisanja. A so utrinki in tudi celote, ki jih moremo sprejeti za dovršen izdelek in nam tudi nekaj novega povedo.

Gmotno so srečanje podprle vse občinske konference ZSMS in ZKO iz Posavja, pri organizaciji pa se je posebej izkazala sevnška občinska konferenca ZSMS, ki je srečanju posvetila tudi posebno izdajo svojega glasila „Mladi svet“.

TREBANJSKI KULTURNI VRH JE OBLIKOVAN

V Trebnjem so se v ponedeljek, 19. junija, sestali na prvi seji delegati nove skupščine kulturne skupnosti in izvolili Staneta Prijatelja za predsednika skupščine, Jožeta Drežeta za predsednika zbora izvajalcev, Engelberta Škufco za predsednika zbora upornikov, Jožeta Falcknerja pa za predsednika devetčlanskega izvršnega odbora. Kulturna skupnost bo imela letos na voljo okoli 4,5 milijona dinarjev, od tega bo 2,2 milijona namenila za dejavnost ustanov, kulturnih organizacij in kulturne akcije, okoli 2,3 milijona pa za naložbe v kulturne prostore.

NOVOMEŠČAN ŽAGARJEV NAGRAJENEC

Janez Grašič, tajnik novomeške izobraževalne skupnosti, je dobil eno od šestih Žagarjevih nagrad, ki so jih prejšnji teden podelili za dosežke na vzgojno-izobraževalnem področju. V obrazložitvi so poudarili, da je bil Grašič eden od oblikovalcev partizanskega in povojnega šolstva na Dolenjskem. Drugi nagradenci pa so: Miran Hasl, dr. Aleksandra Kornhauser, Franc Mohorko, Marija Oprčkal in Svetoslava Zorč.

Miroslav Kugler: Dvornikov mlin ob Krki v Krški vasi pri Brežicah.

„LABOD“ tovarna oblačil
NOVO MESTO
TOZD Commerce
Cesta herojev 29

Prodaja na javni licitaciji naslednja vozila:

- KOMBI IMV — SUPER B 1600, N. m. 304—37
- KOMBI IMV — SUPER V 1600, N. m. 272—15
- KOMBI IMV — SUPER B 1600, N. m. 262—63
- KOMBI IMV — 1600 R N. m. 249—68
- KOMBI IMV — 1600 SB N. m. 196—56
- KOMBI ZASTAVA 1300 TF Lj. 136—897

Vozila so v glavnem v voznom stanju, nekatera so tudi registrirana. Javna licitacija bo 29. 6. 1978 z začetkom ob 8. uri na parkirnem prostoru tovarne.

Ogled vozil je mogoč v dopoldanskem času, kjer bodo na voljo tudi ustrezne informacije.

Pravico do licitiranja imajo vse pravne in fizične osebe, s tem, da imajo prednost pri nakupu družbeno pravne osebe in sicer do 10. ure, licitiranega dne. Licitacijska komisija sprejema tudi pismene ponudbe.

Ponudnik mora plačati polog v znesku 1000 din.

Kupec, ki uspe na licitaciji mora takoj plačati kupnino s prometnim davkom ter prevzeti vozilo.

Informacije dobite tudi po telefonu št. 21—727 int. 206.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE METLIKA

razpisuje
naslednja prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

Pogoji: Višja izobrazba ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj na ustreznih opravilih in nalogah.

Moralno politična neoporečnost.

Prijave z dokazili o strokovni usposobljenosti sprejema delovna skupnost Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Metlika, CBE 23, 15 dni po objavi.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 15 dneh po zaključku razpisa.

SLOVENIJALES TOVARNA POHIŠTVA BREŽICE

razpisuje:
LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. DOSTAVNO VOZILO IMV 1600

servis, letnik 1973; poškodovano, za začetno vrednost 4.500,00 din;

2. KOMBIBUS IMV 1600 R,

letnik 1975 — poškodovano, za začetno vrednost 29.000,00 din.

Licitacija bo dne 28. junija 1978 ob 8,00 uri na sedežu delovne organizacije v Brežicah, Aškerčeva 7. Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti varščino v višini 10 % od začetne vrednosti.

Pravico do sodelovanja na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe pod enakimi pogoji.

Kupec, ki uspe na licitaciji, mora plačati kupljeno vozilo skupaj s prometnim davkom takoj po licitaciji in prevzeti najpozneje v roku 3 dni po licitaciji.

Delovna skupnost skupnih služb delovne organizacije MERCATOR—AGROKOMBINAT KRŠKO po sklepu delavskega sveta

objavlja
dela in naloge

PRIPRAVNIKA ZA VODENJE KOMERCIAL- NEGA SEKTORJA.

Na razpis se lahko prijavijo kandidati, ki so uspešno zaključili študij na fakulteti agronomsko-ekonomske smeri.

Prijave sprejema kadrovska služba delovne organizacije Mercator—Agrokombinat Krško, Krško, Cesta krških žrtev 52 in sicer 15 dni po objavi. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni po preteku prijavnega roka.

NOVOLES NOVO MESTO — STRAŽA TOZD „SIGMAT“ BRESTANICA

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

- 1 KV ELEKTRIČAR ZA VZDRŽEVANJE
- 1 KV STRUGAR
- 1 KV REZKALEC
- 1 KV LIČAR

Pogoj: ustreznost poklicna šola, zaželena praksa — 2 KV ali PK varilca

Pogoj: poklicna šola ali ustrezen varilski tečaj in 2 leti prakse — 2 čuvaja za obrat poliestra Veliki Podlog

Pogoj: moralno-politično neoporečen

Prednost imajo kandidati z odsluženim vojaškim rokom. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na Novoles — TOZD „Sigmat“ Brestanica v 15 dneh po objavi. Odgovore na prijave bodo kandidati dobili v 30 dneh po izteku roka objave.

„SOP“ KRŠKO,
specializirano podjetje za industrijsko opremo,

CKŽ 141,
DSSS

objavlja
prsto delovno opravilo

TELEFONISTA IN VRATARJA

s sledečimi pogoji:

- končana osemletka
- pasivno znanje tujega jezika
- odslužen vojaški rok
- vestnost pri opravljanju delovnih opravil
- prednost imajo kandidati, ki so že opravljali delo na telefonski centrali.

Delo je za določen čas — zaradi nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu.

Pismene prošnje sprejema kadrovska služba 15 dni po objavi oglasa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 25 dneh po objavi oglasa.

„SOP“ KRŠKO, specializirano podjetje za industrijsko opremo Krško, CKŽ 141,

SVET ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA TOZD OPREMA

objavlja
prosta dela in opravila

DVEH TRANSPORTNIH DELAVCEV

Pogoji:

- odslužen vojaški rok
- telesno in duševno zdravje
- poskusna doba 3 mesece
- Prednost imajo kandidati, ki imajo izpit za viličarja, ali željo, da bi vozili viličarja.

Prijave sprejema kadrovska služba „SOP“ Krško, CKŽ 141 v roku 15 dni po dnevu objave oglasa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 25 dneh po objavi oglasa.

SOZD SAP VIATOR o.sol.o. DO Medkrajevni potniški promet SAP Ljubljana n.sol.o. Središka ul. 4 Ljubljana

Odbor za medsebojna razmerja delavcev
„TOZD TURBUS“

OBJAVLJA
naslednja prosta dela in naloge

2 VOZNIKA AVTOBUSA ZA RELACIJO STRU- GE — LJUBLJANA

s stalnim prebivališčem v Strugah ali bližnji okolici.

1 VOZNIKA AVTOBUSA ZA RELACIJO VI- DEM—DOBREPOLJE — LJUBLJANA

s stalnim prebivališčem v Videm—Dobrepolje ali bližnji okolici.

Pogoj: šola za poklicne voznike in opravljen vozniški izpit E in D kategorije.

2 SPREVEDNIKA ZA RELACIJO STRUGE — LJUBLJANA

s stalnim prebivališčem v Strugah ali bližnji okolici.

3 SPREVEDNIKE ZA RELACIJO GROSUPLJE — LJUBLJANA

s stalnim prebivališčem v Grosupljem ali bližnji okolici.

Pogoj: končana osnovna šola.

Vsa navedena dela in naloge se opravljajo v izmenah! Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 15 dneh po objavi v kadrovski oddelk SOZD SAP — Viator, DO Medkrajevni potniški promet SAP Ljubljana, Središka ul. 4. Poizkusna doba je 60 dni. Kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni.

CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO TREBNJE telefon 83—183

vabi k vpisu v naslednje oblike izobraževanja ob delu:

1. OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE od 5 — 8. razredov
2. POKLICNA KOVINARSKA ŠOLA — za kandidate, ki delajo v kovinarski stroki
3. POKLICNA ADMINISTRATIVNA ŠOLA
4. EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
5. DELOVODSKA ŠOLA ZA STROJNIŠTVO — za kandidate, ki imajo tri leta delovne prakse po uspešno končani poklicni šoli
6. STROJEPISNI TEČAJ
7. TEČAJ NEMŠKEGA IN ANGLEŠKEGA JEZIKA
8. DRUŽBENOPOLITIČNO IN STROKOVNO FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE PO NAROČILU

Prijave in naročila sprejemamo od 3.—15. julija in od 14.—21. avgusta.

PIONIR

NOVO MESTO

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“ Novo mesto,

Delovna skupnost skupnih služb,
objavlja prosta dela in opravila:

1. REFERENTA ZA UVOZ — IZVOZ

Pogoji za sprejem:

1. višja šolska izobrazba ekonomske smeri ter najmanj 5 let delovnih izkušenj in opravljen zunanjetrgovinski izpit ali srednješolska izobrazba ekonomske smeri ter 7 let izkušenj in opravljen zunanjetrgovinski izpit,
— aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika, prednost je nemški jezik.

V kolikor kandidat nima zunanjetrgovinskega izpita, ga mora opraviti najpozneje v roku pol leta.

Kandidati bodo pridobili lastnost delavca v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pogojem tri mesečnega poizkusnega dela.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni od objave SGP „PIONIR“, Kettejev drevored 37, Kadrovski oddelk, Novo mesto.

Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa.

DONIT TOZD „PLETILNICA“ SODRA ŽICA, n.sub.o.

Komisija za delovna razmerja DONIT TOZD „Pletilnica“
Sodražica, n.sub.o.

OBJAVLJA

naslednja prosta DM:

1. ŽIČNI TKALEC — 10 DM
2. KLJUČAVNIČAR
3. ČISTILEC

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.: — delavec ozkega profila

Posebni pogoji: — troizmensko delo in poskusna doba mesec dni

pod 2.: — strojni ključavničar

— 1 leto delovnih izkušenj

— po možnosti odslužen vojaški rok

pod 3.: — znanje, ki ga daje nepopolna osemletka

— poskusna doba mesec dni

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Kadrovsko-spolni oddelk DONIT TOZD „Pletilnica“ Sodražica, n.sub.o., v 15 dneh po objavi.

SITOTISK KRŽE ČRNOMELJ

telefon: **76 - 748**

od 9. do 12. ure

SITOTISK KRŽE ČRNOMELJ

**+ Hvala za vašo kri,
ki rešuje življenja!**

Ta dni so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku:
8. junija: Branka Kum, Ida Nahtigal, Peter Rudolf, Marica Rudolf, Metoda Suštaršič, Milan Sajevec, Franc Jernejčič, Slavko Špelko, Darko Mali, Anica Slak, Jožica Levstik, Danica Šamsa in Anton Hecl, člani Novolesa, Straža; Marjan Mikec, Marija Tomažin, Marjan Kos, Željko Hanžič in Emil Šinkovec, člani Krke, tovarne zdravlil, Novo mesto; Marija Bozovičar, članica Novoteksa, Novo mesto; Marjan Golob, član Iskre, Novo mesto; Majda Štimec, članica Splošne bolnice, Novo mesto; Jernej Bratkovič, član Vodovoda, Novo mesto; Ivana Lampe, kemijski tehnik iz Regerče vasi; Franc Štrin, gradbeni tehnik iz Novega mesta; Albin Mikola, član IMV Novo mesto;
10. junija: Martina Opalk, Ivan Staniša, Jaro Hočevar, Fanika Žagar, Milena Žagar, Darko Potočar, Marjan Pureber in Miloš Avbar, člani Novoteksa, Novo mesto; Falida Budimljčić, Ekrema Lubijančič, Marko Vojnovič, Milan Borjan, Dušan Pilipovič, Stanislav Kovarčič, Nehru Mujagić, Edo Seljedić, Božo Popović, Dušan Damjanovič, Dušan Brkljač, Musa Šarganovič, Besim Hafizović, Hasen Cavšević in Zineta Vojić, člani Kombiteksa, Bihać.

13. junija: Tine Filip, Martin Mohar, Slavko Bogolin, Matija Gazvoda, Simona Zmavc, Jože Zabukovec, Avguštna Stipič, Ivan Kocjančič, Mirko Nilič, Greta Fink, Peter Pavlin, Milena Pavlin in Anica Štandekar, člani Novoteksa, Novo mesto; Mirko Zupančič, Fani Kukman, Angela Bašelj, Viktor Medved, Anton Kučera, Marjan Kos, Slavka Jerman, Leopold Kočjaž, Jožefa Učman in Marija Barbo, člani Krke, tovarne zdravlil, Novo mesto; Slavko Bučar, Jože Gradišar, Stane Trlep, Jože Kastelic, Dragica Avsenik, Bogdan Avsenik, Ivan Miklavčič, Drago Miklavčič, člani Novolesa, Straža; Jože Abram, Marjan Becele in Slavka Konda, člani Ele, Novo mesto; Franc Kovšca, član Pionira, Novo mesto; Jože Blažič, član SOB Novo mesto; Silvo Erpe, Zivorad Džordžević, Franc Staniša, Rudolf Malnar in Jože Saje, člani IMV Novo mesto; Marija Selak, Zdravko Voglar, Miran Janko in Jože Blažič, člani Ljubljanske banke Novo mesto; Ana Lunder, članica Iskre, Novo mesto; Anton Derganc, član Sekcija za vlečko, Novo mesto; Anton Jereb, član Novotehne, Novo mesto.

Z DOJENČKOM V NAROČJU – Nepredvidno prehitavanje Albina Barbiča je minulo sredo povzročilo hudo prometno nesrečo, v kateri jo je najbolj skupil fičko z novomeško registracijo. V njem se je zraven očeta in matere poškodovala tudi komaj 9-mesečna Sanja Ostoič. (Foto: Markelj)

Brata na zatožni klopi

Pred senatom novomeškega okrožnega sodišča je minuli teden tekla razprava zoper brata Branka in Zdenka Brajdiča iz romskega naselja v Rimšu pri Leskovcu. Obtožnica ju je bremenila vrste kriv in vlomov, ki sta jih zakrivila družno ali pa v skupini s še dvema mladoletnikoma.

mladoletnim Romom, enega kani-zvega dejanja odvzema motornega vozila in nasilniškega obnašanja, ko je z nožem v roki hodil po Podlipi pri Raki in zahteval pijače, fizično pa se lotil tudi Martina Zupančiča, obsodil na enotno kazen enega leta in enega meseca zapora. Sodišče mu je ob tem pripor podaljšalo do pravomočnosti sodbe, vendar je treba zapisati, da je bil tudi Zdenko (za podobna dejanja že predkaznovan) oproščen treh kaznivih dejanj zaradi pomanjkanja dokazov.

Kot je pokazala obravnava, sta Brajdiča vlamljala večidel v kokošnjake in hleve, kjer so njun plen postali zajci, pa kure, medtem ko sta iz zidanic odnašala vino. Dejanja so bila storjena v času od lanskega novembra do letošnjega januarja, skupaj pa sta šla na pohod le dvakrat. Spisek kaznivih dejanj je bil pri Branku neprimerno daljši: sodišče ga je namreč spoznalo krivega kar petih tatvin, štirih vlomov, treh poskusov vlomnih tatvin in dveh kaznivih dejanj neupravičene uporabe motornega vozila. Senat mu je tako, skupaj s kaznjajo, ki jo prestaja zaradi prizadevanja hude telesne poškodbe, prisodil enotno kazen treh let zapora. Branko Brajdič je bil obtožen še štirih vlomov in vlomnih tatvin, vendar ga je sodišče zaradi pomanjkanja dokazov teh dejanj oprostilo.

In Zdenko? Senat ga je zaradi treh tatvin – od tega je dve storil v družbi z bratom, eno pa skupaj z

UJELI POBEGLEGA VOZNIKA

V Gradcu se je 15. junija ob 21.30 zgodila hujša prometna nesreča, ki se je končala s pobegom 14-letni domačin Silvo Jakša se je tistega dne peljal na kolesu od Podzemlja proti Gradcu, tam pa je dohitel prijatelja in počasi vozil za njima. Za kolesarji je takrat pridrel osebnih avtomobil in Jakšo zbil v travo, da je obležal s hudimi poškodbami. Neznani voznik je pobegnil. Iskanje metliških miličnikov pa ni bilo zaman, kajti že naslednjega dne so ugotovili, da je za volanom pobegle lade sedel 26-letni Alojz Kambič iz Čuril.

dežurni poročajo

OSTAL BREZ MOPEDA – Ivan Novak iz Loke pri Sentjerneju je 14. junija popoldne pri Rečeljevi gostilni parkirali moped, vreden okoli 5.000 din. Razočaran pa je bil, ko se je okoli 16. ure hotel odpeljati in je ugotovil, da moped ni nikjer. Z Novakovim mopedom motorizirana „izletnika“ iščejo miličniki.

VLOMILCA ZAKLENIL, POZABIL PA NA OKNO – Anton Lindič je 15. junija popoldne prišel domov pod Trško goro in v kurilnici zalotil vlomilca, ki je malo predtem vlomil skozi okno. Lindič je fanta sicer zaklenil v kurilnico, ko je šel po miličnike, vendar je pozabil na razbito okno, skozi katerega je mladi vlomilec pobegnil. Lindičevi pa so kasneje ob pregledu stanovanja ugotovili še, da so ostali brez 1.500 din.

POŠKODOVANA TUDI 9-MESEČNA SANJA

Novomeščan Albin Barbič je v sredo dopoldne prejel osebni avtomobil od Ločne proti Novemu mestu, pri Hmeljnikovem skladišču pa pričel prehitovati vozilo, ki je stalo ob robu. Barbiču je takrat pripeljal nasproti z osebnim avtomobilom Novomeščan Radivoj Ostoič. Avtomobila sta trčila, pri tem pa so se hudo poškodovali voznik Ostoič, njegova žena Jožica in 9-mesečna hčerka Sanja.

Kaj „vidi“ predlagani dogovor

Dolenjske in posavske občine si bodo delile stroške za delovanje temeljnega sodišča in in temeljnega tožilstva v Novem mestu – Približen izračun kaže, da bo treba zbrati vsaj 29 milijonov dinarjev

V občinskih skupščinah dolenjske in posavske regije bodo predvidoma še ta mesec odločali o sprejemu in podpisu posebnega dogovora, na podlagi katerega bosta lahko z novim letom začela normalno delo temeljno sodišče in temeljno javno tožilstvo v Novem mestu, sicer v skladu z ustavno preobrazbo pravosodja ustanovljeni za območje sedmih občin.

Sodišče bo imelo svoje enote v Brezicah, Črnomlju (tudi za metliško občino), Krškem, Novem mestu, Sevnici in Trebnjem, tožilstvo pa eno enoto v Novem mestu (za dolenjsko regijo) in eno v Brezicah (za Posavje).

Predvideno je tudi, da bo imelo sodišče predsednika, 38 sodnikov in 530 porotnikov (brežiška enota 80, črnomaljska 55, krška 90, novomeška 160, sevniška 60 in tre-

banjska 60; v metliški občini bodo za črnomaljsko enoto izvolili 25 porotnikov, tako da bo črnomaljska „porota“ štela skupaj 80 porotnikov). Tožilstvo pa bodo sestavljali

javni tožilec in 10 namestnikov. Za delovanje sodišča in tožilstva bo treba zagotoviti najmanj 29 milijonov dinarjev. To pa je le približna vsota, saj so predračune napravili na podlagi lanskih stroškov. Razdelilnik za obveznosti je v dogovoru izdelan po posebnem ključu, ki upošteva število zadev, obravnavanih lani pri dosedanjih sodiščih in tožilstvih z območja posamezne občine.

KRONIKA NESREČ

BREZ VARNOSTNE RAZDALJE – Rasim Gmčanič iz Velike Kladuše je 12. junija zvečer peljal tovornjak od Zagreba proti Ljubljani in pri Catežu, kjer je zaradi del na mostu čez Krko promet enosmeren, vozilo ustavil. Za njim pa je pripeljal z osebnim avtomobilom Daruvarčan Radovan Komlenič in silovito tresčil v zadnji del tovornega vozila. Pri nesreči so se hudo poškodovali voznik in potniki v osebnem avtomobilu, gmotno škodo pa cenijo na 10.000 din.

kolesu z motorjem. Gegoč je padel in se ranil, tako da so mu prvo pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Gmotno škodo cenijo na 8.000 din.

PO NASIPU NA TRAVNIK – Vinko Veličević iz Leskovca pri Krškem je v petek okoli 1.30 vozil osebni avtomobil po magistralni cesti proti Brezicam in pri Drnovem zapeljal na rob ceste ter se po nasipu prevrnil na travnik. Pri tem je Jože Bučar dobil lažje poškodbe, gmotno škodo pa so ocenili na 8.000 din.

PRED TRČENJEM ZAVIL NA PLOČNIK – 33-letni Jože Canželj iz Mirne peči je 13. junija popoldne vozil osebni avtomobil po Cesti bratstva in enotnosti v Metliki. Avtomobila pred njim sta zaradi luž na cesti in pešcev na pločniku ustavila, Canželj pa je, da ne bi trčil vanju, zavil na pločnik. Pri tem je zadel 33-letno Marijo Suštaršič iz Ptilozije pri Gradcu in jo zbil na tla. Pešakinja se je pri tem poškodovala in so jo odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

TRČIL V „PRVO POMOČ“ – V soboto dopoldne je Alojz Pavlič iz Vel. Bučne vasi peljal osebno vozilo iz Novega mesta proti domu. V ovinku pri Bučni vasi pa je vozil po levi in trčil v vozilo „Prve pomoči“, ki ga je nasproti pripeljal Stanislav Nežič, voznik reševalne postaje iz Izole. Pavlič se je pri trčenju poškodoval in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Materialne škode je za 60.000 din.

NOVA „ZRTEV KAMERE“ – Objektiv tudi ta teden ni počival: na divjem priključku nove obvoznice smo ujeli voznika „katrce“ z novomeško registracijo. (Foto: J. Pavlin)

OTOČEC: ČELNO TRČENJE – Ljubljčan Franc Kocjan je med vožnjo od Novega mesta proti Otočcu po regionalni cesti 13. junija zvečer pri vasi Otočec dohitel dva avtomobila in ju pričel prehitovati, prav takrat pa je nasproti pripeljal Novomeščan Janej Juvančič. Vozil sta čelno trčili, pri čemer so se hudo poškodovali Franc Kocjan ter 9-letna Janja Juvančič in Marija Kuplenik, lažje pa tudi voznik in Miha Kuplenik. Vse so takoj odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, medtem ko so gmotno škodo ocenili na 80.000 din.

PODRLA MOTORISTA – Alojzija Papež je 15. junija zjutraj nepredvidno zapeljala s parkirnega prostora pri trgovini „Dolenjke“ na Cesti herojev in tako zaprla pot Stanku Gegoču, ki se je pripeljal nasproti na

MOTORIST V BOLNIŠNICI – Tako se je končalo trčenje Stanka Gegoča z osebnim avtomobilom Novomeščanke Alojzije Papež, ki je motoristu zaprla pot. Na srečo jo je Gegoč odnesel z lažjimi poškodbami. (Foto: Budja)

DO SMRTI POVOZIL PEŠCA

V nedeljo zvečer je v Prelesju prišlo do hude prometne nesreče, ki je ponovno terjala smrtno žrtev: tokrat je življenje izgubil 23-letni Vinko Lap iz Bistrice. Lap je tistega večera pesačil ob robu ceste iz Rakovnika proti domu, ko je v Prelesju za njim pripeljal voznik osebnega vozila in pešca zadel. Lap je padel na pokrov motorja in v glavo udaril ob streho, nato pa po več metrih vožnje zdrknil na tla. Poškodbe, ki jih je dobil, so bile tako hude, da jim je podlegel že na kraju nesreče.

BREŽICE: REVIJA ROKOMETA

Brežiški rokometni delavci so za zaključek letošnje rokometne sezone pripravili v nedeljo rokometno revijo. Nastopile so ekipe Kolinska-Slovan, (Ljubljana), Rudar (Trbovlje), Brežice in moštvo so ekipe Kolinska-Slovan (Ljubljana), Rudar (Trbovlje), Brežice in moštvo saj so videli igrati nekaj odličnih rokometišev, med njimi Krivokapiča, ki je dosegel največ zadetkov. Zelo uspešen je bil tudi domačin Buzančič; dosegel je ravno toliko golov kot Krivokapič, a je bil manjkrat uspešen iz igre. Rezultati: Brežice – Rudar 15:13 (8:6), Slovan – LAO 24:15 (12:4), LAO – Rudar 19:15 (8:10) in Brežice – Slovan 18:24 (8:12).

BELOKRANJSKI RALLY

AMD Bela krajina bo 4. julija pripravila tradicionalni rally „Po poteh Bele krajine v boju za svobodo“. Na četrti dirki bodo udeleženci izpolnjevali teste iz prometnih predpisov, poskusili se bodo v spretnostni vožnji, prevzili pa bodo 84 km poti (Črnomelj, Ozalj, Karlovac, Duga Resa, Vinica). Avtomobilisti se bodo pomerili tudi v streljanju z zračno puško, za uspeh pa bodo zvedeli na pikniku, ki bo v kampu na Vinici. Interesenti naj se prijavijo na naslov AMD Bela krajina, Kolo-dvorska 56/a, 68340 Črnomelj.

rokomet

BOJI ZA VSTOP V I. ZVEZNO ROKOMETNO LIGO

Novomeški rokometni klub Krka bo v petek, soboto in nedeljo pripravil kvalifikacijski turnir za vstop v I. zvezno rokometno ligo za ženske. 23. junija se bodo novomeškim gledalcem predstavili naslednji klubi: Danilovgrad, Zamet (Rijeka), Mladost (Banja Luka) in Vesna (Sombor). V zvezno ligo se bosta uvrstili samo dve ekipi, predstavniki posameznih ekip pa so izjavili: Danilovgrad: „Smo zmagovalci južne skupine II. zvezne lige in na kvalifikacijske boje smo dobro pripravljene...“ Mladost: „Naše mesto je pobrateno z Novim mestom. Tudi zaradi tega pričakujemo, da bodo gledalci na naši strani, v metropoli Dolenjske pa je veliko naših ljudi, ki so tu na delu...“ Vesna: „Računamo na eno izmed prvih dveh mest. Imamo mlado a izkušeno ekipo. Gledalci bodo lahko videli dober ženski rokomet...“ Zamet: „V Novem mestu smo kakor doma. Domači navijači nas poznajo iz ligaške tekme z domačo Krko. Upamo, da bodo navijali za nas. V minulih sezonah smo veliko delali, zato tudi veliko pričakujemo...“

Šport

SGP PIONIR: 500 ŠPORTNIKOV

Tradicionalnega športnega dne SGP Pionir iz Novega mesta, ki ga je letos vzorno pripravil TOZD gradbeni sektor Krško, se je udeležilo okoli 500 športnikov iz devetih tozdov in delovne skupnosti skupnih služb. Pionirjevi delavci so nastopili v osmih panogah.

Končna uvrstitev: 1. Novo mesto 60 točk, 2. Krško 56, 3. Mehansko-kovinski obrat 53, 4. DSSS 46, 5. Ljubljana 38, 6. Strojno-prometno obrat 36, 7. Projekt tivni biro 26, 8. Zagreb 20, 9. Lesni obrat 20, 10. Togrel 13 točk.

R. G.

NOVOMEŠČANA NA VRŠIČU

Tradicionalne kolesarske dirke, ki jo prirejajo slovenski kolesarski veterani, so se udeležili tudi Novotekovski mladinci. Start tekme je bil v Idriji, udeleženci pa so peljali preko Tolmina in Bovca na Vršič. Med dirko je močno deževalo, kar je se posebej oteževalo vzpon na Vršič.

Zaradi tega je moralo odstopiti precej kolesarjev, med zmagovalci na cilju pa sta bila tudi Novomeščana Bojan Štih in Stjepan Bon: uvrstila sta se na 12. in 21. mesto.

RIBNICA: KOČEVEJ PRVO

Ribniško šolsko športno društvo je pripravilo tradicionalno športno srečanje osnovnih šol iz Ribnice, Kočevja in Delnic. Na četrtem srečanju so bili najboljši Kočevci, ki so tako zmagali že četrtič zapored. Šolske ekipe so se pomerile v štirih atletskih disciplinah, šahu, odbojki, rokometu, košarki, namiznem tenisu in dečki v nogometu. Končni vrstni red: 1. Kočevje 370 točk, 2. Delnice 310, 3. Ribnica 210 točk.

M. G.

Novomeščanom pokal

V Trebnjem je bilo konec prejšnjega tedna območno prvenstvo v malem atletskem pokalu za pionirje, rojene 1965 in mlajše. Nastopili so tekmovalci iz novomeške, črnomaljske, metliške in trebanjske občine.

Najboljši rezultati – pionirji: skok v višino: Mežec (Trebnje) 154 cm; daljina: Tomažič (Trebnje) 481; 60 m: Ribič (N. mesto) 8,4; 600 m: Zaman (N. mesto) 1:52,1; met žogice: Čop (N. mesto) 53,05.

Pionirke – višina: Filipovič (148); daljina: Kovačič (441); 60 m: Merlin (8,6); 600 m: Brezovar (1:56,2) in met žogice: Kovačič (41,50), vse iz Novega mesta.

Območni prvaki so postali Novomeščani, za njimi pa so se uvrstili Trebanjci in Metličani. Tudi pri pionirkah so bile najboljšje Novomeščanke in Trebanjke.

N. BUKOVEC

Na kriteriju četrtri

Novomeški atleti in atletinje so se udeležili drugega slovenskega atletskega kriterija – Penca prvi

Minulo nedeljo je bil v Kranju drugi slovenski atletskega kriterij, na katerem so nastopili najboljši slovenski atleti in atletinje kot člani področnih reprezentanc. Kranjskega kriterija so se udeležili tudi novomeški atleti. Čeravno je tekmovanje ves čas oviral dež, so nekateri dosegli dokaj dobre rezultate in uvrstitve. V ekipni konkurenci – Novomeščani so nastopili kot Dolenjska – so naši atleti in atletinje zasedli četrto oziroma šesto mesto.

Rezultati – moški: 400 m: 1. Prstec (Maribor) 50,1; 4. Štupar (Dolenjska) 52,1; 800 m: 1. Krof (Celje) 1:55,0; 2. Bučar (Dolenjska) 1:56,1; 1500 m: 1. Novak (Ljubljana), 6. Kapš (D) 4:21,2; 110 m ovire: 1. Penca (D) 15,0; 2000 m zapreke: 1. Kotnik (L) 5:49,4

Na kriteriju šesti – Kapš (rekord SRS), 4. Štepan (D) 6:24,8; daljava: 1. Udovič (G) 701, 3. Šimunič (D) 696; palica: 1. Kurnik (G) 400, 5. Bučar (D) 320; kopje: 1. Cerne (L) 61,16, 2. Čujnik (D) 58,96; klavido: 1. Pristovnik (C) 54,82, 5. Malnar (D) 41,80; Ekipno: 1. Ljubljana 83 točk, 4. Dolenjska 64 itd.

Zenske – 100 m: 1. Kranjc (L) 12,7, 6. Kenda (D) 13,7; 200 m: 1. Seliškar (L) 25,2, 6. Tekstor (D) 28,7; 800 m: 1. Fras (M) 2:15,8; 4. Biatnik (D) 2:25,6; 100 m ovire: 1. Lorenci (M) 14,4, 4. Blažič (D) 16,0; daljava: 1. Salamon (V) 532, 6. Kralj (D) 438; ekipno: 1. Maribor 56 točk, 6. Dolenjska 27.

Za konec prva zmaga?

Novomeške košarkarice so minuli teden odigrale dve tekmi in doživele dva nova poraza – V soboto zmaga?

Tudi po predzadnjem kolu v slovenski košarkarski ligi za ženske ostajajo Novomeščanke brez zmage. Minulo soboto so se pomerile s kranjsko Savo in srečanje ponovno izgubile zaradi zelo slabe obrambe. In rezultati v dolenjski košarkarski ligi? Tudi tokrat jih uredništvo navzlic dogovoru z novomeškimi košarkarskimi delavci ni dobilo.

OBUTEV – SAVA 26:47 (12:29)

Prvenstveno srečanje 9. kola slovenske košarkarske lige si je ogledalo okoli 30 gledalcev. Tekma je bila nekoliko bolj zanimiva samo v drugem polčasu. Domače igralke, ki so v prvem delu igre povsem marile obrambo, so bile v nadaljevanju malo boljše, odgovedale pa so v napadu. Statistika je namreč dokazala, da bi ob 14 zadetkih lahko iz najbolj ugodnih položajev dale še najmanj 15 košev. Tekmo sta dobro sodila Švent in Kodrič.

Obutev: Oberč, Hrovat 4, NOVinec, Tomšič 6, Gradecki, Grivec, Žura 10, Bilobrk 2, Kure 4, Senica.

OBUTEV – KLADIVAR 38:90 (12:52)

Vrsta Kladivarja (Ziri) igra v slovenski ligi izven konkurence, ker nastopa v II. zvezni ligi. Novinke v ligi so v prvem polčasu igrale boječe, drugi del pa so ob bolj podjetni igri izgubile z 12 točkami razlike. Tekmo sta vodila Švent in Pirč. Obutev: Oberč 2, D. Hrovat 8, J. Hrovat, Srebrnjak 6, Tomšič 6, Gradecki, Grivec, Žura, Bilobrk 6, Kure 6, Senica.

S KRASOM DO PRVIH TOČK?

V soboto popoldan odpotujejo novomeške košarkarice v Sežano. V derbiju dna se bodo v zadnjem spomladanskem kolu pomerile z ekipo Krasa, ki v letošnjem prvenstvu, tako kot Obutev, še ni zmaga. Če bodo Dolenjke odptovale v goste z najboljšo postavo, se lahko vrnejo domov s prvimi ligaškimi točkami.

ŠPORTNI KOMENTAR

Le rezerva?

Ob raznih gostovanjih naših športnikov v tujini, posebno v zahodni Evropi, smo bili že nemalokrat presenečeni, ko smo med občinstvom opazili bolj ali manj številno skupino z vsemi potrebnimi pripomočki za boderenje naših barv. Jedro so ponavadi predstavljali naši delavci na začasnem delu v tujini. Motili bi se, če bi mislili, da se izživljajo le na ta način.

V okviru naših društev se vse več delavcev tudi aktivno ukvarja s športom. Večidel so to razni dvoranski športi, od namiznega tenisa do kegljanja, ker je za to tudi lažje dobiti pripomočke in ustrezne objekte; šahovsko desko je enostavno mogoče nositi s seboj.

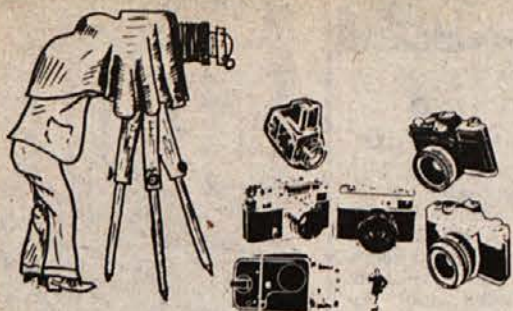
Na nedavnem srečanju naših društev v Frankfurtu je bilo mogoče videti pravo revijo te športne aktivnosti. Med tekmujočimi ni bilo težko najti naših rojakov iz širše Dolenjske, Posavja ali Kočevskega. Leopold Abram iz Dovškega pri Senovem je bil v znameniti „Dvorani stoletja“ tačas celo vodja velikega kegljaškega turnirja.

Njegov primer je pravzaprav značilen še za marsikoga. Doma svoje čase niti pomisliti ni mogel, da bi poleg obliče prišel še za kroglo. Sedaj seveda prizadevno spremlja vse, kar je novo na tem področju doma, tudi na Senovem. Kar z bojaznijo je vprašal, če mi slimo, da bi se po vrnitvi v domovino lahko vključil v organizirano športno delo pri nas.

Bolj kot tekmovalni rezultati in rekreacije je za te delavce trenutno pomembno zblizevanje med seboj in ne nazadnje tudi ohranjanje narodnega duha. Tu bi lahko dosti storile tudi občinske telesnokulturne skupnosti z neposrednim povezovanjem z našimi združenimi društvi.

Le-ta namreč še vno ugotavljajo, da se lažje povezujejo z različnimi državnimi zvezami kot pa s samo bazo. Tako je npr. v Frankfurtu vse lepe pokale prispevala Zveza za telesno kulturo Jugoslavije, delil pa jih je naš bivši državni reprezentant Ištvan Krpa, trenutno trener nemške državne namiznoteniške reprezentance.

A. ZELENKIN

tisti
hip

PO SVETU OKOLI

ČUDEŽNA GLASBA – Italijanski raziskovalec Zamagni je na kongresu kozmetikarjev podal poročilo o tem, da glasba starejšim ljudem gladi gube, koži vrača prožnost, hkrati pa jim izboljšuje spomin. Najbolj učinkovita je glasba Straussa, Haydna in Beethovenov. Za sedanjost so do sedaj mislili, da so preč leti prenekaterim staršem delali gube in sive lase, pa torej ni bilo tako! Sicer pa je kozmetika takaka stvar, da z dobro mero zaupanja pomladi tudi kurjak.

NE CENIJO SE – V armadi ZDA je zdaj že okoli 46.000 žensk, kar 170 pa jih obiskuje slovit vojaško akademijo West Point. Novi ženski oficirski kader smatra sebe za boljše, kot je moški del – tako je pokazala neka raziskava. Prav tako pa moški kader smatra sebe za boljše, kot je ženski. Da se nasprotja le ne bi razrasla v oborožen spopad!

TURIZEM – V nekem manjšem bavarskem hotelu si turisti predstavljajo v zelo varčni obliki. Gost mora za sobo s kopalnico plačati več, vendar se v nji ne more kopati, ker na pipah ni kljukic. Za doplačilo dobi v recepciji kljukice in brisače.

PISANI ELEKTRIČAR – V ameriškem mestu Logan so imeli skoraj celo uro popoln električni mrk, ki je povzročil nemalo škode. Mrk je naredil mestni pav, ki je zašel v glavno transformatorsko postajo. Na pava so bili meščani zelo ponosni, zato jim je bilo kljub vsemu hudo, da svojega dela ni preživel.

DRUGAČEN OKUS – V bogataški četrti Beverly Hills v Los Angelesu so snobi začeli vihati nosove, ko je šejk Mohamed Al Fassi iz Saudove Arabije začel preurejati 38-sobno staro hišo, za katero je moral odšteti 2,4 milijona dolarjev. Šejk je porabil poldrugi milijon dolarjev za prenove. Hišo je dal pobarvati v najbolj kričečih barvah, zraven bazena postaviti mošejo, v vrt spustil 12 psov in zanje dal postaviti razkošen pesjak (tih dogovor bogatašev pa je, da smejo naenkrat imeti doma samo 4 pse), na pročelje hiše so mu morali nataktni več nagib v naravni velikosti, a brez uvetniške vrednosti ipd. Na negodovanje sosedov je župan dejal, da si za toliko milijonov človek lahko privoščil slab okus.

Take doslej še ni bilo

Nova riba v sovjetskih rekah – Plodni hibrid

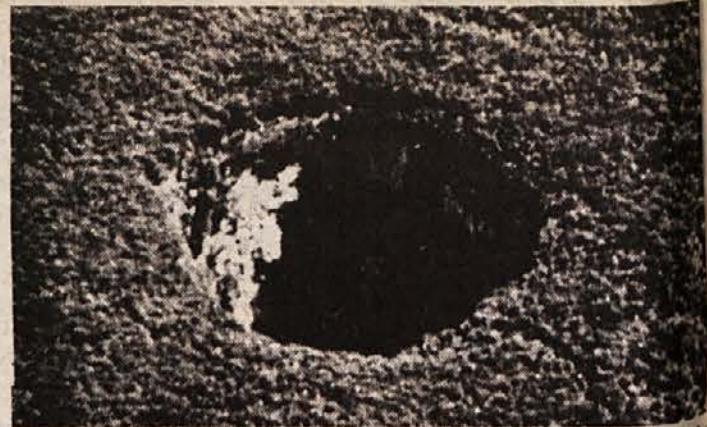
V nekaterih sovjetskih jezerih že nekaj let živi riba, kakršne še ni bilo na svetu. Pred leti so strokovnjaki umetno oplodili ikro murene s semeni kečige. V naravi do take oploditve ne bi moglo priti. Tako murena kot kečiga spadata med jesetrovke, le da je prva dolga tudi do 9 metrov in teža več kot tona, druga pa tehta največ 2 kg. Ribji hibrid iz dveh tako različnih rib se je odlično obnesel. Najbolj presenetljivo je bilo to, da se je pričel tudi razmnoževati.

Sovjetski strokovnjaki so poskušali že večkrat narediti „red“ v navadah jesetrovk. Murene, ki sicer žive v Kaspijskem in Azovskem morju ter v velikih rekah, se vsake toliko časa selijo na morská drsnišča. Pri vračanju v rodne reke so vse pogosteje naletele na nepremagljive ovire – jezove hidroelektrarn.

Poskušali so jim zgraditi posebne prehodne kanale, vendar ti niso mogli prepustiti celih jat, zato so pričeli premišljati, da bi vzgojili tako jesetrovko, ki bi se ne selila.

Ihtolog Nikolaj Nikoljukin je poskusil z veliko mureno, ki je selivka, ter s kečigo, ki je zvesta svoji reki ali jezeru. Dobil je že omejnjeni hibrid. Mešanica se ne seli, v hitrem času doseže težo 6 kilogramov, spolno pa dozori v treh letih (murena raste 16 let!).

Kar ni mogla narava v milijonih letih, je uspelo človeku narediti v nekaj letih. Jesetrovke goji v ribnikih in akumulacijskih jezerih kot krape. Njihovo zelo okusno meso posej ni več le za bogate, ampak je dostopno vsakomur. Navaden državljan se je v pravici do jesetrovega mesa izenačil s kitajskimi cesarji, ki so nekdanj edini smeli jesti to ribo.

Nepričakovano odkritje – 320 m globoko brezno s 380 m dolgim prečnikom na planoti sredi neraziskane venezuelske džungle.

Skrivnostni predel džungle

V venezuelski džungli so odkrili predel, kjer žive še neznane živalske in rastlinske vrste – Globoko brezno

V neki svoji povesti je slavni pisatelj Conan Doyle opisoval kos nedotaknjene južnoameriške džungle, kjer so še živele predzgodovinske živali. Ta izgubljeni svet se je iz pisateljeve fantazije preselil v resničnost. V jugozahodnem delu Venezuele blizu meje z Brazilijo so odkrili visoko planoto, dvignjeno nad nepreohodno in neraziskano džunglo kakih 1400 metrov. Za poznalce rastlinskega in živalskega sveta je planota pripravila cel kup presenečenj.

Planoto je slučajno odkril neki pilot. Na nji je zapazil dve globoki navpični jami. Kmalu za tem odkritjem so ta predel džungle temeljito raziskali iz zraka, nedolgo tega pa je do obeh brezov krenila še posebna odprava.

Ko se je vrnila, je nosila s seboj več sto še neznanih rastlin, številne plazilce, dvoživke in 200 vrst ptic, sodobni znanosti nepoznanih. Na univerzi v Karakasu, kjer te primerke preučujejo, menijo, da gre za posebne mutacije živalskih vrst, ki so se razvile v posebnih pogojih planote.

Raziskovalna odprava se je spustila tudi na dno enega od brezov. V globini 320 metrov tečejo potočki, rastejo drevesa in drugo rastlinje. Temperatura je stalna in se giblje okoli 18 stopinj, ne glede na temperaturo, ki vlada na planoti. Odkrili so tudi jamo, vendar zaradi plina v nji niso mogli prodreti globlje vanjo. Domnevajo, da jama povezuje eno brezno z drugim.

V načrtu so nove odprave, bodo ta skrivnostni izgubljeni svet še raziskovale.

Hitri vlakec

Neslišna hitra vozila

Dandanašnji ni nobena rešitev, če popotnik prej preletel ocean, kot pa se pripelje od tališča do središča mesta, ki mor je namenjen. Promet v velikih mestih je že tako gost, da se je nemogoče prebiti skozi pretek kot v nekaj urah. Prav zato so mnogi z zanimanjem prisluščili japonskim obljubam, da bodo s svojih letališč Narita in Haneda prepeljali potnike v Tokia v 14 oziroma v 4 minutah. Ker so letališča precej oddaljena od glavnega mesta, pokaže že preprost račun, da bo to mogoče doseči le z nezirano vožnjo in hitrostjo okoli 300 km/h.

To težko nalogo naj bi opravila posebna vozila na trakovnicah; prototipi so že prepeljali nekaj potnikov, vendar še niso dosegli potrebne hitrosti. Najbolj veliko hitrost bodo voljeli.

za hitri prevoz potnikov lahko razvila šele na pravih dolžnih progah.

Posebnost novih vozil je v tem, da drse po zraku nekaj centimetrov na tračnico. Od njih jih dvigne elektromagnetno polje, ki jim daje tudi pospešek za gibanje. Vozila so skoraj neslišna, ne porabijo veliko energije in so v ekološkem smislu čistota.

Zaveslala sta v precešeni kopnini približala bolj od... je takoj pognal na suho. On... ne veslal dalje ob bregu... ogledal sovražno taborišče... kmalu razločil kakšnih dvaj... opravi. Sedeli so okrog ognja... varjali, iz rok v roke pa so... slona. Mali dečko je slonel... Bili pa sta zraven tudi Vah... Indijanka, očitno njena var...

Dolenjski list pred 20 leti

Težave imamo z izvozom

PRI IZVOZU imam o težave tudi s krizo, kajti cene so na tujih tržiščih v zadnjem času precej nižje. Zato da bi dobili isto vsoto deviz, moramo izvoziti precej več blaga. Zaradi tega smo v prvih petih mesecih izkupili za izvoženo blago nekaj milijard dinarjev manj, kot bi sicer. Mimo tega pa zaostaja še izvoz nekaterih industrijskih panog, za katere smo upali, da bodo v prvih petih mesecih izvozile precej več blaga. Tako kot pri izvozu se tudi pri uvozu pozna vpliv gospodarske krize v zapadnih deželah, tako nam v korist, ker so cene za proizvode, zlasti pa za surovine, za 5 do 30 odst. nižje. S tem smo prihranili nekaj milijard dinarjev.

V METLIKI lepijo in pribijajo lepake kar po hišah, po vežnih in dvoriščnih vratih. Mnogim hišnim lastnikom pa to ni prav. Kaj, ko bi turistično društvo le priskrbelo eno ali dve oglasni deski, kar je pred časom že obljubilo?

MOČNA SUŠA, ki obeta letos pomanjkanje krme, povzroča padec goveje živine in prašičev ter povečano ponudbo. V šentjernejski okolici prodajajo plemenska teleta, ki bi jih sicer redili za plemo. Tudi cene prašičev so padle, ker je ponudba velika. Le kdaj bomo to začutili pri cenah mesa?

V OKOLICI Mokronoga so lovci odkrili vrsto divjih lovec, ki so brez dovoljenja za lov m esarili po naših gozdovih in uničevali divjad. Ljudska milica je šla na delo in zaplenila kar šest pušk. Upamo, da bo sodišče preganlo poželenja tudi ostalim, ki zlorabljajo svobodo na ta način.

PRETEKLO NEDELJO se je nekaj razgretih fantalinov z Gornje Prekope in Ostrega zagnalo na enega izmed kostanjeviških mladincev in mu prizadejalo težje poškodbe. Tak način obračunavanja se posihmal ne bo izplačal, ker bodo vsi prizadeti ostro kaznovani.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 19. junija 1958)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske novice.

Z velikimi možnarji proti toči

(K a k o r) po Štajerskem, pričeli so tudi že po Dolenjskem tako zvane strelisne postaje proti toči postavljati. Pred 14 dnevi postavilo je tako postajo vodstvo kmetijske šole na Grmu na Trški gori prav tikoma cerkve. Ona obstoji iz štirih velikih možnarjev, zvočnega lija in primerne lesene hišice, v kateri je vse to spravljeno. Misel za napravo te postaje sprožil je pri slav. deželnem odboru deželni poslanec gospod vitez Langer iz Bršlina. Slavni deželni odbor naklonil je tudi šempeterskemu župniku podporo 50 gld. v namen naprave jednake postaje na vrhu hriba sv. Jurija (grčevske gore). Ko se bodo torej nad našimi vinogradi na Trški gori in Grčevju pogubonosni oblaki nabirali, gromeli bodo proti njim mogočni strelji, katerim bode namen oblake razgnati ter točo zabraniti.

(Tatvina) na Št. Jernejski pošti. Pred nedavnim bilo je ukradenih več sto goldinarjev. Neutrudljivi orožniki so tatu zasledili, ki je fami

domačin. Od ukradene svote manjkalo je okoli 50 gold. našli so pa mnogo ukradenih stvari, strojenih kož, masti, žita. Bil je nevaren tat, kteremu bo sodnija saj za nekaj časa obrt ustavila.

(N o t r a n j e) politične razmere so torej zalostno zamotane, zalosteče pošteno avstrijsko prebivalstvo in gotovo tudi cesarja, ki obhaja letos petdesetletnico svojega vladanja. Nekaj nadomestila pa dajejo cesarju različne slavnosti, ki jih prirejajo na Dunaju razna društva povodom te petdesetletnice. Vrste se druga za drugo. Najjinjivejši je bil gotovo udanostni slovesni obhod dunajske šolske mladine. Več kakor 70 tisoč otrok se je zbralo, v slavnostnem obhodu šlo po mestu in navdušeno pozdravljajo vladarja. Bil je vidno ginjen.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. julija 1898)

DELAVSKI SVET KOMUNALNO STAVBENEGA PODJETJA „KOSTAK“ KRŠKO

objavlja na podlagi sklepa III. seje naslednje proste delovne naloge

VARNOSTNEGA INŽENIRJA

Pogoj:

- ustrezna šolska izobrazba
 - delo se združuje za krajši delovni čas, oz. za tretjino delovnega časa, za kar bo sklenjen medsebojni dogovor med temeljnimi organizacijami, v kateri delavec že dela polni delovni čas, o delovnem času, ki ga bo delavec prebil pri opravljanju nalog v drugi temeljni organizaciji.
- Pismene ponudbe pošljite na naslov „KOSTAK“ KRŠKO v roku 15 dni po objavi razpisa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh.

ljubljska banka

Temeljna dolenjska banka Novo mesto

OBVESTILO

LJUBLJANSKA BANKA
TEMELJNA DOLENJSKA BANKA
PO SLOVNA ENOTA NOVO MESTO

obvešča

varčevalce in občane, da bo zaradi preureditve prostorov – pleskanja ekspozitura na Cesti komandanta Staneta 12 Novo mesto zaprta od 26. junija do 7. julija 1978.

Rešitev prejšnje križanke

O	G	R	C	B	I	R	T					
R	O	Z	E	V	I	N	A	R				
I	L	L	A	T	E	K	S					
E	O	C	E	N	S	E	T					
A	N	V	A	R	E	L	T	I				
S	E	T	E	R	A	R	A	K				
K	V	A	R	C	I	A	M	E	R	A		
K	A	D	O	N	E	R	V	A	D	E		
P	E	T	I	N	K	A	P	I	R	E	N	A
A	C	T	A	R	S	T	V	O	R			

Kulturno obnašanje je važnejše od vrhunskih dosežkov.
G. KLANČNIK

Vesoljni potop ni uspel: človek je preživel.
H BECQUE

Patriotizem je jajce vojne.
G. de MAUPASSANT

d l	(ljubitelj)	biciklist	žolca	d l	united nations	očet	gr-rim. stari vek	del noge	it.reka (firence)
izrael.				svetinov roman					
luka				pevec, ki poje tenor					
pobiralec mostnine									
evr. gorstvo				strnina					
širup v čajju				naš mejni prehod	jap. bismarck				
odisejev oče					1				
								iver	žla od vodnica

d l	m. ime	župnija		žime					
		trigralec delon		kdor teše					
zarebr-nica			gorški vrh				gr.črka		
			medena rosa				postopek tiskanja		
klic pri-pravljenosti				estonec			katran		
				kdor piše v dobrem slogu			ž.ime		
prečnik				kalcij					
dovojenje					grm (lešniki)				
os. zaimek		pri tok mozele			domače m. ime				d l

Peklenska vesoljska dvojčica

Venera spet v središču zanimanja — Ameriški in sovjetski vesoljski izvidniki v skrivnostno ozračje — Ali bo Zemlja nekoč druga Venera?

Letos teče že deseto leto, odkar je prva vesoljska sonda pletela proti Zemljini vesoljski dvojčici — Veneri. Bila je to sonda Venera 4. Tej je potem sledilo še devet sovjetskih in dve ameriški raziskovalni postaji, vendar je Večernica še vedno velika uganka, ki je znanost ne more rešiti. Tako sovjetski kot ameriški znanstveniki veliko pričakujejo od raziskovalnih postaj, s katerimi bodo letos „otipali“ našo skrivnostno vesoljsko sosedo. Letos bo namreč Venera prišla najbližje Zemlji, to priložnost pa bodo temeljito izkoristile dve ameriški in dve sovjetski vesoljski postaji.

Venera je planet, ki je Zemlji najbližji. Po velikosti in masi je prava dvojčica našemu rodnemu planetu, saj ima le za 5 odst. manjši premer. Dolgo so astronomi mislili, da vladajo na Veneri podobne klimatske razmere kot na Zemlji, zato ni nič presenetljivega, če so pisari znanstveno fantastičnih povesti radi oživljali Venero z najrazličnejšimi spakami. Resnica je seveda hudo drugačna. Venera je za življenje kakršnih koli oblik zelo neprijazna. Ovita je v svetlobo skoraj neprebojno plast oblakov, na njeni površini pa vlada visoka temperatura okoli 480 stopinj. Gosto ozračje pritiska na razgoreto površino s pritiskom sto atmosfer.

PO DOLGI IN KRATKI POTI

20. maja letos so Američani s Cape Canaveral uspešno izstrelili prvo od načrtovanih vesoljskih raziskovalnih sond Pioneer Venus I. Sonda bo opravila 480 milijonov kilometrov dolgo pot do Venero v štirih mesecih. Pot je nenavadna zaradi tega, ker bo sonda letela v visokem loku izven

Zemljine krožnice in se potem spustila z zmanjšano hitrostjo v Venerino ozračje. Oblika poti bo zmanjšala vpliv privlačnosti Sonca, zato so v Pioneerja lahko vgradili manjšo zavorno raketo. S tem so pridobili precej dragocenega prostora, ki so ga napolnili z različnimi instrumenti.

Instrumenti bodo raziskali atmosfero in ugotovljali obliko oblakov, analizirali sestavo ozračja in oblakov, vgrajeni radar pa bo poskušal predreti gosto atmosfero in izrisati topografsko karto Venerine površine. Doslej sta znani le dve karti omejenega območja Jutranjice; eno so naredili z velikanskim radioteleskopom v Arecibu, drugo pa je posredovala avtomatska postaja sovjetske izdelave. Zaenkrat so astronomi na posnetkih lahko razbrali le to, da so na razbeljenem površju vulkani, gore in veletoki lave.

Sele 7. avgusta bo Pioneerju 1 sledil Pioneer 2. Njegova pot bo precej krajša (354 milijonov kilometrov), zato tudi bolj strma. Do Venero bo prispel samo sedem dni kasneje kot Pioneer 1. Več milijonov kilometrov pred planetom

se bodo iz avtomatskega plovila sprostile štiri sonde, ki bodo samostojno nadaljevale pot v ozračje Venero. Med padanjem skozi planetovo atmosfero bodo raziskovalni instrumenti zbirali podatke o gostoti ozračja, njegovi sestavi ter merili sončni veter. Za razliko od sovjetskih postaj ne bo nobena od ameriških mehko pristala na površini.

PEKLENSKA TOPLA GREDA

Oba Pioneerja naj bi torej odgrnila tančico s skrivnostnega Venerinega ozračja. Podatke, ki jih bosta zbrala, bodo koristno uporabili ne samo astronomi, ampak tudi meteorologi, saj jim lahko Večernica pove marsikaj tudi o zemeljskih vremenskih procesih. Znanstveniki upajo, da bodo z vsemi podatki končno le uspeli razvozlati, zakaj sta se Venera in Zemlja, ki sta si kot planeta tako podobni, razvili v povsem različni smeri.

Med najpomembnejšimi nalogami je tudi dokončna potrditev prejšnjih zapažanj in meritev, po katerih se Venerino ozračje sestoji v glavnem le iz ogljikovega dvokisa (97 odst.)

Ce se bo izkazalo, da so bile meritve točne, potem je odgovor znan: peklenško atmosfero Večernice je zakrivil tako imenovani učinek tople greda. Tako imenujejo strokovnjaki pojav, ki nastaja zaradi dvojnega učinka ogljikovega dvokisa. Plin prepušča sončne žarke, ne dopušča pa, da bi se toplota izgubila nazaj v vesolje. Ker je Venera ovita v gosto

ozračje, katerega večino predstavlja prav ogljikov dvokis, se temperatura na njenem površju dviga.

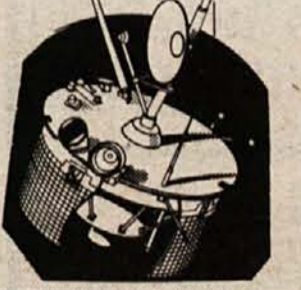
OPOMIN ZA ZEMLJANE

Ze sedaj nekateri znanstveniki postavljajo Venero za kozmično opozorilo človeku. Kot gigantna „topla greda“, brez življenja in možnosti, da bi se življenje razvilo, je podoba, kaj čaka človeštvo, če ne bo posvetilo več pozornosti svojemu početju.

S povečanjem proizvodnje energije iz fosilnih goriv, nafte, premoga, lignita, šote se v našem ozračju povečuje odstotek ogljikovega dvokisa. K temu nemalo pripomorejo tudi zračni potniški velikani in množica vojaških letal, vozil na zemeljskem površju in na morjih. Ko bo ogljikovega dvokisa dovolj, se bo začel učinek tople greda. Na vsej Zemlji se bo povprečna temperatura dvignila. Dvig splošne temperature le za nekaj stopinj ima lahko katastrofalne posledice. Obe tečajni kapi večnega ledu in snega bi se stali, površina svetovnih morij bi se močno dvignila in cvetoči pas ob vseh obalah bi zalilo morje.

Večji dvig temperature bi kmalu začel proces, v katerem bi Zemlja postala podobna svoji vesoljski dvojčici Veneri.

Pioneer 2 ima nalogo raziskati Venerino ozračje.

TROSTRELEC

62.

Ko si je Ostrostrelec ogledal položaj, se je vrnil k prijatelju in mu sporočil, kar je videl. Potem je še sam zlezal na suho in z ramo ob rami ter s puškama v rokah sta začela kar se da tiho prodirati bliže. Srečno sta se priplazila do prve kolibe iz vej, ki je morala biti komaj postavljena. Tu sta se spustila na tla in se pritažila. Nihče ju ni opazil. Tedaj je Velika Kača posnel krik ameriške veve-ric. To je bilo znamenje za Vah-ta vah. Dekle se je rahlo zdrnilo in potlej negibno obsedelo. Bilo je videti, da je znamenje razumela.

63.

Na srečo so obe ženski kmalu zatem poslali po vodo k bližnjemu potoku. Pot ju je vodila prav mimo obeh prijateljev. Velika Kača je že dvignil tohamavk, da bi pobil starke, čim bi prišla mimo. Toda Ostrostrelec ga je zadržal, da ne bi po nepotrebnem prelivaj kri. Pustil je, da sta ju ženski minili, Indijanec pa se je v opozorilo dekletu še enkrat oglašil z veveričjim krikom. Potem sta jima sledila k potoku in ko se je starke sklonila, da bi zajela, jo je Natty stinil za grlo. Teda premalo. Zakričala je in že so bili Mingi na nogah.

KMETIJSKA ZADRUGA „KRKA“, n. sub. o. Novo mesto
Cesta komandanta Staneta 10

razglašja
prosta dela in naloge:

TOZD LKP „BRAZDA“

VZDRŽEVALEC v tovarni močnih krmil

Pogoj:
elektromehanik ali elektroinstalater z enoletnimi izkušnjami

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

REFERENT za plačilni promet

Pogoj:
ekonomski tehnik z enoletnimi izkušnjami

TZE KTM „OSKRBA“

1. POSPEŠEVALEC KMETIJSKE PROIZVODNJE
2. POSPEŠEVALEC KMETIJSKE PROIZVODNJE

Pogoji:
pod 1. — visoka ali višja šola agronomske smeri z dvema oziroma tremi leti delovnih izkušenj,
pod 2. — višja ali srednja šola agronomske smeri s tremi oziroma petimi leti delovnih izkušenj.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi. O izidu objave bomo kandidate obvestili v 30 dneh po zaključku javnega razpisa. Kandidati naj pismene ponudbe naslovijo na gornji naslov.

Komisija za delovna razmerja pri Mercator-Velepiskrba n. sub. o. Ljubljana—TOZD Standard n. sub. o. Novo mesto

objavlja naslednja
prosta dela in naloge:

1. KOMISIONARJA (PRODAJALCA) v skladišču na debelo v Novem mestu

2. 4 DELAVCEV — TEŽAKOV v skladišču na debelo v Novem mestu.

3. 5 PRODAJALCEV za Blagovnico v Novem mestu,

Pogoji za sprejem:
pod 1: kvalificirani trgovski delavec živilske ali mešane stroke
pod 2: nekvalificirani delavec
pod 3: kvalificiran prodajalec tekstilne ali mešane stroke,

Pismene vloge pošljite v 15 dneh po objavi splošni službi TOZD Standard, Novo mesto, Glavni trg 3.

TOZD ELEKTRO Novo mesto razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo motornih vozil
zastava 750, leto izd. 1973
kompanjola, leto izd. 1970

Javna licitacija bo v sredo, 28. 6. 1978, ob 12. uri na upravi TOZD, Ljubljanska 7. Ogled vozil vsak dan od 6. — 14. ure na RTP in v nadzorništvu Črnomelj (kompanjola).

„ELEKTROOBNOVA“ LJUBLJANA—POLJE, Polje 351/c

objavlja
prosta učna mesta za poklic

„ELEKTROINSTALATER“

Pogoj: uspešno končana osemletka.

Prijave sprejema splošno kadroviski sektor „Elektroobnove“ Ljubljana—Polje, Polje 351/c.

Komisija za medsebojna razmerja DIJAŠKEGA DOMA MILKE KERIN KRŠKO

razpisuje dela in naloge
— 5 VZGOJITELJEV

Pogoji:
— višja ali visoka izobrazba — domska vzgoja — moralnopolitična neoporečnost
Pismene vloge s potrdilom o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi razpisa.
Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 15 dneh potem, ko bo potekel zadnji dan za prijavo na razpis. Stanovanja ni.

22. VI. '78

115 PRILOGA

ŽIVE PRIČE PRETEKLOSTI

Drevesa umirajo stoje. Njihov konec je časten, prav tak, kot so si ga v življenju zaslužila. Ni jih uklonil čas ne vreme, njihova postavnost in trma sta vzor, vlivata spoštovanje. Neki gozdničar, ki je domala vse življenje preživel s sekuro v roki, mi je nekoč rekel:

„Nič manj ne ljubim človeka, toda raje imam naravo. Uči me vse življenje, vedno gre najkrajšo in najhitrejšo pot. In kot brez sobe ni stanovanja, tudi narave ni brez dreves.“

Življenje nas je naučilo, da v vrednost slehernih stvari vključimo tudi njeno težo, veličnost ali obseg. Tako je tudi z drevesi. Znamenita so, ker so velika, zajetna, razkošna. In takšnih znamenitosti slovenski gozdovi premorejo nekaj. V njih je skrito prenekatero ljudsko izročilo, marsikak kamenček zgodovinskega mozaika je vgrajen v lesene orjake.

Mladinska poljudnoznanstvena revija Pionir je nedolgo tega med svojimi bralci razpisala poučno raziskovalno nalogo z naslovom „Najdebelejše drevo v mojem kraju.“ Namen naloge pa ni bil le, da mlade raziskovalce uvede v način znanstvenega raziskovanja, pač pa da šolarji prispevajo doslej še neznane podatke o razpršenosti drevesnih velikanov v Sloveniji. Odziv je bil ogromen, saj je v nalogi sodelovalo 75 slovenskih šol z okoli 700 mladimi popisovalci, medtem ko se je kar 900 dreves, zajetih v 51 vrst, znašlo na spisku Zavoda za spomeniško varstvo SRS. Med njimi je 279 lip, 128 hrastov, 63 kostanjev, 75 bukev, 40 smrek, 12 jelk itd. Veliko izmed teh dreves bodo kmalu obiskali strokovnjaki. Pri vrhu te liste pa so 188 cm debela murva v Štanjelu, bor v Viltužu, ki meri v premeru 206 centimetrov, pa 184 cm debela jelka v Kočevskem Rogu, bukev iz Tramlaza pri Senovem, katere premer je domala dva metra (obseg: 6,10 metra). Mladi raziskovalci pa so pri Dobrni odkrili tudi ne ravno vitko brezo s presekom 175 centimetrov.

Nemajhen delež so v akciji prispevali tudi dolenski šolarji. Tako so na naslov Pionirja prispeli naloge predstavnikov iz Artič, Sodražice, Dobove, Senovega, Boštanjca, Semiča, Dragatuša, Črnomlja, Mirne peči, Žužemberka, Kočevja, Grosupljega, Šmarja, Otočca in Krmelja. Med najprizadenejšimi so bili mladi Artičani, ki so opisali kar 32 dreves, medtem ko so člani biološko-kemičnega krožka v Senovem odkrili verjetno največje bukev v Sloveniji: premer znaša 194 centimetrov. Podoben uspeh so imeli tudi Boštanjčani, „njihova“ bukev na Bohorju je debela 175 cm, medtem ko v Radulji raste verjetno najdebelejša lipa pri nas. Premer v prvi višini: 2,40 m.

Pravo redkost pa so odkrili šolarji OŠ Mirana Jarca iz Črnomlja: 184 centimetrov debela jelka (njen obseg je kar 577 cm), ki so jo podrobno popisali, je druga največja v Sloveniji, takoj za znamenito Maroltovo jelko na Pohorju. Sicer pa je 12 mladih popisovalcev dreves iz Črnomlja obiskalo kar 13 zaselkov, sleherno njihovo odkritje pa je utemeljeno s podrobnim komentarjem.

Še številnejša je bila zasedba mladih iz Mirne peči. Na raziskovalno pot jih je krenilo kar 26; obiskali so osem zaselkov in odkrili prenekatero drevesnega orjaka. Največ zanimanja je vzbudila stara orjaška hruška. Nič manj uspešno ni bilo delo Kočevcev: zraven debele bukve so odkrili še orjaški bršljan.

Toliko o raziskovalni plati naloge. Toda mladi niso zgolj popisovali in merili; zbrali so vrsto zanimivih domačih imen za posamezne drevesne vrste, zapisali pa tudi veliko število zgodb iz ljudskega izročila, povezanih z drevesnimi orjaki.

Skromna in pusta bi bila književnost naroda, osiromašena zanimivosti iz ljudskih izročil. Na srečo pa smo imeli Slovenci „jezikave“ prednike, obilico običajev in narodnih šeg, ki so junško zgodovino naših narodov prenašali iz roda v rod. Edine orjaške priče stoletnih dogodkov, vezanih na slovenskega kmeta, tlačana, tudi na bogato preteklost NOB, pa ostajajo drevesa. V njihova debela, stoletne krošnje, je vpisanih toliko dogodkov! In nekaj od teh zanimivosti so „pobrali“ tudi mladi dolenski raziskovalci.

600-letna in kar 750 centimetrov zajetna lipa v Gorenjih pri Črnomlju nosi v sebi zgodbo o hudem pomanjkanju vode v tistih krajih. Ljudsko izročilo pravi, da so jo nosili iz 5 kilometrov oddaljene Kolpe, izvira ni bilo v bližini nobenega. Celo tako je bilo, da je graščak, ki je

nekega dne sedel pod lipo, poprosil mimoidočega kmeta, naj mu da čeber vode, ki jo nosi, da pa bo v zameno dobil čeber vina. Kmet jo je brez odgovora z vodo pobrisal. Bajje je bilo to še takrat, ko je lipa imela tri vrhove. Vendar je pozneje požar, ki se je na drevo razširil iz grajske kleti, uničil glavni vrh. To je bilo leta 1931. Lipa pa nosi pomembno obeležje tudi iz vojnih dni: pod njo so bili številni partizanski sestanki. Zanimivo usodo pa je to drevo doletelo pred 17. leti. V votlo deblo so namreč namestili sod z vinom, prevrtali skorjo in namestili pipo. Domačini pravijo, da se ga je od tistega „lipovega čaja“ marsikdo nalezel.

Boris Mrvar iz Cvibelj pa je v svoji vasi odkril orjaški oreh, za katerega domačini pravijo, da je dal najboljšo letino leta 1930: kar 11 mernikov. Sicer pa je taisti oreh med NOB rešil življenje nekemu partizanu, ki se je pred nemško izvidnico skrival kar za ogromno deblo.

Mladi razisko vavec iz Krmelja, Mirt Gusta, pa pravi, da so krajani Pavle vasi zelo ponosni na svojo lipo. Vanjo je večkrat že tresčilo, svoj čas pa so v njej domovali tudi sršeni. Še danes pa so pod drevesom ostanki velikanske preše, ki je svojčas tam stala. Lipa pa je pritegnila tudi pozornost Mirtove Sošolke Anite Petrič, ki je drevesu v Gabrijelah namerila skoraj štiri metre obsega, zapisala pa je tudi starost: preko 250 let. Anita pravi, da je pod drevesom še danes kamnita miza iz leta 1913, in da domačini lipe za noben denar ne mislijo posekati.

Morda pa še vsemu temu na rob, kaj so ob koncu Pionirjeve akcije „Najdebelejšo drevo v mojem kraju“ zapisali člani naravoslovnega krožka OS Artiče:

„Delo, ki smo ga opravili, je bilo za vse nas sila koristno. Seznanili smo se s tehniko merjenja in dokazali starejšim ljudem, da želimo ohraniti gozdove in nočemo zdrveči v uničevalno potrošniško mrzlico. Sošolcem smo vlili občutek, da so gozdovi vir zdravja in da jih moramo takšne, kot smo jih prejeli od naših prednikov, predati tudi kasnejšim rodovom.“

B. BUDJA

DOBER DAN, DOLENJCI

doc. dr. RUŽA GERM-ŠEGEDIN

„Po novem letu 1945 so vsa vodstva z vojsko vred odšla z Roga, bolnišnice pa so ostale. Bili smo prepuščeni sami sebi z enotami, ki smo jih kot zaščito ustvarili iz personala in okrevancev. Potem se je začela postopna evakuacija v Bari in Srpske Moravice. Najdlje so ostali in delali v bolnišnici Jelendol.“

Partizanska zdravnica Meta ni bila med tistimi, ki so lahko dlje uživali čudovite občutke ob zmagi 1945. V vojni bolnišnici Mladika v Ljubljani, kjer je prevzela dolžnost upravnice, je bilo še vedno veliko ranjenih partizanov, pa tudi veliko ujetnikov, potrebnih zdravniške pomoči. Potem je šla v Beograd v Vojno medicinsko

akademijo, tam končala specializacijo iz ginekologije in porodništva ter leta 1952 prišla iz vojske kot podpolkovnik JLA.

Še istega leta jeseni se je z družino preselila v Ljubljano in bila sprva asistentka, nato docentka na medicinski fakulteti vse do 1963, ko je bila izvoljena za predsednico socialno zdravstvenega zbora skupščine SRS. Lahko zaznaš kapljo grenkobe v njenih besedah, ko govori o upokojitvi pred sedmimi leti, čeprav za pravo upokojensko življenje tudi zdaj nima časa.

Ima več funkcij, največ in najraje pa se ukvarja z zbiranjem in obdelovanjem gradiva o

partizanski saniteti v okviru partizanske sekcije pri slovenskem Zdravniškem društvu, kjer je podpredsednica. „Vsako leto v enem zdravniškem društvu na terenu obdelamo podatke in zbrano gradivo o partizanski saniteti, da ne bo prešlo v pozabo. Začeli smo 1973 na novomeškem področju, lani smo bili v Novi Gorici, te dni gremo v Slovenjgradec.“

Ko je ondan s prožnim korakom stopala gor in dol med skalami in gostim drevjem izrednih višin, po stezah, kjer so nekdanj stopali le maloštevilni partizani, ki jim je bila Baza 20 dom, je bila spet doktorica Meta. Nihče je ni drugače klical. V družbi ljubljanskih borcev, partizanskih zdravnikov in ranjencev, ki so se zdravili ali delali v roških bolnišnicah, so oživel spomini izpred več kot tridesetih let.

Dr. Ruža Germ-Šegedin, partizanska zdravnica Meta, je bila upravnica vseh bolnišnic na Rogu. Kot hčerka znanega slikarja prof. Josipa Germa je 1932 maturirala na novomeški gimnaziji, nato pa študirala medicino v Ljubljani in Zagrebu. Leta 1938 je opravila Hipokratovo prisego. Prve izkušnje stažista-volonterja si je nabirala na kirurški kliniki pri prof. Božidarju Lavriču, od poletja 1940 dalje pa je brezplačno delala v ljubljanski ženski bolnišnici.

Ni se čuditi, da je že leta 1941 postala sodelavka OF, kajti krivice starega režima so ji ležale na duši od študentskih let, ko je bil njen oče telegrafsko upokojen zaradi svojih naprednih idej. Njeno prvo srečanje z ranjenim partizanom pa se ji je tako globoko vtisnilo v spomin, da ga še danes lahko opiše z vsemi podrobnostmi.

„Skupaj z dr. Pavlo Lahovo sva bili poklicani v Lož pri Starem trgu, kjer je bilo več ranjencev Šerčerjevega bataljona. Moj prvi primer je bil sedemnajstleten fant, ranjen v prsi. Kroglja mu je šla tik nad srcem in je zadaj izstopila. Imel je poln prsni koš krvi, ki sem ga z brizgalko praznila. Pisal se je Zlatko Pavlica in je še danes živ. Pozneje so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico, Italijanom pa je bilo rečeno, da ima tifus, zato si ni upal nihče blizu. Kakšno presenečenje je bilo zame, ko sva se s tem fantom po vojni slučajno srečala na neki nogometni tekmi v Beogradu! Spominjam se tudi, da sva šli z dr.

Lahovo leta 1942 v Mokronog, kjer je bila četa bolnih partizanov. Oglasili sva se pri Majcnovih, od tam pa naju je Živko Bernot vodil k opuščnemu mlinu, kjer so fantje čakali.“

Takile skoki na teren iz okupirane Ljubljane so bili le majhen del dejavnosti mlade zdravnice. V Ljubljani je bila med tistimi, ki so zbi-

rali sanitetni material in ga pripravljali za transport v partizane.

„Ogromne količine smo v Ljubljani pripravljali za ilegalo. V našem stanovanju sva tudi mi dva z možem na stekleničke limala etikete in pisala, kaj vsebujejo. Pripravljala sva sterilne zavojce v pakete in kovčke, pa sem večkrat ugibala, če vse to pride v prave roke. Dokaz sem dobila kasneje v roški bolnišnici Jelendol: med operacijo mi je sestra podala stekleničko, na kateri je bila moja pisava. . . .“

Ni pa mogla uiti italijanskim racijam. Decembra 1942 so jo sneli na ulici, jo zaprli in obdržali vse do kapitulacije. Potem je šla naravnost v Jelendol. Konec leta 1944 je postala upravnica vseh roških bolnišnic in je z ranjenci ostala do postopne evakuacije in skoro tik do svobode.

„Roške bolnišnice so bile za takratne razmere kar dobro organizirane. Zdravil in sanitetnega materiala ni manjkalo. Pri nas nismo operirali brez anestetičnih sredstev, pa tudi hrana je bila primerna. Mesa, riža, makaronov je bilo dovolj, kadar so brigade zmagovali, krompir, fižol in čaj pa smo uživali v času hajk in bojev.“ Najhujši časi so bili po mnenju dr. Šegedinove tik pred svobodo.

Zelo všeč pa mi je bilo, ko je tako znana in ugledna zdravnica med naštevanjem zdajšnjih nalog ponosno rekla: „Na spomladanskih volitvah so me izvolili tudi za delegata krajevne skupnosti v zdravstveno skupščino občine center.“ Njen stik z bazo nikdar ni bil in ne bo pretrgan.

Ko se zasmeje, še v njej zaslutijo mlado sinjro oko žensko, ki jo je vojna vihra pahnila v metaž in ji naložila veliko odgovornost. Delo je vselej smatrala za častno: najsi bo takrat, ko je z ostalim zdravstvenim osebjem vred pomagala priti povoje v roških bolnišnicah, ali takrat, ko so vsi skupaj delali klobasa in jih sušili v dimu, ali zdaj, ko ji je naložena dolžnost zastopati svoj teren v zboru uporabnikov občinske zdravstvene skupščine.

Odločna, lahko bi rekli celo trda, kadar zstopa pa svoja stališča iz prepričanja, kljub vsemu daje slutiti v sebi posebno mehko. Mar je to podedovana lastnost po očetu umetniku?

„Žal ni v meni niti najmanj očetovega talenta, ki je bil zelo dober pevec, bolj znan pa le kot slikar. Tudi moji otroci nimajo tega v sebi, pač pa pri štiriletni vnukinji opažam, da zelo rada in lepo riše. Bomo videli. . .“ je rekla. Po tonu in izrazu na obrazu pa se mi je zdelo, da bi ji bilo to všeč.

RIA BAČER

VOJAŠKI KOTIČEK

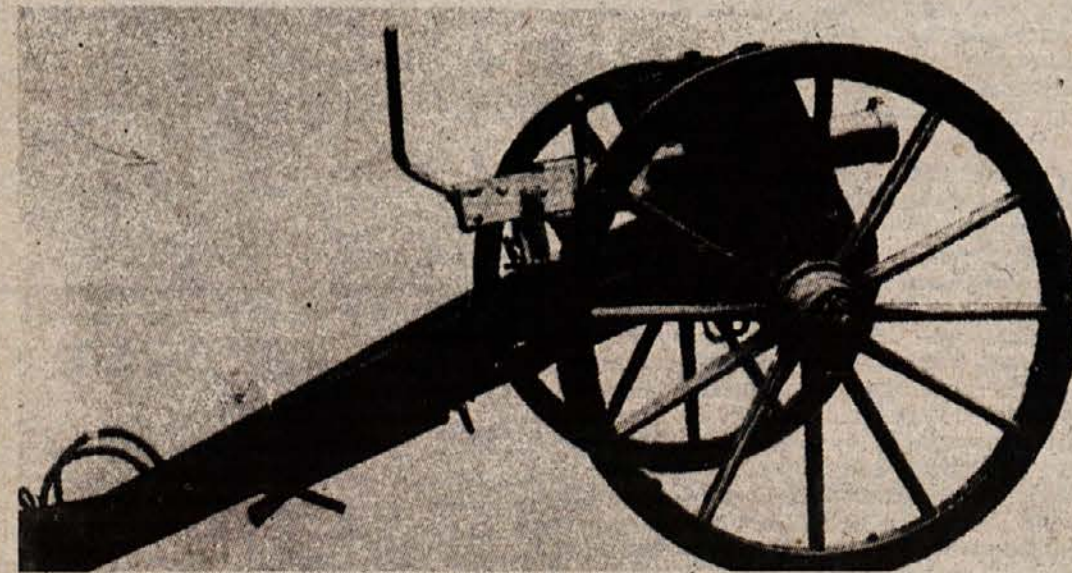
PROTI TURKOM Z OGLATIMI KROGLAMI

Prvi omembe vreden poskus strojnice je „prenosno orožje ali stroj, imenovan obramba“. Tako je rekel svojemu izumu njen oče, angleški odvetnik Puckle. Pisalo se je leto 1718. Krožni nabojnik za to enocevno, na trinožnik postavljeno orožje, je imel dve vrsti ležišč: za običajne okrogle izstrelke, namenjene kristjanom, in za oglate, namenjene zoper Turke. Na nekem streljanju so dosegli z „obrambo“ hitrost okoli 10 strelav v minuti.

Na „obrambo“ je nekoliko spominjal tudi izum Američana Gatlinga, ki je 1862 patentiral za tiste čase zelo uspešno strojnico. Uporabljal je že kovinske naboje največjega puškinega kalibra (11,4 mm). Gatlingovo strojnico so uporabljale tudi vojske drugih držav in je bila pomembno orožje vse do začetka 20. stoletja.

Naziv mitraljez, ki ga pri nas raje uporabljamo kot strojnico, pa lahko zasledimo že sredi minulega stoletja. Leta 1851 so izdelali Francozi „mitrailleuse Montigny“. Montigny je eden od izumiteljev tega orožja.

V zgodovino je prišlo to orožje predvsem zato, ker ga je sprejela v oborožitev Francija, in to leta 1869, tik pred izbruhom francoskopruske vojne. Francozi so naredili veliko napako, ko so mitraljez pridodali topništvu in s tem že vnaprej onemogočili kakršnokoli taktično korist. „Montigny“ je bil težko, večcevno orožje, pritrjeno na dvokolesni podstavek. Vse skupaj je res bolj spominjalo na topič. Vsa tri omenjena orožja je bilo treba poganjati ročno. Pravi avtomatski mitraljez je leta 1883 izumil Hiram Maxim. Rodil se je znameniti „maxim“.

KOLIKO STANEJO VOJAŠKE VAJE

Vojaške vaje, pravimo jim tudi manevri, so draga zadeva. Na voljo so podatki, koliko stanejo vojaške vaje v ZR Nemčiji. Tam so izdali posebna navodila, v katerih piše, koliko je tej ali oni enoti dovoljeno porabiti med takšnim ali drugačnim vežbanjem.

Tako je na primer pehotni četi za izvajanje strelskih vaj dovoljeno potrošiti 3000 mark za osebne izdatke, za strelivo pa 700 mark.

Štiridnevna vojaška vaja zaščitne čete na poligonu pa stane že 228.000 mark; od tega porabijo za osebne izdatke 197.000, za materialne izdatke pa 31.000 mark.

Še večji so stroški, če izvaja vajo kakšna večja enota. Tako na primer stane dvodnevna taktična vaja grenadirskega bataljona z bojnim streljanjem skoraj 1,5 milijona mark.

V omenjenem zahodnonemškem navodilu so navedeni tudi normativi za razne kilometre. Tako sme kilometer vožnje vozila z raketo stati 70 mark, oklepni transporter marder porabi na kilometer 40 mark, tank leopard 42, samohodni top pa do 55 mark. Še dražja je kilometrina po zraku oziroma po vodi. Helikopter bell porabi na uro za 513 mark goriva in maziva, amfibijsko vozilo za 137, jurišni čoln pa za 58 mark.

Samo ugibamo pa lahko, koliko stane ura vožnje, recimo, ameriške letalonosilke na atomski pogon „Nimitz“, ki jo imajo za najdražje orožje na svetu. Stala je blizu dve milijardi dolarjev.

Svojevtrsten ponos se loteva človeka, če sredi tujine vidi velike napise v materinem jeziku in domačo trobojnico. Na letaliških zgradbah in agencijah visijo tudi po Zvezni republiki Nemčiji naše zastave. Ko vidi na šestem srečanju naših društev v frankfurtskem predmestju Hœchst na znameniti „Dvorani stoletja“ naše simbole, mora človeku zaigrati srce. Če je preostala Nemčija od začetka junija norela od nogometne obsedenosti (saj so branili naslov prvakov), je bilo to veliko športno in kulturno središče vsaj drugo soboto v juniju brez te obsedenosti.

Del velikih prostorov frankfurtske veledvorane so najprej napolnili kegljači, šahisti in igralci namiznega tenisa. Čez čas so se že pojavile prve noše; z njimi so bile opravljene tudi cele družine.

Z zanimanjem so izkoristili čas pred neposrednim prenosom radijske oddaje Spoznavajmo svet in domovino za ogled razstave slovenskih knjigo-tržev (knjige so ostale gostitelju in prireditelju — frankfurtski Savi) in naših časopisnih založb.

Pred klubskimi prostori je bila pestra razstava ročnih del naših zdomcev, umetniških fotografij in celo dveh slikarjev naivcev. Vse ni imelo zgolj ožjega slovenskega značaja. Prvi večer smo bili novinarji gostje na sprejemu našega konzulata in Sarajevske banke. Na osrednji kulturni prireditvi je poleg predstavnika slovenskega pokrovitelja (republiške konference SZDL) Marjana Osolnika in nemških predstavnikov govoril tudi naš veleposlanik.

MOST ZA RAZDALJE

Kdorkoli je kdaj obiskal letoletna srečanja z zdomci je imel neprijeten občutek. Večinoma je prišlo prav malo naših delavcev na delu v tujini, dosti več pa raznih drugih predstavnikov.

V brošuri, izdani v čast minulemu šestemu srečanju, je naštetih 42 naših društev v zahodni Evropi, kot gobe po dežju še vedno ustanovljajo nova, kljub upadanju števila naših delavcev v tujini. Če upoštevamo za primerjavo dejstvo, da je v Sloveniji 60 občin, tesnejše stike s temi društvi pa ima le 11 občin, med njimi nekatere, ki imajo zunaj prav malo delavcev, je na dlani, da stojimo še precej ob strani. Iz območja devetih občin, ki jih pokriva Dolenjski list, je v brošuri objavljena zgolj čestitka koordinacijskega odbora za vprasanja naših zdomcev pri Občinski konferenci SZDL Krško. Dvorano stoletja v Frankfurtu je prestopilo ob srečanju naših društev 2.700 ljudi. Ptujčani so se slovesno pobratili s Savo, društvo je od njih dobilo tudi prapor.

DENAR NI VSE

Prireditelji raznih kulturnih prireditev v domovini se čutijo dostikrat prizadeti zaradi slabe udeležbe občinstva. Razloge iščemo ponavadi v oddaljenosti, zaprtosti v družinski krog, v hlastanju za materialnimi dobrinami. V primeru naših zdomcev je treba vsekakor ceniti entuziazem, ko za taka in podobna srečanja vozijo po cestah celo noč, po 500, 800 in več kilometrov, da se jih lahko udeležijo.

Prenekateri delavec se v starem kraju ni udeleževal niti kulturno niti športno. Do spoznanja, da je treba v življenju še kaj več, je prišel v zdomski osamljenosti. Leopold Abram, drugi podpredsednik frankfurtske Save, vodja izpostave v Giessen, je kljub desnici v obvezi skrbel za brezhiben potek kegljaškega turnirja, kjer je poleg štirih ženskih ekip tekmovalo še 22 moških ekip. „Ko se bom slednjič vrnil domov, se želim vključiti v kulturno, športno in tudi politično življenje. Veseli me, da so tudi na Senovem dobili lepo avtomatsko kegljišče,“ je dejal, ko je hitel od sodniških miz k igralcem.

Jože Košar iz Boštanj do prihoda v Nemčijo ni oblekel naše narodne noše: na frankfurtskem srečanju je bila vanje oblečena vsa družina. Barvitost noš jim zavidajo celo Nemci. Lojze Gorenc, član društva Bled iz Essna, doma iz okolice Novega mesta, si ni mogel kaj, da svojega tenorja ne bi povzdignil v društvenem oktetu. Za preganjanje dolgega časa med ubijajočo vožnjo s tovornjakom, si poje tudi med vožnjo. Ivan Turk, na delu v Goeppingenu, ne skriva šegavosti ljudi iz Loškega potoka: skupaj z Rudijem Kovačičem iz Skrljevega pri Šentrupertu, Cirilom Rejcem iz Bistrice in Tonetom Kavčičem iz Cerkelj ob Krki lučajo keglje v tamkajšnjem Mercatorju. Anton Pečnik pove preprost recept, kako priti skupaj in tako tudi ohranjati narodno zavest: treba se je samo poiskati in se organizirati!

POZNAJO UTRIP DOMOVINE

Dolenjski list je štirinajst dni pred frankfurtskim srečanjem poslal tja dvakrat po 100 izvodov. Pravijo, da ni slabšega kot star časopis, zato za ta kup ni bilo posebnega zanimanja, ker je imela večina, s katerimi smo govorili, časopis naročen ali pa ga prejme od svojcev. V kratkem času pa je pošlo 40 izvodov najnovejše številke, ki smo jih prinesli v ročni letalski prtljagi. Slovenci še nismo prišli do izdajanja posebnega zdomskega časopisa, hrvatski Vjesnik izhaja v Frankfurtu kot dnevnik. Ljudmila Globevnik, sestrični slikarja Božidarja Jakca, ni bilo nerodno priznati, da je jokala, ko je v Prilogi prebrala zapis o slovenski parne lokomotive na novomeški postaji. Janez Majcen iz Tržišča — v Sevnici se je bil izučil za trgovca — se je pridružil v Ingoldstadtu prekmurskim Lastovkam. V Novem mestu gradi hišo;

MED TUJCI CENIŠ DOMOVINO

IVAN TURK iz Loškega potoka: v Nemčiji že 13 let, računa na dom.

MIRJANA NALIČ — Še eno leto, potem nazaj k ljubljanski banki v Črnomelj.

DOBER ZBOR — Prizadevna tajnica frankfurtske Save Danijela Žula ni le sposoben društveni organizator, temveč tudi pevovodja z vsem žarom.

POZORNI NA VSAK KORAK — Najprisrčnejši so bili kot ponavadi otroci. Pod kupolo Dvorane stoletja so prikazali vrsto folklornih plesov.

še sedaj se jezi na novomeški Dominvest in razdeljevanje parcel. Družbenim ukrepom, o katerih je pisal tudi naš list, želi kar največ uspeha pri ureditvi razmer na tem področju. Kostanjevičana Rajka Prhnet je zanimalo, kako bo letos z one-snaževanjem Krke, o čemer je lani bral v Dolenjskem listu.

NE LE MED IN MLEKO

Razen izseljencev med dolenjskimi delavci nismo srečali nikogar, ki bi rekel, da se ne želi vrniti. Končni cilj je različno daleč. Nemalo jih vztraja že po devet, deset in tudi 14 let. Taki želijo delo v tujini zaokrožiti na 15 let, ker imajo zatem neke ugodnosti pri pokojninskem zavarovanju.

Malokdo skriva, da je v tujini prislužen denar trdo prigraran. Jože Košar iz Boštanj dela v Nemčiji in gradbeništvu in se ne vozi več z dvigalom kot v visokoregalnem skladišču sevniške Lisce. „Družina, načrti in dejstvo, da sem se že odločil iti ven, me silijo, da bom vztrajal še nekaj časa,“ pravi. Stanislavu Povšetju iz Šmihela pred nekako desetimi leti marsikaj ni bilo prav v novomeškem IMV. Imel je srečo, da še vedno dela na Renaultovih avtomobilih, vseeno pritrjuje, da so izkoriščani. „Naša domovina ima bodočnost, o kateri smo mi sanjali, ko smo odhajali na delo v Nemčijo.“ Jože Juršič — rojstno Podbočje pri Krškem je zapustil s starši s 17 meseci — je v Belgiji nedvomno uspel, saj je direktor velikega skladišča piva znane firme Cristal Alken v provinci Limburg, pravi: „Ko sem po 40 letih prvič pripotoval v domovino, so tam že imeli pralni stroj, ko ga mi še nismo. Prva leta si moral doma po gostilnah res še piti sparjeno pivo v nerodnih steklenicah, sedaj že točijo odprto kot drugje.“

Tudi Tone Kavčič iz Cerkelj ob Krki priznava, da si je s petnajstimi leti, kolikor jih je imel, ko je prišel v Nemčijo, slikal v domišljiji marsikaj lepše, kot se je zatem izkazalo. Janez Majcen trdi, da bi bil že pred petimi leti ostal doma, če bi našel ustrezno delo. Mnogo delavcev nima haska od svojega poklica. Anton Rudman iz Podzemlja dela sedaj v Audiju, čeprav je usposobljen za keramika. S prvim poklicnim navdušenjem si je med bivanjem doma ogledal zaprešičko Jugokeramiko. Nova tovarna v Račjem selu pri Trebnjem išče za lučjo takšne strokovnjake.

BODO NAJMLAJŠI OHRANILI DOMOVINO?

Izgubiti domovino je bilo največje gorje za nekatere narode v zgodovini. Rimskim podložnikom je bilo dobro znano, kaj pomeni gorje premaganih.

Danes se ne potujčuje zgolj s peto škornja, temveč kot že desetletja z bolj prefinjenimi, zato pa nič manj učinkovitimi prijemi. Vrvež pod frankfurtsko kupolo vzbuja optimizem. Že 38 slovenskih učiteljev dopolnilnega pouka v teh deželah, ki vztrajno negujejo domovinski čut in jezik 1.500 otrok, je lahko že precej, toda še vedno le kaplja v morje. Pobuda Ljubljanskega radia za prenos oddaj Spoznavajmo svet in domovino najprej iz švedskega Malmoeja in tokrat še Frankfurtu je hvalevredno dejanje. Tudi poslušalci doma so lahko občutili del želja po spoznavanju domovine. Našim pojmovanjem so bili odgovori morda lahki, v Frankfurtu pa je, kot je še ob slovesu na brniškem letališču Marjan Osolnik opozoril enega od borcev, da je ljubljanskim organizatorjem spodletelo celo pri enem datumu. Nastop najmlajših je pozivljaval prenekatero utrujeno oko ob skoraj peturnem javnem nastopu brez premora. Katero občinstvo bi preneslo toliko?

Na odru se je v tem času zvrstilo 39 različnih skupin in posameznikov. Nastopajoči so menili, da niso mogli pokazati vsega, kar znajo, režiserji so priganjali. Prenekatera skupina bi odprti rok sprejela nasvete kakšnega našega izkušenega dirigenta ali kulturnega animatorja.

ŠE SE BODO DOBILI

Zadnja leta so takšna srečanja vrstijo v dveletnih presledkih. Jože Zdravič, predsednik treh društev v francoskih rudarskih revirjih v Freymingu—Merlebachu, sicer doma iz Fare ob Kolpi, za meri komercializacijo srečanj: „Za rudarje v francoskih rudnikih je 10 mark, kot je bila tu vstopnina, tudi za naše člane zbora že denar. Prvotno smo nameravali priti s štirimi avtobusi, zaradi tega smo tu le z enim. Ko smo uvedli ta srečanja, smo si jih predstavljali drugače,“ je pristavil. Ponovno bi radi prišli na vrsto, da se izkažejo kot prireditelji. Podobno željo imajo za prihodnje leto izseljenci iz belgijskega Eisdena, kjer imajo tudi lepo dvorano. Navsezadnje naša društva ne bi izgubila namena, četudi bi se vrnil sleherni zdomec.

Vse več naših podjetij in bank ima zunaj svoja predstavništva. Razveseljivo je, da so nekateri od teh delavcev pravo gibalno ter društev. Med njimi je tudi Črnomaljšanka Mirjana Nalič. V Frankfurtu je kot doma, zaposlena je v predstavništvu Ljubljanske banke. Sodelovala je v 150—članskem štabu, ki je leto dni pripravljala zadnje srečanje. „Na kraju smo se sestajali vsaki drugi dan,“ je povedala. Ves dan je bila pred veliko dvorano na stojnici Ljubljanske banke. Naša društva ne pomenijo zapiranje v ozke narodne meje. Mirjana je pripovedovala, da tudi drugi jugoslovanski delavci radi zahajajo na njihove prireditve.

ALFRED ŽELEZNIK

PREPOROD PIŠEČKE MARELICE

Za odlične pišečke marelice mladi komajda vedo, vendar vse kaže, da jih bodo sodobni sadjarji oteli pozabi. V svetu pod Orlico namreč marelice zelo dobro uspevajo, ker je zavarovan pred mrzlimi zimskimi in zgodnjepomladanskimi vetrovi. Inž. Darko Jelčič z Okljukove gore je že eden

tistih, ki poskuša pišečke marelice spet gojiti z drugimi člani sadjarske skupnosti v svojem okolju, zato je bil takoj pripravljen za razlago:

„Za pišečko marellico sodimo, da je lokalni tip ogrske marellice, prilagojen temu območju. Tako

namreč domneva strokovnjak inž. Dragan Hrnčak. Domačini so jo cepili na podlago slive „remih“. To je krajevno ime za visoko slivo, ki zori v avgustu. Za cepljenje so ljudje uporabljali tudi druge podlage, na primer slive bistrice. Remih je izredno odporna podlaga, saj dosežejo z njo marellična drevesa častljivo starost do sto let in morda še več. V Pavlovi vasi je nekaj posebno lepih dreves, ki se odlikujejo po rodnosti, pa tudi po debelini in kakovosti plodov.

Marellica je doma iz Mandžurije, iz krajev s celinsko klimo, kjer spomladi ni več ohladitev, ni nevarnosti za pozebo kakor pri nas. Tukaj ji namreč zamerimo samo to, da prezgodaj cveti. Drugih slabih lastnosti nimam. Pod Orlico ji prija najbrž zato, ker sega sem tudi vpliv celinske klime. Morda bi bila zanjo primerna še Bela krajina, kar bi bilo treba seveda preizkusiti,“ je razpredal svoje razmišljanje o marellicah sadjar Jelčič.

Marellice so pritegnile njegovo zanimanje, ko je bil zaposlen še pri brežiški Agrarii, preden se je osamosvojil in se kot kmet usmeril v sadjarstvo. V tistem okolju je več sadjarjev. Jelčič ima zdaj zasajenih poldrugi hektar breskev, pol hektara hrušk in 1,30 hektara jablan. Razen tega obdeluje vinograd. Za vinograd meni, da je lega nekoliko prenizka, čeprav ni tako pozebna kot na primer na Čatežu. Za sadje pa so ti kraji pravi raj. Zelo dobro uspevajo breskve, vendar tudi niso povsem varne pred pozebo. Če po vinogradih in sadovnjakih pustošijo ledeni možje, kot na primer letos, poberejo vse. Škoda pa jim včasih naredi tudi zgodnejša pozeba, kakršno so doživeli lani. Tedaj ji ne uidejo niti breskve niti marellice.

Šele poskusi, ki jih je začela Agraria, bodo pokazali, če bi v teh krajih kazalo gojiti marellice v plantažnih nasadih. Lani so cepili okoli 250 sadik na različne podlage, da bi se prepričali, katere najboljše uspevajo. Pišečke marellice so tako po-

novno deležne pozornosti. Torej le ne bodo povsem izumrle. Že od nekaj jih cenijo zaradi izredne arome. Odlične so kot surov sadež in primerne tudi za vlaganje ter predelavo. Fructal iz Ajdovščine se že zanima zanje, vendar le kot okupovalec, ne kot sovlagatelj v nasade. Strokovno raziskavo pišečke marellice je med drugim spodbudila tudi komisija za nerazvita območja, ki je lani obiskala te kraje, nalogo pa je prevzela katedra za sadjarstvo pri biotehniški fakulteti v Ljubljani.

Na območju od Orešja na Bizeljskem do Okljukove gore in Zdol je po oceni Darka Jelčiča še kakih dva tisoč marelličnih dreves. Bilo bi jih mnogo več, če bi jih v povojnih desetletjih sadili na preizkušeno podlago slive remih. Drevnice so jih namreč gojile na podlagah, ki so se hitro razmnoževale, zato pa je bila življenjska doba dreves izredno kratka. Zaradi neproučene podlage so sadike začele propadati in v nasadu jih je preživela komaj desetina. Tolikšnega rizika ne more nositi noben sadjar.

V Pavlovi vasi pri Zevnikovih — zdaj se pišejo Podvinski — imajo še vedno dosti marelličnih dreves. Stara mati Marija Zevnik, ki se je prisožila k hiši pred 54 leti, se spominja, s kakšnim veseljem je tedaj cepil marellice njen mož, sovaščani pa so ga posne mali.

Največ so marellice obrodile pred kakimi dvajsetimi leti. Tedaj so jih pri Zevniku obirali štiri najst dni skupaj in jih sproti vozili na odkup v Pišecah. Pozneje so marellice opustili, ker z njimi ni bilo pravega zaslužka.

Zevnikova ve povedati, da so marellice pred vojno bolje prodajali kot zdaj. Takrat je bilo hudo za denar, zato so se kmetje tam okoli veliko več posvečali sadjarstvu, zlasti marellicam, ki so bile cenjene daleč naokoli. Prednost marellic je bila v tem, ker ni z njimi nobenega posebnega dela. Prav nič zahtevne niso, saj rastejo same in jih sploh ni treba škropiti proti škodljivcem. JOŽICA TEPPEY

NOVOMEŠKI KRAŠKI VIHARNIK

Upokojeni m iličnik Rudolf Kranjc pravi, da v letih, ko se počasi, a vztrajno začne oglašati starost, z njo vse pogosteje prihajajo spomini.

„Tiste dni med drugo svetovno vojno vihro,“ je dejal 61-letni Novomeščan, „je bilo na slovenskem Primorskem hudo. Spominjam se zaskrbljenih obrazov fašistov iz rodnega Šmihela pri Šentpetru na Krasu (danes Dolane pri Pivki). Čutili so naš prezir in tudi zato postajali vse bolj nestrpni, osornejši in nevarnejši. Kaznovali so nas za najmanjše malenkosti, za pesem, zapeto v materinem jeziku, pa nam je grozil celo šestmesečni zapor. . .“

Ponavadi so se domačini zbirali v hiši napredne Kranjčeve družine. Dobivali so se kadarkoli: v času, ko so se zvezde dodobra prižgale, ali pa, ko so zapuščale svoje neskončne poti. In takrat so zapeli. Sprva potihno, previdno, potem glasneje.

Rudolf se spominja, da jih je nemalokrat, zlasti potem, ko so tako prepevali že kakšno uro, večkrat zaneslo iz naročja pameti. Pesem jim je namreč vtila nenavadno veselje, moč. Pozabili so na črnosrajčnike, na leta ponižanja, ko so morali, ponosni kraški viharniki, pozdravljati v italijanščini, ko so morali ukloniti hrbet in so jih tuji

na vsakem koraku izkoriščali. Zato ni bilo nič nenavadnega, če so Kranjčeve naslednji dan obiskali oblastniki. Vedno so zahtevali pesmarico, pa jim je svolasi in malce upognjeni stari Kranjc glasno odgovoril: „Ne moremo vam je dati, zakaj nosimo jo v srcu!“

„Po vojni smo bili na Primorskem,“ je nadaljeval Kranjc, „zlasti na kulturnem področju hudo revni. Italijani so izropali naše knjižnice, pesmarice, ki smo jih nosili v srcu, pa smo znali vsi že nekaj desetletij na pamet. Zaradi tega smo se zelo razveselili vesti, da bo nova oblast pripravila v Ljubljani I. kongres Ljudske prosvete Slovenije. Od njega si je naš del nove republike, ki je bil poprej kar 25 let tlačen pod fašizmom, veliko obetal. Želeli smo, da bi nam pomagali ustanovljati gledališča, ki bi nosila pravo in pravilno besedo ljudem, ki so morali leta paziti, da na cesti ne bi govorili v prepovedanem jeziku, potrebovali smo knjig, da bi se obogatili z znanjem. . .“

In Rudolf Kranjc, preprosti fant, je bil presečen, ko so vaščani sklenili, da bo šel na kongres. Šmihelčani namreč niso pozabili na pesem, ki je bila strogo prepovedana in ki jim je v težkih dneh pripovedovala, da bo prišel dan, ko bodo lahko tako, kot se upali pri Kranjčevih, prepevali povsod. Rudi se je sprva branil, češ da ni poklican, da bi šel v belo Ljubljano med izobražene, a je popustil. Kongres je bil 23. in 24. marca 1947. Na njem je bilo več kot 750 delegatov iz takratnih 33 okrajev. Prišlo je celo nekaj pevskih zborov in skupin, ki so nastopali pred delegati v gledališču, in tako se je zgodilo, da je bila velika unionska dvorana, ko se je kongres začel, nabit polna.

„Pred leti, ko sem brskal po nekem notesu, sem našel kopico imen in priimkov delegatov ljudskoprosvetnih organizacij, ki so se udeležili

kongresa. V delovnem predstevstvu je bila Zorka Planinc iz Dragatuša, govorila je Francka Slak iz Trebnjega, za govorniškimi odrom so bili tudi Kočevci Ivan Brečko, Stanko Hudoklin iz Vrhpolja pri Šentjerneju, Justo Kozinc iz Krškega, Niko Adlešič iz Črnoljca in še drugi, vendar sem njihova imena pozabil. Vsakdo je želel povedati čimveč. Vendar so organizatorji sklenili, da moramo svoja poročila oziroma govore skrajšati, kajti v nasprotnem bi morali ostati v Ljubljani več kot teden dni. Pa je bilo vseeno zanimivo. Belokranjec je na primer zavrgel mnenje, da pri njih na kulturnem področju prevladuje zaspana sanjavost, Trebanjka je pohvalila zagnanost članov in članic dramske skupine, ki hodijo večer za večerom po dve uri daleč k vajah, da bi postavili na oder Linhartovo igró „Veseli dan ali Matiček se ženi“ itd. Spoznal, oziroma videl sem tedanjico ministrico za prosveto Lidijo Šentjunc, Prežihovega Voranca, predsednika Ljudske prosvete, videl kaj zna metliška folklorna skupina in mešanepovski zbor z Otočca ipd.“

In odnos oblasti do kulture in umetnosti se je po kongresu še zboljšal. Oblast je sicer vedela, da je izpeljati revolucijo prosvetne prevzgoje ljudem precej težje in dolgotrajnejše opravilo, kot so mislili posamezniki, vendar pred nalogo ni klonila. Kranjc se še dobro spominja, da so postali vsi delegati po kongresu izredno delavni. Ustanovljali so knjižnice, pevске zборе, folklorne skupine, ljudska gledališča. Vsi so težili za visoko pismenostjo, za dobro obveščanje, pomišljali so celo na kinodvorane, po vaseh je zaigrala domača godbalna pihala. Še pred leti sužnji, so postali svobodni ustvarjalci za skupnost in preko skupnosti za sebe. Pri tem pa je imel I. kongres Ljudske prosvete Slovenije, na katerem je bil tudi novomeški kraški viharnik Rudolf Kranjc, zelo veliko vlogo. J. PEZELJ

ŠESTDESET KILOGRAMOV LAŽJA

„Marija Jakša“ piše v osebni izkaznici 54-letne vaščanke s Podrebra pri Semiču, vendar jo domačini daleč naokrog bolj poznajo pod vzdevkom Finfkova Mima. In če kdo vpraša po njej, si tudi že vsak misli, kaj ga je prignalo do njene s slamo krite hiše, ene redkih, ki so še ostale take, kot so po njej tacali mnogi rodovi bosopetih otrok in so se v črni dimni kuhinji sukale v belo nošo odete gospodinje. Finfkova Mima spada med izjemne medicinske

primere; kaj se je z njo dogajalo, pa je opisala tako:

„Bila sem normalno krepka kmečka ženska, vajena delati in jesti, kot vsi drugi. Leta 1970 pa sem se začela rediti, kot bi kdo z lopato vame metal. Kile so šle navzgor, zdelo se mi je, da shajam, kot kvašeno testo. Čedalje manj sem se lahko gibala, in ko sem dosegla 147 kilogramov, se nisem mogla več sama obleči, ne obuti si čevljev. Takrat sem si sama rekla: Stoj! Tudi ljud-

je so me špikali zavoljo debelosti, in če sem še kdaj šla v vinograd vezat trte, so nosili za menoj stol. Ni mi bilo več živeti, po letih pa le nisem bila tako stara, da bi se že vsemu odrekla.“

Najprej je začela Jakševa kar samo s shujševalno kuro, kakor je pač vedela in znala. V glavnem je jedla vse, toda mnogo manjše količine. Čez čas je šla k zdravniku v Semič, ta pa jo je napotil v novomeško bolnišnico in kasneje je šla v Ljubljano.

„V ljubljanski bolnišnici mi je na endokrinološkem oddelku posebno dr. Kocjančičeva dala voljo in vtila moč, da sem vzdržala tri poste po pet dni. V tem času mi niso dali užiti drugega kot liter tekočine na dan: pila sem po dva deci kamilic, radenske ali kompotove vode. Kar megliho se mi je pred očmi od lakote, ampak je bilo vredno prestati. Ko sem šla prvič po enem mesecu iz bolnišnice, sem imela 125 kilogramov, pri drugi kuri me je vzel še za nadaljnjih 15 kil. Od takrat naprej hujšam doma in imam že nekaj časa manj kot 90 kilogramov.“

V Jakševi hiši je tehtnica postavljena tako, da lahko gospodinja nanjo stopi večkrat na dan. Te dni ji je pokazala 87 kil. Zdaj se redno kontrolira zjutraj, opoldne in zvečer. Še vedno je navadno kmečko hrano, toda v majhnih količinah. Posebno se varuje mastnega, sladkega, krompirja in kruha. Vsak mesec pa hodi na kontrolo v Ljubljano.

„Večletna opazovanja in tehtanja so me prepričala, da mi krompir še bolj škodi kot kruh, zato se ga ogibam, kot bi bil kužen, čeravno ga imam strahotno rada. Nihče si ne more misliti, kako preroben je človek, ko spet postane delaven, ko se ti ni treba več skrivati pred ljudmi. Odreka-

nja se privadiš, tako da zdaj zlahka včasih trpim lakoto, če me popade požrešnost. Vem pa, da je bila vsa dosedanja prizadevanja zaman, če bi se enkrat najedla, kolikor bi poželela.“

Teža Jakševe ne ovira več, da ne bi zlahka hodila, pa vseeno ne hodi dosti okrog zaradi nog. Ugotovili so obrabljen hrustanec, zato ji hoja dela težave. „Ni to tako huda stvar, samo da lahko po hiši postorim, kar je potrebno, da lahko delam v trtju in da kuham za delavce.“

Zraven stare, deloma lesene Jakševe domačije z malimi okenci, gankom in dvema izbama z nizkim lesenim stropom je zrasla nova, moderno grajena hiša. Je že pod streho in instalacije so montirane. Selili se bodo prihodnje leto.

Finfkova Mima živi s sinom in snaho, ki sta oba zaposlena, mož pa ji je že pred petnajstimi leti umrl za sladkorno. Komaj čakajo, da se bodo rešili „bajte“, četudi se mestnim obiskovalcem zdi še tako romantična. Kadarkoli pa pridete v bajto na obisk, boste v obeh starinskih izbah, kjer so zdaj postavljeni kavči, namesto starinskih postelj našli tako čist ladijski pod, da bi skoro lahko jedli z njega.

„Zdaj imam jaz svojo sobo, mlada dva imata svojo in si ne morem predstavljati, kako nas je lahko nekaj sedem ležalo v eni sobi. Tako strahotno revščino smo tolkli, da se to ne da povedati.“

O tem, da ji je uspelo shujšati 60 kilogramov, se je razvedelo od Ljubljane do Bele krajine, zato jo večkrat obišče kakšna debeluška s prošnjo: „Dajte mi recept in nekaj vaših tablet.“ Jakševa pa vsaki razloži, da ni tablet, ki bi topile salo okrog života, in da je edina rešitev v postu in nato zmernem uživanju hrane. RIA BAČER

VSI SMO ENA ARMADA

Največ navijačev je imela Postojna, ki je na igrh tudi zmagala. Kadar je Postojna zmagovala, so peli:

„Nek se čuje, nek se zna,
najbolja je Postojna,“ ali pa
„Mi smo Postojni obečanje dali,
da čemo se boriti,
bolje nego lani.“

KULTURA IN LJUBEZEN

Tudi v plavalnem bazenu v Kočevju je bilo precej zanimivih scen.

Poseben užitek so bile kulturno zabavne prireditve, ki so bile vsak večer v Ribnici in Kočevju. Vojaški klubi so izbrali tak program, da je bilo nekaj za stare in nekaj za mlade. Slišali smo pesmi vseh naših narodov, pa tudi glasbo, ki je mlade privzdigovala, starejšim pa parala ušesa. In po koncertu je bil vedno ples, na katerem se je vnelo marsikatero srce, da zdaj potujejo pisma iz Ribnice in Kočevja na razne vojne pošte.

JLA POMAGA POVSOD

Pred otvoritvijo športnih iger je generalpodpulkovnik Jože Ožbolt dejal zbranim novinarjem:

„Prvenstvo LAO bi lahko organizirali v Ljubljani, kjer je dovolj športnih objektov, pa ga ne. Gremo tja, kjer objektov ni. Gradimo jih, ker se zavedamo, da s tem pomagamo, da bodo ljudje močni in zdravi, sposobni za obrambo domovine in ker take igre in srečanja krepijo bratstvo in enotnost naših narodov... Vendar pa se najdejo ljudje, ki tega ne razumejo. Dobil smo tudi anonimna pisma. Nimajo poguma, da bi se podpisali. Ti še ne razumejo, kaj je koristno zanje, za njihove otroke, za vse nas.“

Stane Kromar, predsednik občinske skupščine Ribnica pa je dejal:

„JLA je naši občini zelo veliko pomagala pri izgradnji športnih objektov v Ribnici in drugod. Teh objektov ne bi mogli zgraditi z lastnimi sredstvi. Naša JLA nam je vedno pomagala tudi pri gradnji vodovodov, zgradila je dom JLA, ki je tudi naš dom, in nam pomagala še na drugih področjih.“

Savo Vovk, predsednik občinske skupščine Kočevje, pa je dejal:

„JLA nam je pomagal pri dograditvi športnega središča. Gradila je tudi pota do oddaljenih zaselkov in vodovode. Z JLA se dogovarjamo še za dela na ostalih območjih.“

Tudi te besede kot vsa dogajanja na športnih igrh LAO in tudi sicer vsak dan dokazujejo resnico, da SMO VSI ENA ARMADA, VSI ENO.

JOŽE PRIMC in
MILAN GLAVONJIC

„Nek se čuje, nek se zna, svi smo jedna armija,“ je pel enega tistih večerov 33. športnih iger LAO pevski zbor vojaškega kluba iz Postojne na odru Šeškovega doma v Kočevju, v dvorani pa je publika spremljala pevce s ploskanjem po taktu, nekateri pa so pritegnili s svojimi glasovi. S ploskanjem niso le nagradili vojake za dobro petje, ampak tudi potrdili, da je naša armada ljudska, da je vse naše ljudstvo armada, da smo vsi eno.

Čeprav je bil tudi prvi dan tekmovanj v Ribnici dež, se je tu zbralo veliko navijačev, tudi iz Kočevja. Na sporedu je bil namreč tek Čez pehotne ovire. Ta panoga je že sicer naporna, zaradi mokrih ovir pa je bila še težja.

KOT NA MUNDIALU

Naslednje jutro je na rokometnem stadionu pri Domu TVD Partizan v Ribnici tožila predstavica kemične tovarne „Melamin“ iz Kočevja, ki je bila pokroviteljica ekipe iz Kranja: „Našim slabo kaže: neprestano zaostajajo za gol ali dva.“

Vendar je njeno navijanje pomagalo. Tisto tekmo so Kranjčani igrali neodločno, v končni uvrstitvi pa so zasedli v rokometu celo prvo mesto.

Na tekmah z žogo je bilo nasploh zelo živahno, da si se včasih počutil kot na tekmi naše državne reprezentance. Vzdušje je bilo tako rekoč brazilsko, argentinsko ali pa jugoslovansko: „Sudija – lopov!“

„Gotovo je, gotovo!“

Manjkale so le steklenice in paradižniki.

„Ljubljana! Ljubljana!“ so se drli navijači Ljubljane med odbojkarso tekmo z Mariborom. Igralci so se veselili vsake nove točke in gledalci so uživali in tulili z njimi; po zmagi pa vsesplošno objemanje.

v sedmi, tretji v osmi in drugi v rdeči niti. Rezultat: čez 40 točk in zanesljiva zmaga nad vsemi nasprotniki.

Tako smo čez noč postali favoriti številka ena in čeprav igre niso športno tekmovanje, kjer se ekipe borijo za zmago, je zmaga tudi v takem nastopu sladka. Na sestanku predstavnikov vseh televizijskih hiš se je začela kuhinja: nemška televizija je zahtevala, naj se ukine tretja igra (skoki na tekočem traku in pobiranje fotografij bande Al Caponeja) – po dolgi razpravi je vendar ostala.

In ko smo, kot to pravijo pravila, zadnji dan obdvanajstih dobili listo s podrobnimi navodili, kdo bo nastopil v kateri igri, je bilo upanja na velik uspeh v trehnih očeh mnogo manj. Žreb (pravijo, da ga opravijo organizatorji, nas pri tem ni bilo zraven) nam namreč ni bil pretirano naklonjen: naš najtežji tekmovalca je bil postavljen za alpinista, najmanjša tekmovalka za prvo disciplino, v kateri je morala preoblečena v psa premagovati ovire, največji tekmovalci so bili postavljeni na igre, kjer jih je višina kvečjemu ovirala (letalo, spuščanje žog), fizično najbolje pripravljena tekmovalca pri fantih in dekletih pa sta praktično ostala brez dela (fant je bil privezan kot pasivni gledalec na kol v prvi igri in za krokodila kot nasprotnik Angležem, dekleta je samo vrtele pajka v igri, v kateri je nastopal fant). Ko smo zvečer dobili še kostime, v katerih dotlej nismo bili nikoli in vse skupaj zabelili z zvrhano mero treme – smo dobili končni rezultat. Imeli smo tri izrazite spodrsjaje, kakršni si nismo privoščili na nobenem treningu (prva igra, ubijanje pajkove glave in plezanje po stiroporu). Podrobnejši pregled pokaže, da smo v vseh igrh, kjer je izrazito drselo, nastopili prvi (letalo, pajek), da smo imeli še dodatno smolo, ker se je edino naša pasja uta premikala in je bilo toliko težje prebiti vrata iz stiropora in da se je pri plezanju edino našemu tekmovalcu odmilo nekaj plošč stiropora, kar ga je kajpak še dodatno oviralo. Ta pregled pa tudi kaže, da smo se odlično uvrstili povsod tam, kjer smo bili odvisni zgolj od sebe, kjer ni bilo preveč kostumerije in kjer so bili pogoji za nastop najbolj podobni našim treningom, saj nismo imeli poligona z rekviziti, kakršni so bili v Rochefortu, ker bi bilo to znatno predrago. Odlično smo se uvrstili v spuščanju kače, kjer je moralo dekleta hitro skakati in vleči izpod sebe kačji trup, fant pa naglo in natančno spuščati kačo, prav tako dobro smo se odrezali v streljanju s pihalnikom kot oviralci nasprotnikov, saj smo zadeli oba balona, odlični smo bili v skoku na tekočem traku in v rdeči niti, kjer smo morali hoditi po vrvi, veslati in plavati. Povsod drugje smo odrekli – v tekmovalnem smislu. Nikakor pa ne drugače: nekje proti jutru po nastopu mi je predstavnik belgijske televizije vneto zatrjeval, da je za popularizacijo iger pri gledalcih več od vseh zmagovalcev naredil naš predstavnik na spozkem letalu, ki je po milnico namazanem krilu neprestano padal in je igro končal, ko je bil na sredi krila. Tekmovalca bi lahko šel nazaj k trupu, a za gledalce je bilo mnogo bolj zanimivo, da je naredil, kar je naredil: v smešnem skoku se je še enkrat pognal v vodo, ki ni imela niti 14 C.

Da bo primerjava med nami, ki smo prvo leto vključeni v to evrovizijsko serijo, in drugimi državami, bolj očitna, naj navedem le droben podatek: Nemci in Angleži imajo med svojimi mesti pravo ligo v teh igrh (na napravah in s kostimi) in le zmagovalci se uvrstijo naprej. Če upoštevamo še to, da nastopajo oni v takih igrh, ki so si med seboj po tehniki zelo podobne, že 14. leto – potem je lažje izračunati, kakšne so bile v resnici naše možnosti. Ko sem pred odhodom odgovarjal na

vprašanje o naši uvrstitvi, sem mislil resno, ko sem dejal, da je za nas uspeh vse, razen zadnjega mesta. Zdaj, ko je vse za nami, se lahko dopolnim: če bi imeli postavljene v Novem mestu take naprave (ki pa bi bile nekajkrat dražje od stroškov, ki jih je imelo Novo mesto s temi igrimi) in če bi vadili v kostimih, bi se mogli uvrstiti med najboljše tri.

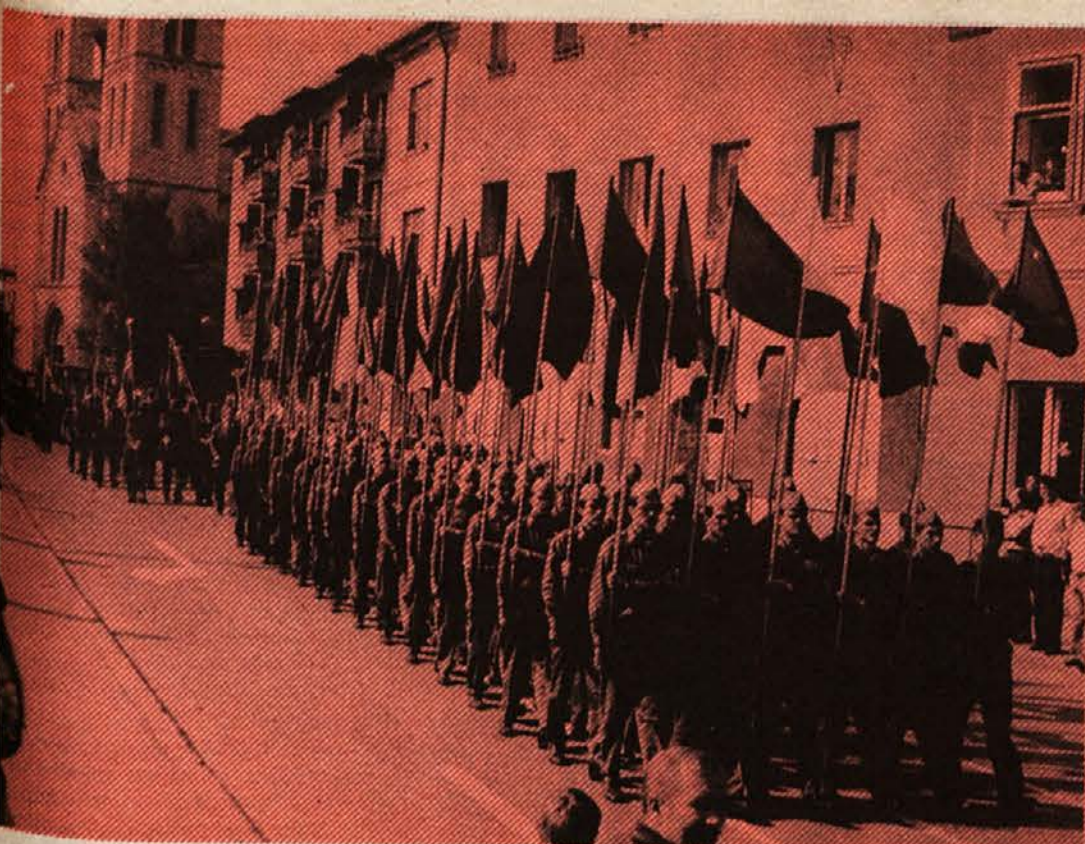
Sicer pa smo se v drugih devetih desetih nastopih v Rochefortu odrezali kar se da dobro. V Jemellu, bližnjem kraju s socialističnim županom, so nas sprejeli z godbo, cvetjem in maržoretkami – in ves čas so nas imeli za svoje ter poudarjali: „Navijali bomo za naše, Belgijce, in za vas, Jugoslovane!“ Na igre so s posebnim avtobusom iz Bruslja prišli tudi naši zdomci z zastavami in vneto spodbujali Novomeščane.

Program štirih dni je bil izredno zgoščen, tako da je v nekaj dneh težko urediti vse vtise, lahko pa brez pridržkov zapišem, da smo med zahodnoevropsko mladino naredili o Jugoslaviji več propagande kot ne vem kako obsežne akcije – s tiskanimi propagandnimi materiali, govori, filmi in vsem drugim skupaj. Še vedno je namreč dosti zablod o Jugoslaviji, ponekod se namreč še niso otrsli starih klišejev o tem, da v vzhodni Evropi in za železno zaveso ljudje živijo drugače, da pri nas ni dovolj osebne svobode in podobno. S svojo neposrednostjo in družabnostjo je naša ekipa dobila v hipu množico prijateljev, brez nas ni bilo nobene prireditve, nobenega nastopa, vnašali smo živahnost, dajali ton in barvo vsem štirim rochefortskim dnevom. Da to niso zgolj fraze in da si tega občutka nismo sami izmislili, so potrdile številne stvari, med katerimi je bila naraven najbolj opazna ta, da so bile naše trenirke z znakom YU, naši dresi, pa celo potovalke najbolj zaželjena stvar za menjavo po zaključku iger. In ko je bilo iger konec, čez nekaj minut ni bilo več spoznati, kdo je kdo: Jugoslovan je bil v italijanski trenirki, Anglež v švicarski, Belgijec v francoski, Nemec v jugoslovanski... Skratka, iger je bilo konec in začelo se je splošno veselje, rajanje do zore in ob treh jutraj se je začel ceremonial, na katerem so še enkrat pokazali, da gre za družabnost in sodelovanje med mladino Evrope: prav vsi nastopajoči so dobili enake medalje – od najboljšega Nemca do najslabšega Francoza.

Sicer pa smo na zaključni prireditvi pod velikim šotorom, v katerem je bilo prostora za nekaj tisoč ljudi, navdušili vse s svojim kolom po mizah, v katerega so se vključili – sprva boječe, potem pa vse odločneje – tudi predstavniki vseh drugih ekip. Tako se je naredila morebiti sto metrov dolga kača, ki se je ob navdušenem odobravanju belgijske mladine in ob prizanesljivem smejanju varuhov javnega miru vila pod šotorom zdaj levo zdaj desno, zdaj naprej zdaj nazaj.

Najboljše stike smo navezali z Italijani iz okolice Padove, iz turističnega mesteca Abano Terme: tako smo se dogovorili za gostovanje atletskega in košarkarskega kluba, kar imajo tam atletske sekcije in košarkarsko ekipo, ki igra v italijanski C ligi; mi bomo šli v Padovo, oni pa nam bodo vrnil obisk. Sicer pa mnogi želijo, da bi srečanje sedmih krajev, ki so se zbrali v Rochefortu tako na uradnem (predsedniki občin) nivoju kot preko predstavnikov mladih, postalo tradicionalno. To je vsekakor lep dokaz, da so bile „Igre brez meja“ v Rochefortu zares brez meja. Ali kakor je dejal predsednik občinske skupščine Novo mesto Marjan Simič: „Želim uspeh igrh, ki naj predstavljajo željo evropske mladine po svobodi in utrjevanju prijateljstva med narodi.“ Vse to se je v Rochefortu tudi uresničilo.

J.-SPLICAL

V štirinajsti sezoni tradicionalnih „Iger brez meja“, najbolj gledane in najbolj popularne televizijske oddaje – tako vsaj kažejo statistična poročila – se je prvič pojavila tudi Jugoslavija; v prvem nastopu v Verbanii ob jezeru Lago Maggiore so se predstavili Splitsani, v drugi ekipi Novomeščani. Pravijo, da je sedelo pred televizijskimi zasloni 120 milijonov gledalcev: pred takim auditorijem bržčas nihče izmed Novomeščanov ne bo ostal kmalu.

IZZA KULIS ROCHEFORTA

niti naša ekipa. Čeprav je osnovni namen iger, da zabavajo milijone gledalcev pred televizijskimi zasloni in da združujejo mlade iz vse Evrope, ki na igrh nastopajo, je bila mnogim, ki so nas pospremili na pot, zmaga edini cilj. Tisti, ki se je kdaj ukvarjal s športom, ve, kaj pomeni tekmoovati v tujem kraju (v ekipi so bili tudi taki, ki doslej še niso bili na tujem, zvečine pa so od tujih mest videli le Trst), na napravah, ki jih doslej še niso videli in v igrh, ki so bolj podobne loteriji kot športu. Pod tako psihično obremenitvijo smo klonili v celoti.

Prvo napako sem naredil sam, ko sem dovolil, da so na prvi generalki, ki jo je snemala belgijska televizija, naši tekmovalci nastopili, kakor je kdo zmagel. In kaj se je zgodilo? Zmagali so v prvi igri, bili drugi v drugi, zmagali v tretji in četrti, četrti sm o bili v peti igri, zadnji

domaća lekarna rožmarin

Z obal Sredozemlja so rožmarin prinesli k nam na Primorsko, kjer zraste v dokaj visok grm, ki uma usnjate in na robovih zavijane liste. Cvetje od marca do maja, cvetovi pa so svetlomodri in se razvijajo v zgornjem delu vejic.

Prav ta čas, od junija do avgusta, moramo v zdravilne namene nabirati vejice, jih sušiti v senci in nato posušene

liste spraviti. Znano je, da rožmarinov čaj pomaga bolnikom s slabim krvnim obtokom, tistim, ki imajo nizek krvni pritisk, ter ženskam s slabo menstruacijo.

Zelo previdno pa moramo z rožmarinom ravnati, ker ga štejejo med strupene rastline, zato ni priporočljiv za nosečnice in ne smemo ga uživati v pretiranih količinah.

Požmarinov izvleček pripravimo tako, da liste čez noč namakamo v skodelici vode, odcedimo in drugi dan pijemo po požirkih. To pomaga bolnikom z nizkim krvnim pritiskom. Čaj pa pripravimo iz ščepa listov rožmarina, ki mu dodamo malo melise in rmana. To polijemo s skodelo vrele vode. Ko se ohladi, pijemo, vendar ne več kot dvakrat na dan po eno skodelico čaja.

KATICA KLEPAC

metliška kava

To ni navadna kava, marveč poslastica za poobede, ki je obenem poživiljajoča, lahko pa z njo tudi postrežete gostom, če pridejo na popoldanski klepet.

Katica Klepac, kvalificirana kuharica v metliškem „Hotelu Bela krajina“, je povedala recept.

„Na osebo potrebujemo

kozarec za 2 dcl, v katerega vlijem 2 žlici ruma. Posebej skuham turško kavo brez sladkorja, to vlijem na rum in pustim. Medtem mešam rumešnjak s sladkorjem toliko časa, da je masa povsem gladka, in jo zlijem na kavo v kozarec. Na vrh dam še dve žlici stepene sladke smetane in eno zrno prave kave.

Da bi bila poslastica v kozarcu tudi na pogled privlačna, polijem po smetani dve do tri kaplje mentolovega likerja. Nato kavo takoj serviram.“

Povedati pa je potrebno, da takale kava z alkoholno mešanico ni tako nedolžna pijača in da si jo gre privoščiti takrat, kadar gremo peš.

mlade v črnem

Narobe svet, bo marsikdo rekel, upošteva ustaljeno mnenje, da je temna barva kopalke primerna predvsem za starejše ženske. No, letos bodo imele zlasti črne enobarvne kopalke dekleta med 15. – 25. letom starosti.

Črne dvodelne kopalke, prav za prav mini bikini, se lepo podajo lepi postavi. Bolje, da se prej kritično pogledate v ogledalu, in če niste grajene brezhibno, imejte raje navadne dvodelne kopalke ali pa enodelne, ki so letos spet prišle v modo.

V trgovinah imajo precejšnje izbiri modelov, letos je

veliko tudi kopalke brez podložnega nedrčka, vendar je potrebno biti tudi pri tem previden. To pogruntavščino, ki sicer ni letošnjega datuma, gre priporočati samo ne preveč obilnim v zgornjem delu života.

Zelo lepe in moderne so povsem bele kopalke, toda v naših razmerah ne bi bile praktične, ker vode niso čiste in tudi se na njih pozna vsak madež od raznih maščob, ki jih uporabljamo za sončenje. Za kopalno obleko je najbolj važno, da je iz takega materiala, ki se hitro suši, da smo kupile pravo številko, ne prevelike in

ne premajnje, pa da nam vzorec ne bo poudarjal, marveč skril napake.

Ne čudite pa-se, če boste zagledale ob plaži kakšno v svetlečem se zlatem bikiniju ali v kopalnih, ki imajo vzorec tigrove kože. To spada med skrajnosti letošnje kopalne mode. Razen črnih kopalke bo letos videti tudi precej več enodelnih in enobarvnih, ki jih bo krasil samo en cvetni vzorec spredaj. Videli bomo spet kopalke, ki so povsem brez naramnic, pa krojene tako, da bodo pri strani gube, izrezi in paščki vseh vrst.

RIA BAČER

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

M metalna

STROJEGRADNJA, KONSTRUKCIJE IN MONTAŽA, N. SOL. O., MARI-BOR

TOZD TOVARNA GRADBENE OPREME n.sol.o. SENOVO

VAS VABI

SMO EDEN NAJVEČJIH PROIZVAJALCEV GRADBENIH ŽERJAVOV, DVIGAL IN OPREME ZA GRADBENIŠTVO V JUGOSLAVIJI. DINAMIČNI RAZVOJ IN VELIKO POVPRASEVANJE PO NAŠIH IZDELKIH NAM NAREKUJETA, DA NEPRESTANO DOPOLNJUJEMO SVOJE SILE Z NOVIMI KADRI.

Stimulativni osebni dohodek in možnost napredovanja so momenti, ki lahko pomembno vplivajo na vašo prihodnjo perspektivo in osebni razvoj.

V razvojni oddelek, ki bo praktično ustanovljen z vašim prihodom, želimo pridobiti diplomirane strojne inženirje za opravljanje del oz. nalog:

1. NA PODROČJU RAZVOJA NOVIH PROIZVODOV
2. NA PODROČJU RAZVOJA TEHNOLOGIJE

Nudimo vam strokovno izpopolnjevanje v tujini.

Za ta kader nudimo družinsko stanovanje, obstaja tudi možnost pomoči pri reševanju stanovanjskih problemov s posojili za nakup stanovanj ali za individualno gradnjo.

Prosta dela oziroma naloge objavljamo tudi v proizvodnji:

3. VODENJE SKUPINE II. STOPNJE

V proizvodnjo želimo pridobiti mlade, sposobne kadre, iz katerih bi usposobili bodoče varilce. Zato organiziramo tečaj za opravljanje del oziroma nalog.

4. VARJENJE III. STOPNJE

POGOJI:

- pod 1. in 2.: diplomirani strojni inženir, 3 leta delovnih izkušenj, od tega 2 leti na enakem ali podobnem delu. Znanje nemškega jezika – za vsako delo oz. naloge 1 delavec
- pod 3.: KV pleskar, 2 leti delovnih izkušenj – 1 delavec
- pod 4.: NK delavec, ne sme biti mlajši od 18 let in ne starejši od 25 let, uspešno opravljen psihotest – 10 delavcev

Za opravljanje navedenih del oz. nalog delavci združujejo delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po dnevu objave na naslov: METALNA – TOZD Tovarna gradbene opreme Senovo, kadrovska služba, 68281 SENOVO.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sklepu o izbiri.

obzorja

prebrali smo

konec otroštva

Arthur C. Clarke spada v sam vrh svetovne pisateljske elite znanstvene fantastike. Pred številno vrsto drugih pisateljev ga postavljajo predvsem njegovi izredni domisleki in ideje, s katerimi daje svojim pripovedim globlji pomen, pa naj gre za poseganje v preteklost človeštva ali v njegovo bodočnost. Najbolj znano delo tega mojstra znanstvene fantastike je „Odiseja 2001 v vesolju“, ki je izvirno nastalo kot scenarij za film. Manj slavno, a v mnogočem najboljšo Clarkovo delo pa je „Konec otroštva“. To knjigo smo nedolgo tega dobili v slovenskem prevodu Janka Plešnarja; izdala jo je Pomurska založba.

V romanu „Konec otroštva“ je Clarke spletel izredno pripoved o družbi bližnje prihodnosti, ki je hkrati tudi zadnja oblika človekovega bivanja na Zemlji. Družba živi v miru, obilju, brez velikih težav in nesreč, ki so se vsi zgodovino vrstile ena za drugo. Ljudje so rešeni celo skrbi za lastni razvoj, saj nad njimi bedi skrivnostni Gospodar. Ta novi zlati vek je „srečen“ zaključek otroštva v razvoju človeštva; začenja se novo obdobje v kozmičnem razvoju snovi in duha, drugačno po obliki in vsebini. Vse, kar je človeštvo bilo, izgine za vedno.

Pomurska založba je z izdajo te knjige ustregla številnim ljubiteljem znanstvene fantastike in hkrati obogatila našo prevodno književnost s pravim klasičnim delom te literarne zvrsti.

MIM

knjige

CICA V METROJU

S prevodom romana „Cica v metroju“ se slovenski bralci privikrat srečujemo z že dve leti pokojnim francoskim pisateljem, pesnikom, esejistom, filozofom in matematikom Raymondom Queneaujem, članom pariške nadrealistične skupine v letih 1924 – 1929, soustanoviteljem Delavnice za potencialno umetnost, urednikom enciklopedij pri založbi Gallimard, pisecem razprav o sodobni mate-

matiki in razsodnikom v Goncourtovi akademiji.

Njegovih petnajst romanov in enajst pesniških zbirk je še zmeraj trd oreh za literarne teoretike; slednji jih najčešče označujejo kot izjemno izzivajoče novosti stilistike in poetike, pri čemer upoštevajo, da je Queneau hote iskal možnost sožitja in dopolnjevanja matematike,

lingvistike in poezije. To je značilno zlasti za njegove knjige „Pasji zob“, „Stilistične vaje“ in „Sto tisoč milijard pesmi“.

Matematična natančnost zaporednosti dogajanja je prisotna tudi v romanu „Cica v metroju“ (poslovenil ga je Aleš Berger, spremna beseda je delo Aleksandra Zorna, izšel pa je v zbirki „Krog“ pri Mladinski knjigi). To delo je Queneau pisal v prepričanju, da je akademska francoščina mrtva, zato je ustvarjal svoj jezik, sintakso in pravopis, hkrati pa v literaturo uvajal številne žive ljudske izraze.

Sploh pa gre za opis nepolnih dveh dni v življenju Cice, podeželskega dekleta okoli štiriinajstih let, ki jo mati pripelje na obisk k stricu v Pariz. V vlemestu si Cica vbije v glavo dveje: da se bo peljala z metrom in dognala, ali je stric Gabrijel res homoseksualec. Trdovratno se prebija k obema ciljema, pri tem pa doživi marsikaj. Humorno zastavljeno dogajanje se odvija na meji med stvarnostjo in domišljijo, v živopisnih in hkrati pustih pariških predmestjih pa junaki v posameznih prizorih učinkujejo kot prikazani iz nemega filma.

lingvistike in poezije. To je značilno zlasti za njegove knjige „Pasji zob“, „Stilistične vaje“ in „Sto tisoč milijard pesmi“.

Matematična natančnost zaporednosti dogajanja je prisotna tudi v romanu „Cica v metroju“ (poslovenil ga je Aleš Berger, spremna beseda je delo Aleksandra Zorna, izšel pa je v zbirki „Krog“ pri Mladinski knjigi). To delo je Queneau pisal v prepričanju, da je akademska francoščina mrtva, zato je ustvarjal svoj jezik, sintakso in pravopis, hkrati pa v literaturo uvajal številne žive ljudske izraze.

Sploh pa gre za opis nepolnih dveh dni v življenju Cice, podeželskega dekleta okoli štiriinajstih let, ki jo mati pripelje na obisk k stricu v Pariz. V vlemestu si Cica vbije v glavo dveje: da se bo peljala z metrom in dognala, ali je stric Gabrijel res homoseksualec. Trdovratno se prebija k obema ciljema, pri tem pa doživi marsikaj. Humorno zastavljeno dogajanje se odvija na meji med stvarnostjo in domišljijo, v živopisnih in hkrati pustih pariških predmestjih pa junaki v posameznih prizorih učinkujejo kot prikazani iz nemega filma.

črtice in članki

Ana Praček-Krasna, novinarka in urednica izseljenskih časnikov v Ameriki, družbenopolitična delavka in književnica, ki živi zdaj v Ajdovščini in piše spomine, je prvo knjigo

zadeva tiskanje knjig – dandanes na Slovenskem docela drugače, je najbrž odveč. Založba je blizu dva ducata, korekturno delo, ki spremlja natis vsake knjige, pa je tako samoumevna reč, da ga sploh ni vredno omenjati. In vendar – k temu pisanju me sili edinole jeza nad skrajno površnostjo, ki si jo je pri opravljanju korektur privoščila Partizanska knjiga.

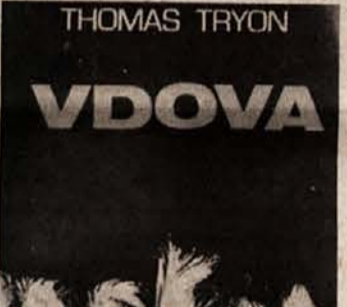
Prebral sem prve štiri knjige iz zbirke „Znameniti Slovenci“; tiskala in vezala jih je tiskarna Tone Tomšič. Zaradi nadvse obetavnega začetka zbirke sem komaj čakal, da so letos spomladi izšli eseji o življenju in delu štirih velikih mojstrov slovenske besede iz časa moderne.

izdala 1950. „Za lepše dni“ je bila dotlej edina pesniška zbirka slovenskih izseljenk v Ameriki. O svojem literarnem snovanju je pred leti zapisala, da je „pisala največ, ko je pretresala Ameriko velika gospodarska kriza“, in opisovala bedno življenje brezposelnih, boj delavstva „za lepše dni“ ter se v črticah in pesmih vračala v čase, ko je živela med premogarji, pogosto pa se je z domotožjem spominjala rodne Primorske. Pred kratkim je pri založbi Lipa izšla knjiga „Med dvema domovinama“, v kateri je Ana Praček-Krasna objavila nad trideset črtic in novinarskih člankov, pisatelj Anton Ingolič pa je v spremni besedi poudaril, da njene črtice „predstavljajo dragocen kamenček v mozaiku slovenske socialne proze“.

srhljivo branje

Z nenavadno izpovedno močjo je ameriški pisatelj Thomas Tryon presenetil literarne kritike že s svojim prvim romanom „Drugi jaz“ (1971), dve leti zatem pa so ob izidu romana „Vdova“ kritiki zapisali:

„Nedvomno, Tryon je mojster moderne grozljivke.“ Delo je bilo več ko pol leta na listi literarnih uspešnic, prevedli so ga že v vrsto jezikov, v slovenskem prevodu Vladimira Pivka pa je pred nedavnim izšlo pri založbi Obzorja. Dogajanje se odvija v Cornwall Coombeju, stari, idilični vasi angleških puritanskih priseljencev v samotni kotlini Nove Anglije. Vas je stoletja odrezana od okolice, sama bije boj

S pravcatim užitek sem bral knjige o Cankarju, Murmu in Župančiču; knjigo o Dragotinu Ketteju, ki jo je napisal sarajevski slovenist Juraj Martinović, poslovenil pa Severin Šali, sem prihranil za konec. Toda! Branje prefinjeno napisanega eseja o ustvarjalni osebnosti pesnika mi je grenila tolikšna malomarnost, da ne pomnim podobne. Od strani do strani so se vrstile tiskarske napake. Najprej sem jih skušal prezreti, ker pa so se kar kopičile, se je moje začudenje sprevrglo v jezo. Knjigo sem začel ponovno brati od začetka in si sproti izpisoval napake.

Nekatere so takele: nastele, harmonija, stvarnosni, osobne, otroškovih, notranji, pomebnih, rukopisov, nepomebna, duhovni, hotelj, jočetova, zečetku, tahko, o uvodu posvetil, došlej, izključnim, spoloh, prestudirati, zraven, dvanajskrat, svobodnimi, pripravari, nepomebnih, leppše, pripominili, zakonitosti, udejsval, Haineja, nedvorn, pesniškega ustvarjanje, emocionalni, napamet, usmenjenosti, sredko, priateljski, tesnosrečnega, romatike, psevdoklasističnemu, mapak, estetsih, globlja, Kettejevoe, v vstopom, od desetletnici, gmotno stanja,

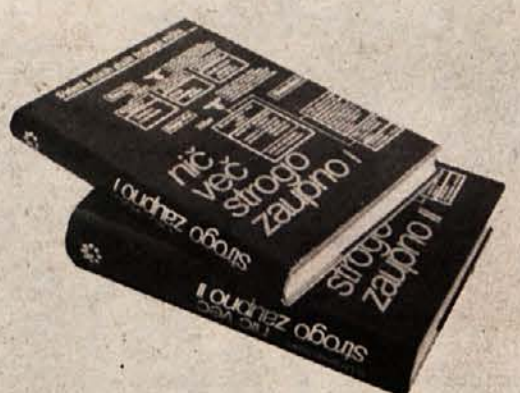
pratično, zalo strogo, s je, Martinovič in Šali za tako skropucano knjigo gotovo nista kriva. Njigo je tiskala in vezala Riječka tiskara, kot predstavnik založbe pa je naveden Jaroslav Skrušny. Sicer ni v navadi, da bi bil v knjigi omenjen tudi korektor, ob knjigi o Ketteju pa bi rad vedel za ime mojstra korekturnih opravil. Toda zdi se, da mojster tokrat sploh ni bil na delu, knjiga je bržda šla v tisk brez korektur. S čigavo vednostjo? Po številnih napakah so dedč, pa je do njih prišlo v glavnem zato, ker knjige niso stavili slovenski stavci.

In še tole za zaključek. Če mesar prodaja smrdljivo meso, je kmalu ob stranke, pa še inspekcijsko si nakopje na vrat. Če po naključju kupimo premajhne čevlje ali pa takšno obuvalo, da se razlepi že v rahlem dežju, v trgovini blago prej kone zamenjajo. Knjigotržci pa lahko delajo po svoje. Zavedajo se, da zaradi tiskarskih napak ne bodo kar čez noč izgubili bralcev, tudi na odgovor jih ne bo klical nihče, pokvarjenega blaga pa jim ni treba zamenjati, kajti, denimo, Martinovičeve knjige o Ketteju, ki bi bila brez sto petdesetih in morebiti še enkrat toliko napak – ni!

DRAGO RUSTJA

PREDSTAVUJAMO VAM

„Nič več strogo zaupno“ (s podnaslovom: Nacistične obveščevalne službe in njihova dejavnost pri nas) je delo Marka Selina (s pravim imenom Karel Forte), ki ga je v dveh obsežnih knjigah izdala založba Partizanska knjiga v sodelovanju z Revirskim muzejem ljudske revolucije v Trbovljah.

V prvi knjigi je Selin, priznan strokovnjak slovenske varnostnoobveščevalne službe, najprej popisal nastajanje nacionalsocializma, njegov boj proti nemškemu delavskemu razredu,

komunistom in drugim naprednim silam, ki niso mogle preprečiti prihoda Hitlerja na oblast. Sledi prikaz razvoja SS, SD, gestapa in drugih vaj nemškega varnostnega aparata, ki je bil odločilnega pomena za osvajalne pohode nemške vojske.

V drugi, precej obsežnejši knjigi pa Selin na podlagi arhivskega gradiva in lastnih izkušenj podrobno obravnava organizacijo nemškega obveščevalnega aparata in njegovo dejavnost pri nas. Hkrati opisuje delovanje pripadnikov naše protioobveščevalne službe, ki so po začetnih težavah in velikih žrtvah končno le zmagali nad neprimerno močnejšim in bolje opremljenim nasprotnikom. Gestapovskih uspehov avtor ne pripisuje zgolj moči te osrednje nacistične varnostne organizacije, temveč tudi slabostim naših posameznikov, ki so iz raznih razlogov postali poslušni orodje gestapovcev.

Obilno gradivo je Selin strnil v tekočo, zanimivo in mestoma celo napeto pripoved, zato bo delo, ki prinaša precej doslej neznanih podatkov, pritegnilo tudi bralce, ki se običajno otepajo suhoparnega zgodovinopisja, a jih vseeno zanima zakulisje zadnje vojne, še posebno pa boj slovenskih varnostnikov z nemško obveščevalno službo.

za obstoj. Ljudje so zvesti starih običajem, prinašajo jih iz roda v rod pa tudi podlijo se kar med seboj. Od tod njihova izrojenost, ki se ne kaže le v čudastvu posameznikov, ampak v praznoverju in pošastnih obredih cele vaške skupnosti. V vas zaide newyorški slikar in presečnečajo ga nerazložljiva izginotja moških in drugi skrivnostni pojavi, zato sklene, da jih bo raziskal. Odkrije veliko izlih posebnosti tega mračnjakega okolja, dokler ni slednjič tudi priča krvavi orgiji, ki jo vodi vdova Fortune, najbolj spoštovana osebnost vasi. Srhlivega branja pa s tem še ni konec.

GLASOVI ČASA

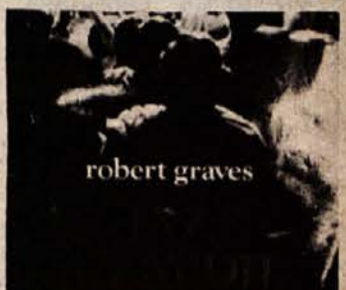
„Glasovi časa“ je naslov stovdvaesemdesete knjige zbirke „Kondor“, ki izhaja pri Mladinski knjigi. Gre za antologijski izbor poezije desetih ruskih pesnikov dvajsetega stoletja. Zbirko je sestavil Tone Pavček, ki je poslovenil tudi večino pesmi, ostali prevodi, obsežna spremna študija „Moderna ruska poezija (1895 – 1930)“, kratke oznake posameznih pesnikov, kronološki pregled knjig, pojasnjevalne opombe in seznam prevodov v slovenščino pa so delo Draga Bajta. V sam ostojnih knjigah je

na Slovenskem doslej izšla samo poezija Aleksandra Bloka, Vladimira Majakovskega, Sergeja Jesenina in Borisa Pasternaka (njegove pesmi so izšle v dodatku k romanu „Doktor Živago“). Od nekaterih pesnikov (Anna Ahmatova, Osip Mandelštam, Velimir Hlebnikov in Marina Cvetajeva) iz pričujoče antologije poznamo le skope revialne objave, prvič pa se srečujemo s prevodi Innokentija Annenskoga in Nikolaja Zabolockega. „Glasovi časa“ prinašajo v slovensko prevodno književnost prvič tako izčrpen izbor nadvse svojskega in odmevnega dela moderne evropske poezije; srečujemo se s predstavniki različnih pesniških smeri (od simbolizma, akmeizma, futurizma do konstruktivizma).

Jaz, Klavdij

Vsebine romana „Jaz, Klavdij“ angleškega pisatelja Roberta Gravesa najbrž ni potrebno povzemati, saj jo dokaj verno obnavlja televizijska nadaljevanja, ki že poltretji mesec krajša petkove večere ob malih zaslonih. Ni pa odveč omeniti, da je Graves prav s tem delom pred desetletji zaslovel kot eden najboljših sodobnih piscev zgodovinskih romanov. Na osnovi podrobnega poznavanja zgodovinskih dejstev in seveda z bujno domišljijo je pisatelj z romanom „Jaz, Klavdij“ duhovito in pronicljivo odstrl eno najnasilnejših in najsrमतnejših obdobij antičnega Rima, čas prehoda na naše štetje, to je čas vladarjev Avgusta, sprijenega pohotnega Tiberija, razuzdanega in blaznega Kaligule in Klavdija, najbolj-

šega vladarja tega rodu. Slednji, zapostavljeni, šepajoči jecljavec, prepričan republikanec in modrec je bil pošten kronist svoje in dobe vladarskih predhodnikov; po njegovem pripovedovanju je Graves ustvaril prepričljivo podobo o vseh platih in odenkih takratnega življenja. Roman je prvič izšel na Slovenskem že 1956, pred nedavnim pa ga je v prevodu Avgusta Petrišiča izdala Cankarjeva založba.

film

Uspeh „Vonja po...“

V drugi polovici maja je bila pozornost filmskih poznavalcev usmerjena v Cannes, kjer se je z ustreznim pompom odvijal 31. filmski festival. V raznih skupinah so tokrat predvajali okoli petsto filmov, mednarodna žirija, ki je spremljala uradni del, pa je bila v veliki zagati, ko se je odločala, katerim filmom podeliti canneske palme. Izbire ji ni oteževalo število prikazanih filmov, ampak obupno kakovostno (pod)poprečje slednjih.

Člani žirije so bili zgroženi nad nasiljem, ki je čez in čez preplaval svetovno filmsko ustvarjalnost, saj se pri poudarjanju tragičnih vidikov življenja filmarji poslužujejo prikazovanja samomorov, mučenj, krvi, posilstev, umorov, prostitucije, in še veliko podobnega.

Zlato palmo je dobil italijanski režiser Ermann Olmi za film „Les za cokle“, ki je po mnenju kritikov slavospev vasi in vaščanov s konca prejšnjega stoletja. To je film brez zvezdnikov, kmetje igrajo sami sebe, zato so toliko bolj prepričljivo prikazani rojstvo, delo na polju, strah, pobožnost, krepot, večerni ogenj ali smrt. Posebno priznanje sta prejela Poljak Jirži Skolimovski za „Krik“ in Italijan Marco Ferreri za „Opičje sanje“. Zlato palmo za režijo je odnesel Japonec Nagiši Ošima za „Kraljestvo strasti“, za najboljšega igralca je bil izbran John Voight, med igralkami pa si delita prvo nagrado Jill Clayburgh in Isabelle Huppert.

Jugoslovansko kinematografijo je na uradnem tekmovanju zastopal Rajko Grlić s filmom „Bravo, maestro“, ki ni bil deležen vidnejšega priznanja. Zato je toliko bolj razveseljivo, da so v skupini filmov, ki so jih ocenjevali filmski kritiki, najvišje priznanje dodelili filmu „Vonj po poljskem cvetju“ režiserja Srdjana Karanovića. Enako visoko priznanje so doslej v Cannesu dobili le Petrovičevi „Zbiralci perja“.

V tem sklopu programsko razglašene estetskega in idejnega ločevanja književnosti je treba obravnavati tudi leta 1888. ustanovljeni časopis »Dom in svet«, ki je v vsem svojem dolgoletnem izhajanju predstavljal katoliški pandan »Ljubljanskemu zvonu«, vendar je slovenski realizem, in kasneje tudi naturalizem, imel svojega najbolj ogorčenega nasprotnika in najagilnejšega kritika spet v Mahničju. Že od samega začetka, zlasti pa v »Rimskem katoliku«, ki ga je začel izdajati leta 1888, je ostro in dosledno napadal razen Stritarja, Gregorčiča

KNJIGA NAPAK

„Da je v tej knjigi nekaj napak v besedah, zlogih in črkah, izvira od tod, ker seta jezik prej ni nikoli ne pisal niti tiskal.“ To je pripomba iz „Kaktizma“, za katerega je Primož Trubar stežka našel založnika in tiskarja.

Precej krivde za napake v prvi slovenski knjigi je moč iskati še drugje. „Čisto posebej pa je bilo Trubarju hudo, da ni mogel sam opravljati korektur, temveč sta jih opravljal tiskar in neki pridigar brez kakršnegakoli znanja slovenščine.“ Tako je Jože Javoršek zapisal v Trubarjevem življenjepisu, ki je lani pri Partizanski knjigi v zbirki „Znameniti Slovenci“.

Mcdrovati o tem, da je – kar

ejše predstavnik realistič- Frana Levstika pa vse do

zadeva tiskanje knjig – dandanes na Slovenskem docela drugače, je najbrž odveč. Založba je blizu dva ducata, korekturno delo, ki spremlja natis vsake knjige, pa je tako samoumevna reč, da ga sploh ni vredno omenjati. In vendar – k temu pisanju me sili edinole jeza nad skrajno površnostjo, ki si jo je pri opravljanju korektur privoščila Partizanska knjiga.

Prebral sem prve štiri knjige iz zbirke „Znameniti Slovenci“; tiskala in vezala jih je tiskarna Tone Tomšič. Zaradi nadvse obetavnega začetka zbirke sem komaj čakal, da so letos spomladi izšli eseji o življenju in delu štirih velikih mojstrov slovenske besede iz časa moderne.

SVETILA NAŠIH DEDOV

Kako je dandanes preprosto! Če hočeš imeti luč, jo imaš skoraj v istem hipu, ko si si jo zaželel. Samo na stikalo pritisneš, pa je. Nato lahko že ob navadni žarnici počneš, kar se ti zljubi. Na razsvetljeni ulici bi še nit vtaknil v uho debelejšo šivanke.

A nekdanj ni bilo tako, da bi se malone na besedo prižigale luči, saj je elektrika v večino naših krajev prišla šele po drugi svetovni vojni. Ponekod so se do današnjih dni ohranile petrolejke, karbidke in najrazličnejše leščerbe, ki tu in tam še zagorijo, kadar zmanjka elektrike. Sicer pa je glavno nadomestilo za take primere sveča. To svetilo je nepogrešljivo tudi pri mrličih, na pokopališčih, ob godovnih in drugih slovesnih dneh.

Belokranjski muzej v Metliki hrani več kot 50 najrazličnejših primerkov svetil, ki so jih stoletja dolgo uporabljali Belokranjci. Svetila so si pretežno sami delali, saj kupivnih skoraj ni bilo. Muzeju se ni posrečilo zbrati vseh, saj so mnoga izginila še pred njegovo ustanovitvijo. Veliko svetil se je izgubilo, ker so jih ljudje, ko so dobili elektriko, zavrgli in odvrgli. Kajpak se niso zavedali škode, ki so jo s tem povzročili: vsak predmet, pa naj se zdi za sedanje pojme še tako primitiven in neuporaben, je dokaz ljudske kulture. Veda, ki ji pravimo narodopisje, bi se lahko v sekundi spremenila v ugankarski kotiček, ko bi svojih trditev ne mogla opreti na take predmete — materialne dokaze.

Veliko zaslug za zbirko svetil v Belokranjskem muzeju ima nedvomno njegov ravnatelj Jože Dular. Poskrbel je, da je zbiranje svetil potekalo načrtno. Sam je nekajkrat prepotoval Belo krajino po dolgem in počez, povpraševal, zbiral in nosil v muzej, kar mu je hrambe vrednega prišlo pod roke. Nikoli ni šel na pot brez beležnice. Vanjo je zapisal vse, kar je zanimivega slišal o svetilih. Ko se je hotel dokopati še do literature, je ugotovil, da je o svetilih pravzaprav malo napisanega. Tako je Bela krajina po njegovi zaslugi dobila prvo izčrpnjšo razpravo s tega področja. Jože Dular jo je pod naslovom „Svetila v Beli krajini“ objavil v zborniku „Traditiones“, ki ga izdaja Inštitut za slovensko narodopisje pri SAZU. Avtor pravi, da najbrž še ni rekel zadnje besede o predmetih, ki niso zanimivi samo kot gradivo za narodopisje, ampak so tudi nepogrešljive priče belokranjske starozitnosti, življenja, običajev in, kot bomo videli, lahko tudi gospodarske trdnosti Belokranjcev skozi stoletje.

Ko v Belokranjskem muzeju sledimo razlagi in kleni Dularjevi besedi, ki ima navado imenovati stvari z njihovimi pravimi imeni in je nemalokrat polna hudomušnih „sinonimov“, je, kot bi brali iz njegove poljudne in vsem razumljive razprave. „Tole je čelešnik“, pravi, ko se ustavi pri nekakšnem „stojalu za klobuke“. V bistvu je to preprosta naprava, ki ima na gornjem koncu železne „klešče“, vse, kar je kovinskega, pa je nasajeno na kol, ki je v zgornji trežini trebušasto zavito. „Belokranjci so v te klešče vtikali trske, jih zažigali in si tako svetili. Čelešnik z vkleščenimi trskami so imenovali luč. Luči so tesali iz hrastovih, bukovih, brezovih ali gabrovih mladik in do 15 cm debelih debel, ki so jih poprej parili v pečici.“

Luči so si pripravljali jeseni ali pozimi. To opravilo je bilo poseben obred in natanko je bilo določeno, kdo ima do njega pravico. Dular pravi v svoji razpravi: „Navadno je to delo opravljal hišni gospodar ali kak starejši možki. Le redko so tesali luč fantje. Tako se je na primer pred prvo svetovno vojno stari lve Požek iz Dolenjcev pri Adlešičih podobrikl snahi: „Mare, ja sem ti tak lepe luči natesal, tok buš muhti (brez truda) svetila.““

Čelešnike, ki so bili včasih dokaj umetelno izdelani, so kovali domači kovači ali pa Cigani. Če ni bilo pri hiši železnega čelešnika, je bilo dobro leseno stojalo s palico, ki je bila na vrhu preklana, in tjakaj so vtikali prižgano trsko. Tako pripravo so na Suhorju imenovali črednik, tudi leščerba, v Bojancih in Marindolu pa rašlica.

Svetiti si s čelešnikom ali lučjo ni bila tako preprosta zadeva in je dala precej opraviti. Ogorka ali kresine so z neprižgano trsko utrinjali ali česali, da so padali v star podstavljen lonc ali kablco, napolnjeno z vodo. Tako se je tudi manj kadilo.

Manj opravka je dala razsvetljava z lojem, mastjo ali oljem. Najbolj pri roki je bil očji loj, saj so nekoč skoraj pri vsaki belokranjski hiši redili ovce. Loj je gorel v črepinji starega lonca, pečne kahle ali kake manjše posode, zato so tej luči rekli črep ali črepec. Iz ovčjega in govejega loja so nekateri vaščani delali lojene sveče. Boljše so bile voščene sveče, ki so jih vliвали čebelarji. Za to so potrebovali poseben model, ki ga je naredil klepar. Če pri hiši ni bilo pločevinastega modela, so si ga za silo naredili iz papirja. Sveče so vtikali v kupivne svečnike z lesenim podstavkom, mnogokje znane kot lajhtarji.

Okoli 1870 je v premožnejših belokranjskih hišah začel goriti petrolej. V revnejših hišah pa so tedaj še vedno uporabljali kresilni kamen in gobo, da so lahko prižgali trske. Petrolej je gorel v pločevinastih ali steklenih lampicah. Dokler ni bilo cilindrov, se je strašansko kadilo in smrdelo.

Večji kraji, predvsem Metlika in Črnomelj, so že pred dolgimi desetletji poznali cestno razsvetljavo. To so bile posebne petrolejke s cilindri, nameščene na krajih, ki so jih določili mestni očetje. Metlika je imela tudi svetilničarja, ki je skrbel, da luči niso ugaševale, ko pa je prišel čas za ugasitev, je bila to njegova skrb. V strahu, da ne bi malomarno ravnanje z ognjem povzročilo požara, so oblasti ustanovile požarno brambo. Metlika je imela svetilničarja, dokler ni dobila elektrike.

To pa ni vse, kar šteje med znamenita belokranjska svetila. V muzeju je videti še najrazličnejše karbidke, ki so jih imeli gostilničarji, pa furmanske lampe, mrtvaške lajhtarje, vrsto najrazličnejših svečnikov, ki so jih uporabljali pri cerkvenih obredih, in še marsikaj. Prav tako so v muzeju pravcate kolekcije za pripravljanje voska in izdelavo voščenenih sveč iz znane Murnove delavnice.

Stara svetila izginevajo. V Belokranjskem muzeju je okoli 50 primerov takih, ki jih ljudje ne uporabljajo več. Elektrika je izpodrinila še zadnja uporabljiva in uporabljena starinska svetila, razen sveč in petrolejk; te še pridejo prav, zlasti kadar zmanjka elektrike. Tudi v samem muzeju.

I. ZORAN

LADISLAV LESAR OBRAZI

SREČA JE PRAZNIK

„Koder hodim, vedno in povsod me spremljata mogočni šum Kolpe, ki se preliva pod viniškim gradom čez jez, in rahlo žuborenje Dobreča, studenca, skritega blizu Dragatuša v najtišji dragi sveta.“

Vesel sem, da mi je tekla zibka v Beli krajini, polni svetlobe in blagoglasja, ponosen sem, da se je moja domovina obnesla v svetovnem boju za svobodo.“

Župančičeve pesmi so prelini in zvoki, kipeča radost sonca in pokrajina, ki je izražena v metafori dežele belih brez, tiste skromne in trpke deželice, pa dobrih ljudi, kakršni znajo biti le Belokranjci. Vprašaj Belokranjca, kod je bližnjica do Vinice ali Radovice ali do kakšnega drugega kraja — in najprvo ti bo ponudil kozarec domačega. Potem pa bo s tabo pomodroval. To je ta prisrčni odnos, ki ni v navadi pri vseh ljudeh.

Janez Mušič je v knjigi Mlado brezje v mesečini označil osebnost Otona Župančiča s temile besedami: „Pesnik je bil med svojimi rojaki enak med enakimi. Z njimi se sproščeno veselil in zganja norčije, se predaja razkošju ljudske fantazije in okuša slasti ljubezenskih pričevanj, a z njimi deli tudi trpljenje in obup, ko jih zadenejo hude življenjske stiske, ko morajo za kruhom v tuji svet (... tamkaj v Ameriki, tamkaj v Vestfaliji so nam izginili — več ne doseže jih naše oko ...)“ Strašna skrb zaradi usode njegovih rojakov je pesnika žgala v prsih tako močno, da je moral svojo bolečino stisniti iz sebe. Tako je nastala DUMA, ki je stisko belokranjskega človeka oznanila širšemu svetu, hkrati z njo pa tudi njegovo dušo in srce.“

V srcih tisočih otrok pa živijo pesmi Cicibana, Mehurčkov, Sto ugank in še na stotine drugih verzov, ki jih je Oton Župančič stresal iz rokava. To je bila tudi njegova mladost. In tak, v srcu mlad, je ostal tudi v pozni starosti in tak je tudi danes ob stoletnici rojstva in po devetindvajsetih letih, odkar ga ni več med nami.

V Vinici v Beli krajini, v rojstnem kraju Otona Župančiča, je bilo v nedeljo, 11. junija, kakor v čebeljem panju. Čeprav je deževalo in je bila Kolpa nekam čemerna, je na tisoče radovednih otroških oči iskalo pogled na tribuno, kjer se je odvijal program, in na koncu, ko se je vendar tudi vreme nekoliko umirilo, je bilo veselje popolno. Tamburice, zeleni Jurij, z zelenjem in rožami

okiteni avtobusi iz vseh koncev Slovenije in tudi Hrvaške pa transparenti in obvezni belokranjski odojki... Vse se je pomešalo med seboj.

V tem mravljišču je bila kakor drobna sinička tudi Marica Starešinič s Preloke pri Vinici. Marica je stara trinajst let. Doma je iz kmečke družine. Pomaga doma in na polju, pa je vseeno že od prvega razreda odličnjakinja. Vsa je bila v ognju in kar nosilo jo je med tistim dežjem in tamburicami. Najraje ima matematiko in fiziko, in ko jo vprašam, kaj bi rada postala, mi brez zadrege odgovori: „Učiteljica, seveda, saj to je najlepši poklic na tem svetu.“

Pripoveduje mi o svoji viniški šoli, o Klubu OZN in vseh mogočih drugih dejavnostih. Za veliko srečanje ob stoletnici Župančičevega rojstva so bili prav pionirji tisti, ki so napravili zelo veliko za lepšo podobo Vinice. Olepšali so parke, pomagali pri urejanju hiš, pripravili pa so tudi program, s katerim so se vključili v praznovanje.

Na viniški šoli je okoli 300 učencev. Veliko jih prihaja tudi iz hrvaških strani. Marica Starešinič ima med temi svojimi sošolci veliko prijateljev. „Tako smo kot ena družina. Jezik ni noben problem. Med sabo se odlično razumemo, in to je najvažnejše. Župančič je naš najljubši pesnik tudi zato, ker je imel silno rad otroke. Njegove pesmi so naše pesmi in veliko jih znam na pamet.“

Dan mladosti in praznik slovenske besede na Vinici je izzvenel optimistično. Marica Starešinič je bila srečna in kar ni mogla domov, čeprav so jo čakali s kosilom.

Radost se je nadaljevala pod viniškim gradom, v rojstni hiši Otona Župančiča, ki je zdaj muzej, in na zeleni rosni trati ob Kolpi. Ta Kolpa je bila tudi Župančičeva velika ljubezen.

POROČILO

O ZREBANJU BLAGOVNO - DENARNE LOTE-RIJE ODBORA ZA POHOD „PO POTEH PARTI-ZANSKE LJUBLJANE“, KI JE BILO 14. JUNIJA 1978

Srečke, ki se končujejo na številko, so zadele:

0)	152310 10.000,- din	5)	0425 likalnik
	051120 10.000,- din		9615 brivnik
	025400 Zastava 101		009765 10.000,- din
1)	7421 mešalec	6)	726 300,- din
	7201 pony kolo		5516 sušilec las
	3731 1.000,-		114096 hladilnik
	089701 TV panorama		019046 hladilnik
	114001 pralni stroj		
2)	462 200,-	7)	126967 TV panorama
	109512 hladilnik		026167 pony expres
	166032 10.000,- din		
3)	83 100,-	8)	080308 pralni stroj
	443 400,-		122958 pralni stroj
	2363 stenska ura		136308 pralni stroj
	075683 TV panorama		005728 pony expres
	147273 pony expres		107568 10.000,- din
	135243 pony expres		166488 Zastava 750
4)	3084 pony KOLO	9)	999 200,- din
	171264 hladilnik		
	125124 TV panorama		
	071304 30.000,-		

Dobitke izplačuje Odbor za pohod „PO POTEH PARTI-ZANSKE LJUBLJANE“ Ljubljana, Komenskega 7/11, soba 61, na podlagi uradnega poročila o izidu zrebanja, vsak dan od 8. - 13. ure, v Ljubljani dobitke do 100,- din tudi ulični prodajalci. V pisarni izplačujejo dobitke vsak dan razen sobote in nedelje.

Dobitniki zunaj Ljubljane lahko pošljejo srečke v priporočenem pismu na naslov Odbora, ki bo poslal dobitke na vaš naslov.

Izplačilo dobitkov zvestara v 60 dneh od dneva objave zrebanja, to je 14. avgusta 1978.

GOSTILNA IN PRENOČIŠČA - BADOVINAC NIKO Metlika

- domača kuhinja
- odojki in jagenjčki na raznjo
- belokranjska vina
- pokrita letna terasa
- ogrevane sobe

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA „Djuro Salaj“ Krško - delovna skupnost skupnih služb objavlja dela in naloge za

TELEFONISTA

- Pogoji:
- končana poklicna šola za telefoniste
 - starost do 30 let
 - zaželena praksa, ni pa obvezna

Stanovanja nimamo. Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba 15 dni po objavi. Kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbire najpozneje v 30 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče.

JOŽE JERMAN

iz Črnomlja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancom, posebno pa lepa vsem sosedom za pomoč, izrečena sožalja, podarjene vence ter spremstvo na zadnji poti. Posebna hvala ZZB NOV Črnomelj za izrečene zadnje poslovilne besede, lepa hvala tudi župnijskemu uradu iz Črnomlja za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Barica, sin Hinko in hčerka Polonca z družino.

ZAHVALA

V cvetu mladosti je komaj 18 let star tragično preminil naš ljubljani in nepozabni sin, brat in nečak

JANEZ PUSTIŠEK

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sošolcem in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje ter ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu Metalne Maribor TOZD Senovo, učencem učne delavnice Senovo in tov. Ivanu Strnadu za njegovo požrtvovalnost, šolskemu centru Krško, učiteljskemu zboru poklicne kovinarske šole Krško, krajevni mladinski organizaciji Senovo, Preskrbi Krško, godbi Senovo, pevskemu zboru Senovo, govornikom za poslovilne besede ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat pristrčna hvala.

Žalujoci: oče, sestra z možem, stara mama, tete, strici in drugo sorodstvo.

Senovo, dne 10. 6. 1978

»Dolenjski list«

VOZNIKI!

ZAŠČITITE SVOJE VOZILO PRED KOROZIJO. ZUNANJI IN NOTRANJI PREMAZ Z „VALVOLINE TECTYL“ VAM OPRAVI

PETER PERDEC

AVTOMEHANIKA
POD TRŠKO GORO 90,
TELEFON 068-22-372
GARANCIJA 4 leta ZA
OPRAVLJENO DELO!

TECTYL CENTER

Združeni zdravstveni dom
Novo mesto

TOZD ZDRAVSTVENI DOM KRŠKO

proda na javni licitaciji

AVTOMOBIL KOMBI IMV, letnik 1973

Licitacija bo 24. junija ob 7. uri v prostorih Zdravstvene doma Krško.

V POČASTITEV 11. KONGRESA - Ob otvoritvi razstave „Deset kongresov Partije“, odprte v Domu JLA 19. junija, so svečano podelili članske izkaznice tudi 34 novosprejetim komunistom. (Foto: Bačer)

Pohiteti, kolikor je možno

Srednjemu šolstvu v Novem mestu čimprej pomagati iz prostorske stiske, sicer se bo jara kača vlekla: omejen vpis v šole, kadri pa nam manjkajo

19. junija so delegati družbenopolitičnega zbora novomeške občinske skupščine obravnavali program razvoja usmerjenega izobraževanja in celodnevne šole. Zavzeli so se za čimprejšnji napredek na tem področju, pričakovati pa je, da bodo akcijo podprli tudi v združenem delu, kjer najbolj čutijo kadrovske primanjkljaje.

Delegati so povsem podprli osnutek programa razvoja usmerjenega izobraževanja, ki gre te dni v javno razpravo, v kateri bodo imeli delovni ljudje priložnost povedati svoje pripombe do konca septembra. Očitno je, da srednje šolstvo v Novem mestu v preteklem obdobju ni sledilo razvoju industrije ter drugih gospodarskih in družbenih dejavnosti. Tako se dogaja, da se otroci po končani osemletki ne vpisujejo tja, kamor jih veseli, marveč kjer se zanje še najde prosti sedež v klopi. Prostorska stiska srednjih šol je že tako pereča, da je z notranjimi selitvami in rešitvami nikakor ni moč več omiliti. Vemo, da združeno delo najbolj potrebuje diplomante ekonomske srednje in administrativne šole. Žal je letos predpis na administrativnem šolskem centru pokazal, da imamo 250 interesentov, samo 100 pa bo mest na razpolago.

Šolniki so na te stvari večkrat resno opozarjali v zadnjih petih letih, a do sprememb ni prišlo. Izobraževalni center dela na primer s 26 oddelki v 6 učilnicah, kar zgovorno priča o nemogočih razmerah in delovnih pogojih. To je tudi vzrok, da imajo že težave z verifikacijo. Zastavljeni program so na seji pohvalili, predvidene novogradnje

Konec nerveze

Obeti za telefonijo

Če bi magnetofon beležil vse, kar je kdo v preteklih mesecih izrekel ob živčnem vrtinju telefonskih števil, ko ni dobil zveze ali pa je dobil napačno, bi verjetno z brali za cel besednjak kletvic. Kot zagotavljajo na pošti, bo te živčne vojne konec že v letošnjem juliju.

Ko je bila novomeška pošta leta 1961 zgrajena, je veljala za najmodernejšo poslopje v mestu. Imela je 600 telefonskih priključkov za naročnike in možnost priključitve še 2000 naročnikov. Takrat smo računali, da bo to zadostovalo do leta 2000. Trenutno stanje pa je tako, da so stlačili v prostore, zgrajene v druge namene (celo v sanitarije in bivše pisarne), že 3000 priključkov več, kot jih je bilo planiranih do leta 2000. V Novem mestu imamo 3.000 naročnikov že vključenih v telefonski promet, 2.000 novih števil pa bo danih v promet julija letos.

Kakšen razmah je telefonija doživela pri nas v zadnjih 15 letih, kaže tudi podatek, da je imela novomeška centrala leta 1961 samo 7 zvez z Ljubljano, leta 1974 jih je bilo 100 premalo, v letu 1978 pa imamo 168 zvez. Kar 57 novih zvez je vključenih letos, vendar jih za zdaj zavoljo montažnih del še ni čutili.

V nekaj tednih, obljubljajo na pošti, bodo dela končana, nerveze pri aparatih pa bo konec. Vendar!

pa bodo v prvi fazi, če se odločimo za postopno gradnjo, zahteval 85 milijonov dinarjev sredstev. Nujno pa je takoj jeseni ob preselitvi Dijaškega internata Šmihel v novi in sodobni dom, stavbo adaptirati in jo urediti za potrebe izobraževalnega centra.

Hvala za vaš trud!

V Žužemberku so lepo počastili 25-letnico kvvodajalstva

9. junija je krajevna organizacija Rdečega križa v Žužemberku počastila 25-letnico kvvodajalstva. Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanja najbolj zaslužnim organizacijam, aktivistom RK in kvvodajalcem.

Na proslavi, ki je bila zelo dobro obiskana, je govorila Jožica Kocmur, predsednica krajevnega odbora RK, ter poudarila zlasti številne humane akcije, ki so bile izvedene v minulem obdobju, medtem ko nekatere še trajajo. Šola, cici-bančki iz vrta in pevski zbor so pripravili kulturni program, nato pa je Milica Šali, predsednica občinske organizacije RK, izročila priznanja Rdečega križa. Priznanja so prejeli: krajevna organizacija RK, Iskra - tozd Keko v Žužemberku in osnovna šola Žužemberk ter 15 posameznikov.

Prav tako so podelili priznanja kvvodajalcem, med katerimi gre posebej omeniti zlasti Jožeta Šenico za 25-krat darovano kri in Mirka

OKTOBRA BO SVETLEJE

Nekdaj živalno Novo mesto je zadnje čase ob večerih kot izumrlo. Morda ni vzrok temu le razvada sedenja pred televizorji, ampak tudi to, da se ni prijetno sprehajati po mračnih ulicah. Čeprav imamo cestno razsvetljavo, je ta očitno postavljena na principu hudega varčevanja. Do oktobrskega zasedanja stalne konference mest bodo zamenjali vse svetilke na kandela bruh in javnih skladišč v Bršlino do občinske stavbe in še dlje po Cesti herojev do Mercatorjevega skladišča v Ločni. Namesto 250 watnih bodo nameščene 400 watne žarnice in dodanih bo še vsi novi. Prav takih sprememb bo deležna cesta od križišča v Kandiji do novega križišča v Žabji vasi, pa od kandijskega mosta do bolnišnice.

NAJPREJ ZASE, POTE M SKUPNO

Ker na zadnjem zasedanju novomeške zdravstvene skupščine ni prišlo do soglasja v zboru izvajalcev glede odobritve finančnega načrta za leto 1978, bo zbor to stvar ponovno pretresal 26. junija. Na ločni seji bo dva dni zatem zasedal tudi zbor uporabnikov zdravstvene skupščine, ki bo razpravljala o sporazumu glede menjave dela, skupna seja obeh zborov pa je sklicana za 28. junij.

NE PLAČAJO KAZNI

Medtem ko ugotavljajo, da se disciplina glede plačevanja davčnih obveznosti v novomeški občini izboljšuje, pa po drugi strani raste število dlužnikov za izrečene kazni. V zadnjih 4 mesecih minulega leta je bilo izdanih 541 opominov za plačilo kazni, izrečenih od sodnikov za prekrške. Ker v 233 primerih tudi to ni nič zaleglo, so morali opraviti celo rubež na osebne dohodke prizadetih...

GOSTOV VEČ NOČITEV MANJ

V prvih treh mesecih letošnjega leta je bilo v novomeški občini 11842 gostov in zabeleženih 2371 nočitev. Številke so na pogled visoke, vendar z njimi ne moremo biti povsem zadovoljni. Kakega namreč, da je naše območje obkalo 0,8 odst. gostov več, pač pa bilo za več kot 16 odstotkov nočitev manj kot v tem času lani. Manj gosti je bilo 10215 domačin in 162 tujih. Po tradiciji je med tujci na novomeškem območju še vedno največ Nemcev, saj odpade namreč skoraj četrtina vseh tujih nočitev.

BLIZU 900 NOVIH ČLANOV

Ob letošnjem dnevu mladosti je bilo v vrste mladih sprejetih okrog 900 novih članov iz vsi pionirjev. V novomeški občini živi nad 15.000 mladih ljudi med 14. in 27. letom, od katerih jih je v vrste Zveze socialistične mladine vključenih okrog 12.000.

Med mladimi je okrog 45 odstotkov žensk. Vsa mladičina deluje v 137 osnovnih organizacijah, bodisi na terenu, v krajevni skupnosti, v šolah ali v delovnih organizacijah.

Novomeška kronika

UVAJAMO ANGLEŠKO VADO - Muhasto vreme s pogostimi nalivi je tudi naše meščane pripravilo do tega, da se pogovarjajo večinoma le o vremenu in da si le težko najdejo čas za druge stvari.

KAJ PA DEŽURSTVA? - Vse meščane se radi primerjamo z drugimi kraji, ampak ne kaže, da so povzeli tudi dobre izkušnje, ki so koristne potrošniku. V Ljubljani so na primer so ob sobotah popoldne dežurne trgovine odprte do 18. ali 19. ure, dežurstva imajo ponekod tudi ob nedeljah, pri nas pa se nakupi ob sobotah nehajo ob 15. uri.

PET NOVIH - Pretekli teden smo v novomeški porodnišnici dobili 5 novih krajanov, od tega 3 moške in dve deklici. Rodile so: Mladen Muren iz Lobetove 8 - Natasa, Jožefa Kumelj iz Mestnih njiv 8 - Barbaro; Darinka Avguštin iz Kristanove 30 - Darjo; Sonja Hladnik iz Segove 14 - Sašo in Tasič, Nad mlina 42 - Matjažo.

ZALOŽENA TRŽNICA - Novomeški trg je bil v ponedeljek tako založen, kot si potrošniki želijo. Tudi cene so se malce odprle, posebno čez dan, medtem ko so zjutraj še precej višje. Prodajalci marelice po 45 din kilogram, banane po 12,60 din, solato po 20 din, breskve po 26 din, paradiznik po 10 din, stroži fižol po 20,60 din, njeno po 30 din.

Ena gospa je rekla, da bi minvestova kaša še zmeraj bila skuhana. Kot začimba tej kaši je uradna ugotovitev, da so Dominvestu v prejšnjih letih sklenili pogodbe za izdelavo več projektov, pokasirali delo, toda projektov še niso dali v rok...

Kočevje: Posojilo za šport

Objekti bodo veljali nad 9 milijonov dinarjev, potrebnih pa je 2,5 milijona posojila

Občinska skupščina Kočevje je imela na zadnji seji na dnevnem redu tudi sprejem sklepa o najetju 2,5 milijona dinarjev posojila za izgradnjo športnih objektov v Kočevju. Odplačilni rok je 10 let, obrestna mera pa 6-odstotna.

Iz KS Osilnice

DOMICIL ODREDU - KS je predlagala občinskim družbenopolitičnim organizacijam, naj bi se dogovorile, da bi imd v KS Osilnica domicil Kočevski Taborsko steno.

POIZKUSNO OBRATOVANJE - 27. maja je začel poizkusno obratovati vodovod v Žurgah, ki napaja 10 hiš. Zgrajen je bil največ z delom in prispevkom občanov pa tudi pomočjo KS in JLA.

VSAGO NEDELJO NA DELO - Na območju KS Osilnica so vsako nedeljo splošne delovne akcije. Vaščani grade vodovodne in pota. Akcije trajajo od 7. do 15. ure, razen domačinov pa se jih udeležijo tudi tisti rojaki, ki ne živijo več v osilniški dolini.

Stadion v Kočevju je delno že urejen. Predvsem je dvignjen za okoli 80 cm, da ga Rinža ne bo več poplavljal. Dokončati je treba še ureditev tribun, zgraditi nove garderobe in shrambe športne opreme, stanovanje za oskrbnika objektov, igrišče za odbojko in tenisa ter igrišča v Stari cerkvi, Moziju, Dragi in Osilnici. Predračunska vrednost teh del je ocenjena na preko 9 milijonov dinarjev.

Najeto posojilo bodo odplačevali z denarjem; ki ga bodo združile organizacije združenega dela na osnovi posebnega samoupravnega sporazuma o kritju stroškov obnove stadiona v Kočevju. J. P.

Prva modna revija

Gost mladih tudi Miro Cerar

Osnovna organizacija ZSM Centra poklicnih šol (CPS) Kočevje je pred kratkim priredila v Šeškovem domu zaključno šolsko prireditev „Revija CPS 78“, s katero so se mladi vključili v republiško tekmovanje „Naš klub 78“, ki ga organizira ZKO Slovenije.

Albin Svetličič, učenec 3. c razreda poklicne kovinarske šole in predsednik šolske skupnosti CPS, je uspešno vodil prireditev, v kateri so nastopili člani marksističnega krožka kluba OZN, člani literarnega krožka, dramsko-recitacijskega krožka, pevca Ivan Ggurič in Pavle Benič, harmonikar Emil Ponjevič in skupina za moderne plese (učenke poklicne oblačilne šole CPS).

Gost šolske prireditve je bil svetovno znani telovadec Miro Cerar, s katerim je vodila zanimiv pogovor Milena Gorše, učenka poklicne oblačilne šole. Posebno zanimiva je bila prva modna revija učencev poklicne oblačilne šole in šole za konfekcijske delavnice pri SPŠ Kočevje, saj so učenke vse prikazane modele izdelale v šolski šiviljski delavnici pod nadzorom učiteljev praktičnega pouka.

»Dolenjski list« v vsako družino

Častnemu gostu Miru Cerarju sta voditelja programa „Revija CPS 78“ podarila „miniaturnega konja“, izdelek učencev poklicne kovinarske šole. (Foto: foto-krožek CPS Kočevje)

Šola za 11 učencev

Učiteljica je bila od nekaj na vasi ne samo prosvetna delavka, marveč gibalca vsega kulturnega življenja v kraju. Tudi danes v bolj odročnih vaseh ni nič drugače. To še posebno velja za Marijo Starešinič, ki je že devetnajsto leto edina učiteljica na Preloki.

„Število učencev na naši šoli iz leta v leto upada,“ je povedala Starešiničeva. „Ko sem prišla učiti, je bilo 55 do 60 učencev, letos, ko jih je najmanj, pa jih je v štirih razredih samo enajst.“

Šola na Preloki, ki je podružnica viniške osemletke, so nameravali ukiniti že lani, vendar so morali to odgoditi zaradi težav s prevozom učencev v Vinico. Do začetka prihodnjega šolskega leta pa bodo to vprašanje morali urediti, kajti na Preloki tudi jeseni ne bo več učencev. „Tudi jaz težko čakam, da se bodo vsi vozili v matično šolo,“ pravi učiteljica, ki že vseh devetnajst let poučuje dopoldne in popoldne, in to v eni sami učilnici: dopoldne sedem učencev tretjega in četrtega razreda, popoldne pa štiri v prvem in drugem razredu.

„Od začetka sem nekaj časa sama učila celo vseh osem razredov.“

V teh letih je učila okoli 600 otrok. „Rada imam te otroke, mirni so in pridni ter pri učenju zelo uspešni,“ jih je pohvalila in povedala, da jih je od približno 600, kolikor jih je učila, morda le pet ponavljajo razred. Tudi v višjih razredih v Vinici je uspeh preloških učencev dober; zelo veliko se jih po končani osemletki odloči za nadaljnje šolanje, kjer prav tako dosegajo dobre uspehe.

Prav to, da se mladi Preločani odločajo za nadaljnje šolanje, je tudi eden od vzrokov, da je v kraju ni mladih družin, saj se po končanem šolanju mladina zaposli v drugih krajih in se skoraj nihče ne vrne domov. „Ko bi dobili obljubljeni asfalt do Vini-

ce, bi tudi mladina raje ostajala doma, saj potem do službe v Črnomlju ne bi bilo več tako daleč,“ misli Starešiničeva.

Dolgeletna preloška učiteljica vodi tudi vaško folklorno skupino, v kateri nastopa že več kot 25 let. Skupina, ki šteje 30 plešalcev in tamburašev, je znana ne samo v domači občini, marveč tudi zunaj naših meja. Z uspehom je nastopala v raznih krajih Slovenije, Hrvaške, pa tudi v drugih državah. Na Preloki je tako med starimi kot mlajšimi vaščani veliko zanimanja za delo

Marija Starešinič, že skoraj dve desetletji edina učiteljica na Preloki.

njihove skupine. „Pred dvema letoma smo dobili nove tamburice in zdaj s starejšimi moškimi igrajo tudi že učenci osemletke, tako da se za prihodnost folklorne pri nas ne bojimo. Težave pa imamo s prostorom za vaje; to bo urejeno, ko bo kraj dobil nov prosvetno-gasilski dom, za katerega so vaščani od sedaj delali že 15.000 ur in prispevali tudi denar.“

Vse, kar zadnje čase zasluži folklorna skupina z nastopi, prav tako damo za dom. Ko bo dom od konca zgrajen, bomo poleg drugih prostorov dobili tudi dvorano z odrom, kar bo gotovo spodbudilo še druge dejavnosti prosvetnega društva,“ se nada Starešiničeva. A. B.

JUBILEJSKE DRUŽINE

17. junija je črnomaljska ribiška družina pripravila svečanost, na kateri so proslavili 65-letnico ustanovitve in delovanja te družine, ki šteje danes okoli 400 članov. Črnomaljska ribiška družina je med najboljimi v Sloveniji in si med drugim zelo prizadeva za sodelovanje med obkolpiskimi družinami in za enoten ribolovni režim ob tej z ribami bogati reki. Na slovesnosti so podelili več priznanj.

ČRNOMALJSKI DROBIR

PREMALO KOZARCEV? - Odkar so v hotelu Lahinja dobili nove vrtno stole in mize, ljudje proti večeru še rajši zahajajo na vrt, da se v soparnih dneh ohladijo s kozarcem hladnega piva. Kaže pa, da imajo v celem hotelu samo tri kozarce za pivo, sicer najbrž natakaj zadnjič ne bi zahteval od treh možakov, naj najprej do konca popijejo prvo „rundo“, če hočejo, da jim se enkrat prinese.

PARTIZANSKI MITING - Enota teritorialne obrambe, ki je bila na enotedenski vzgoji v učnem centru Svetli potok, je prejšnji četrtek pripravila partizanski miting, na akterega so povabili tudi predstavnike občine in družbenopolitičnih organizacij, s katerimi so se pogovarjali o delu in nalogah teritorialne obrambe.

NAGELJČEK IN DESKA ZA SPOMIN - Prireditelji osrednje slovenske proslave v počastitev 100-letnice Zupančičevega rojstva so oder na prireditvenem prostoru lepo okrasili z nageljni. Komaj pa je bil kulturni program končan, so gledalci oropali oder in pobrali 500 cvetov v rekordno kratkem času. Očitno zato, da ubogih rožic ne bi močil dež! „Izkazali“ so se tudi „ljubitelji“ Zupančičeve poezije, ki so pred proslavo v noči od četrta na petek „za spomin“ odnesli kubik in pol desk, ki so jih delavci potrebovali pri urejanju prireditvenega prostora.

DROBNE IZ KOČEVJA

NAGRADE V PRAVE ROKE - Kočevski bralci časopisov radi sodelujejo pri reševanju križank ter zbiranju slikanic in nagradnih kuponov. Skoraj pri vsaki objavi izidov nagradnih iger najdemo tudi imena naših krajanov. V 54. zrebanju v igri „En starček“, ki je bilo obnem zadnje, so imeli srečo štiri, ki so zadel skupaj kar 30 litrov vina. Posebno zanimivo je, da so vse štiri nagrade dobile ženske.

VODOVOD NE PUŠČA VEČ - Hidrant vodovoda za mostom na Roški cesti je popravljen in voda ne odteka več v bližnji kanal.

MLAKA PRI ŠOLI - Lastovk je letos v Kočevju in okoliških naseljih veliko več kot prejšnja leta. Z veliko vemo grade gnezda po zidovju doma Sportnega centra. Zidava jim gre kar hitro od kijunčkov. Verjetno jim je v prid vedno mokra mlakuža pri šoli oziroma domu, ki jim daje ustrezen gradbeni material. V mlakužo so se vselile tudi že žabe, ki nas ob večerih prijetno zabavajo, bolj neprijetno pa bo, ko bodo zanj zvedeli komarji.

VELIK NAPREDEK

Tudi na območju KS Vas-Fara v kočevski občini bo letos veliko naprednega. Tako bo kmalu dograjena nova bencinska črpalka med Pirčani in Petrino, v Vasi bo kmalu pod streho nova stanovanjsko-poslovna stavba, resno pa so zastavili tudi razširitev in posobitev ceste od Fara proti Slavskemu lazu. Pri itanju v Kočevju pa smo zvedeli, da dejansko ni nobenih ovir več, da že letos ne bi dogradili svojega obrata v tej KS.

KOČEVJSKE NOVICE

Kako bi ti praktično razložil svobodno menjavo dela? - Tako, da Ribničani izvažamo v Kočevje gospodarstvenike in politike, oni pa so k nam enega kulturnika.

MEDVED JE ZAŠEL

V zadnji številki Dolenjskega lista je ribniški medved (rubrika „Občan sprašuje - medved odgovarja“) zašel na kočevsko stran. Kljub temu ni povzročil posebne škode. Govoril je namreč o tem, da mladina ne dobi prostorov za svoje zbiranje in delo. Položaj je tako v Ribnici kot v Kočevju zelo sličen, vendar smo nekater podatke zanj dobili pri ribniških mladincih.

RIBNIŠKI ZOBOTEREBCI

TOČA UNIČEVALA - V nedeljo, 4. junija, je padala gosta in mokra toča na območju od Vavčev proti Loškemu potoku. Poročil je, da toča ni, verjetno pa tudi ni vedno, ker tam ni dosti novj. Toča je ležala več ur, preden se je stopila.

SLABA CESTA - Cesta od Žlebita do Sodražice je predvsem na prvem delu zelo slaba, razpokana in polna lukenj. Zato je nevarna za voznike. V ribniški občini so se oz. krajevnih cestnih odsekov, na bi bilo, da bi zahtevali, naj bi se republiška oz. občinska skupščina za ceste bolj skrbi za svoje

GREMO V KINO

V Ribnici bodo ta teden na spregledali: danes, 22. junija, „Ne žitotapi v mraku“; 24. in 25. junija, „Od Ardenov do pekla“ (matina); Tom in Jerry večna tekme; 28. in 29. junij „Turško kop-

REŠETO

15 (1506) 22. junij 1978

Novo pri premiji za mleko

Del premije zadržan za gradnjo obratov za predelavo mleka - Kmetje udeleženi na dohodku

Kmetijska zadruga Ribnica je v prvih petih mesecih letos odkupila 1.790.300 litrov mleka ali približno 2,3 odstotka več kot v istem obdobju lani.

S 1. majem letos je začel veljati novi odlok o premijah za kravje mleko, katerega posledice še niso vidne. Višina premije je v glavnem enaka, kot je bila prej, in sicer znaša 0,20 za liter mleka s toliščo 3,2 in še dodatno 0,10 din za boljše mleko, ki bo prestalo ustreznosti test.

Odlok andalje določa, da se od 1. januarja do 1. decembra zadrži izplačilo 0,05 din (od 0,20 din) premije in da se tako zbrani denar uporabi za posredovanje na trgu, če bo treba znižati cene mleku od mlečnih izdelkom. Če to ne bo potrebno, bo ta denar v decembru

vrnjen KZ oz. kmetom. Odlok pa določa še, da je treba od 1. maja do 1. oktobra odvajati preostalih 0,15 din premije na posebni račun SDK in da se ta sredstva združujejo na podlagi posebnega sporazuma za posodobitev in povečanje predelovalnih zmogljivosti mlekarne. Ta sredstva se štejejo kot skupno vlaganje, s čimer pridobite kmetje, včlanjeni v ZK, pravico soudeležbe pri delitvi dohodka, ki bo ustvarjen v predelavi mleka.

To premijo (0,20 din) je doslej dobivala KZ za organizacijo odkupa mleka in kontrolo molznosti. Zdaj pa odlok določa, da stroške odkupa plačajo kmetje.

Proizvajalci mleka o vsem tem menijo, da sedanji čas ni najboljši primeren za tako združevanje sredstev. J. PRIMC

PEVSKA REVija - Na nedavni pevski reviji „Naša radost“, ki je bila v Ribnici, je nastopilo 9 pevskih zborov mladih iz vse občine, med njimi tudi mladinski zbor iz OŠ Sodražica (na sliki). (Foto: M. Glavonjič)

Ribnica: 300 pevcev na odru

Uspela revija zborov osnovnih šol

V počastitev 100-letnice rojstva našega pesnika Otona Zupančiča je bila 11. junija v Ribnici pevška revija „Naša radost“. Na njej je nastopilo devet pevskih zborov iz vse občine s skupno 330 pevci.

Največ zborov je bilo iz Ribnice, in sicer mladinski in otroški iz osnovne šole, nonet „Vitra“ in zbor malčkov Vzgojnovarstvenega zavoda Majde Silc. Iz Sodražice sta prišla mladinski in otroški zbor osnovne šole, iz Loškega potoka, Dolenjske

vasi in Sušja pa je tudi nastopil po en šolski zbor. V programu so nastopili še učenci in orkester glasbene šole Ribnica.

Revija je bila prikaz dela mladih v zadnjem letu. Je popolnoma uspeła zato bo postala tradicionalna. Gledalci, ki so napolnili dvorano, so bili z nastopom zelo zadovoljni.

Vsak zbor je zapel po tri pesmi, za zaključek pa so zapeli še vsi zbori skupaj. Pokrovitelj prireditve je bil Inles, organizirala pa jo je Kulturna skupnost Ribnica.

M. GLAVONJIČ

Le metle so premalo

Pismo (ne)odgovornemu soobčanu o kulturi in papirju

Dragi (ne)odgovorni tovariši! Poletje je, čas kislih kumaric, pasjih dni. Na metliškem kopaljšču, kjer so šele pred dnevi pokosili visoko travo, se mularija že meče v Kolpo. Reka je bistra, zato se vidijo na dnu izdelki civilizacije: razbite pivske steklenice, žica, kos krknjene ribe, star čevljev, na obrežju leže polvinilaste dojenčkove hlače, sečfran Dolenjski list, nekaj deset lončkov od jogurta, palčke od lučk, preko sto čikov filtra 57 in milde sorte pa še to in ono. Restavracija kaže izmučeno fasado, saj se je ni nihče dotaknil že od otvoritve pred več kot petnajstimi leti, stranišča se ne dajo od znotraj zapirati, cev, kjer bi morala biti pipa, je zamašena s trdim lesom.

Manjka pa še marsikaj, razen sonca in Kolpe, v katero se steka gnovnica, speljana v Sušico tik nad metliškim kopaljščem, kajti ob regulaciji ni bilo dovolj denarja, da bi izvlekli svinjarjo nižje ali pa morda sploh ne v reko. Toda tako je in bog ne daj, da bi, dragi (ne)odgovorni tovariši, za to obtožili tebe, ki si počenjal vse, da bi bila zadeva urejena.

In sploh, ne samo kopaljšče, tudi mesto ni čisto, da bi se človek metal od navdušenja na trepalnice, to pa je

zadeva vseh nas: tovarišev in tovarišic, krajan in krajanov pa bi morda kakšnega tovariša, ki bi moral poskrbeti za koše in poučiti ljudi, čemu služijo. Solniki pripravijo od časa do časa skupaj z učenci akcije čiščenja mesta, toda veliko pametneje bi bilo, ako bi vsi skupaj raje preprečevali, kot zdravili.

Ziveli bomo v okolju, kakršnega si bomo očistili, nekaj delavcev z metlami v rokah bo brez moči, če bo drugih tisoč ljudi metalo od sebe, česar ne potrebujejo več.

Pa brez zamere! Lepo te pozdravlja TONI GAŠPERIČ

VELIKO POTNIH LISTOV

Vedno več metliških občanov vloga prošnjo za potni list. Od nekaj več kot 7.000 prebivalcev občine jih ima že okoli 2.800 potne liste. V lanskem letu so na oddelku za nostranje zadeve izdali in podaljšali 837 potnih listov, samo v prvih petih mesecih letos pa že 310. Tudi ta podatek govori, da se življenjska raven metliških občanov viša in da se večja število tistih, ki se odločajo za krajše ali daljše izlete v tujino.

ADAPTACIJA KULTURNEGA DOMA - Kulturni dom v Gradu, v katerem je bil med vojno ustanovljen Rdeči križ Slovenije, je zob časa zelo načel. Sedaj dom obnavljajo, po načrtih pa naj bi dobil še prizidek, v katerem je predvidena stalna zbirka Rdečega križa.

GASILCI NA SEMINARJU

V nedeljo, 18. junija, je občinska gasilska zveza v Metliki pripravila seminar za vse tajnike in blagajnike gasilskih društev v občini. Posejje bodo gasilska društva na enak način vodila administrativne posle in skrbela, da bo blagajniško poslovanje v skladu z novimi predpisi.

SPREHOD PO METLIKI

VELIKO LET JE ŽE, odkar so postavili metliškim mladinskim brigadam spominsko ploščo nedaleč od gostilne Gabreta Badovinca v bregu nad cesto. Plošča še vedno stoji, vendar je tako zaraščena s travo, koprivami in grmičevjem, da je ne more opaziti niti najbolj izurjeno popotnikovo oko. Če ne drugi bi morali mladi poskrbeti za to, da bi ploščo spet obsijali sončni žarki.

BELA KRAJINA JE BOGA-TEJŠA za osemnajst tekstilnih tehnikov. Prejšnji leden je namreč diplomiralo na srednji tehniški šoli „Beti“ osemnajst deklet. V prvi letnik se jih je res vpisalo trinstri- deset, toda naporno šolanje pa še delo povrh je drugim vzelo voljo, pogum in vztrajnost. Do cilja so pripele le najprizadevnejše, ki zaslužijo iskrene čestitke.

ČE SE PRIPELJETE S TRGA SVOBODE in zavijate proti bifeju, morate biti skrajno previdni. Vključiti se v promet na Česti bratsva in enotnosti ni tako enostavno, posebno je zato ne, ker vsi le ne vozijo skozi mesto s štiridesetimi kilometri na uro. Zato morajo pokazati soferji dobršno mero spretnosti, hitrosti. Omahljivcem grozi, da se jim lahko kdo zaleti v železnega konjička. Bo kdo stuhal kaj pametnega?

VSI, KI JIM JE KAJ DO KULTURNEGA življenja v mestu, se bodo gotovo razveselili novice, da bo pričel dom Partizana že te dni izgubljati svojo staro notranjo podobo, ki jo bodo delavci TGP spreminili v kulturni dom, namenjen gledališkim, glasbenim in filmskim predstavam. Po predvidevanjih bodo dela končana do letošnjega občinskega praznika. Tako se bo tudi zgodilo.

metliški tednik

Trideset rodov z maturo

Na visoke šole še brez načrtnega usmerjanja

Gimnazijo v Brežicah zapu-
šča trideseti rod maturantov.
Za njimi je zadnji preizkus zna-
nja, ki jim daje v roke ključ za
vstop na fakulteto. Nekatere
čaka matura po počitnicah,
večina pa si bo lahko privoščila
takojšen oddih.

V tem šolskem letu je obiskovalo
četrti letnik v treh splošnih in enem
pedagoškem oddelku 96 dijakov.
Tisti iz pedagoškega oddelka se
usmerjajo naprej v pedagoški študij
in imajo večinoma zagotovljene tudi

štipendije. Drugi dijaki so si izbrali
bodočo študijsko smer že spomladi
pri orientacijskem vpisu. Odločali so
se večinoma spontano, po svojih
nagnjenjih. S poklicnim usmer-
janjem se namreč v šolskem centru
nihče ne ukvarja. To je vrzel, ki bi
jo kazalo zapolniti. Gre namreč za
to, da bi poklicni usmerjevalec lahk-
o povezoval vse tri posavske šolske
centre že ob vpisu v prvi letnik sred-
njih šol in pozneje, ko se dijaki
odločajo za nadaljnji študij.

Za prvi letnik v šolskem letu
1978/79 je šolski center v Brežicah
pri predpisu prejel 70 prijav za
splošne oddelke, za pedagoško smer
pa 56, kar se približno ujema z
razpisom. Za splošne oddelke so
namreč razpisali 72 prostih mest.
Predvideli so še dva oddelka pedago-
ške in dva oddelka ekonomske
smeri, vendar je republiška izobra-
ževalna skupnost en pedagoški
oddelek črtala. Dva bodo odprli le,
če bo zares velik pritisk. Z republike
svetujejo raziskavo potreb v regiji, s
tem pa se za sedaj ne ukvarjajo niti
izobraževalne skupnosti niti kdo
drug.

NOVO V BREŽICAH

LEPŠE, BOLJ UREJENO - Cest-
na služba asfaltira pločnik mimo
gradu in naprej proti vsakemu
mostu. Ta del mesta se je zaradi tega
čez noč polepsal. Ko bo jeseni do-
grajen še dom upokojenecv in ure-
jena njegova okolica, bo sprehod od
tod do grajskega parka prijeten, saj
je ta del odmaknjen od tovrstnega in
avtobusnega prometa.

GLASNI CIRKUSANTI - V
kratkem razdobju sta Brežice
obiskala kar dva cirkusa. Nanju so
opozarjali številni lepaki z obeta-
jočimi doživetji v areni, toda s tem
se cirkusanti niso zadovoljili. Na
predstave so zlasti minuli teden va-
bili občinstvo tudi z oglašujočo
zvočno reklamo in z njo vsakih
nekaj ur vzemirjali mesto.

SOLIDARNOST - V zadnjih štiri-
h letih so v brežiški občini zgradili
140 stanovanj. Solidarnostna stano-
vanja je v tem času dobilo 99 pro-
silcev. Letos gradijo še 36 družbenih
stanovanj in tako bodo rešene spet
nove prošnje. V prihodnje naj bi
tudi vse mlade družine namensko
varčevale. To bo po vsej verjetnosti
pogoj za dodelitev solidarnostnega
stanovanja.

DVE NAGRADI - Marjana Po-
žun iz četrtega razreda gimnazije in
Saša Pucko iz osnovne šole v Cer-
kljah sta dobitnici letošnjih knjižnih
nagrada občinske konference ZK.
Podelili so ju za najbolje ocenjena
spisa „Pot do človeka - Titova
pot“.

BREŽIŠKE VESTI

ŠTIPENDIRANJE JE TUDI PLANIRANJE

Štipendiranje se v brežiški
občini zelo težko vključuje v
kadrovske politiko tzozd in
OZD. Občinski svet ZS v poro-
čilu na to posebej opozarja glede
na to, da tudi letošnji razpisi
kadrovskih štipendij ne obetajo
koraka naprej. Osnovne orga-
nizacije nad tem niso imele pre-
gleda in so tako vedno sprejele
utemeljive ljudi, ki se tem pro-
blemom v delovnih organizacijah
posvečajo po službeni dolžnosti.
To vprašanje ostaja torej odprto
ne samo za sindikat, ampak tudi
za druge organizacije v tozdih.

DANES VOLJO DELEGATE ZA KONGRESA

V Čateških Toplicah je danes
skupščina brežiške občinske orga-
nizacije Zveze sindikatov. Na dne-
nem redu je poročilo občinskega
sveta za štiriletno delovno obdobje,
ko je ta uresničeval sklepe VIII.
kongresa ZSS. Delegati bodo zate
sprejeli okvirni načrt za delo v pri-
hodnje in potrdili začasni statutarni
sklep o organiziranosti in delu
občinske organizacije ZS. Izvolili
bodo delegate za IX. kongres slo-
venskih sindikatov in za VIII. kon-
gres Zveze sindikatov Jugoslavije.

KONČNO LEPA NEDELJA -
Že dopoldne so iz zagrebske
smeri v kolonah vozili avtomobi-
li proti Čateškim Toplicam in
naprej proti sončnim bregovom
Krke. Popoldne je minilo brez
nevihte. Tudi ob ribniku na Pri-
lipah (na sliki) je bilo ves dan
živahno. (Foto: Jožica Teppy)

Dve krajevni skupnosti brez brucov

Kam namerava po učenost letošnja generacija dijakov - Premalo v tehnične stroke

Republiški računalniški center je po občinah že posredoval
podatke o letošnjih predhodnih vpisih dijakov in tudi študentov ob
delu. Na razne višje in visoke šole bo v jeseni po vsej verjetnosti šlo
49 maturantov iz sevniške občine, 16 pa se jih je odločilo za študij
ob delu.

Vodja službe poklicnega
usmerjanja pri celjski regionalni
skupnosti za zaposlovanje dipl.
psiholog Tone Koren iz Sevnice
ugotovitve ne komentira najbolj
ugodno. Že bežen pregled namer-
sedanjih dijakov namreč kaže
pretežno usmetitev na družboslovne
študijske smeri, premalo pa v teh-
niške stroke. Služba poklicnega
usmerjanja si je prizadevala ravno
nasprotno.

Med tistimi, ki so se odločili že
nadalje drgniti šolske klopi, je
največ maturantov gimnazije, sledijo
ekonomska srednja šola in tehniške
srednje šole. Med študenti ob delu

jih je večina usmerjena v višjo me-
dicinsko šolo, vzgojiteljsko šolo, pe-
dagoško akademijo in tudi tehniške
strobe.

Naloge usmerjenega izobraževanja
so torej na dlani. Med posameznimi
študijskimi smermi največ dijakov
misli, da bodo uspeli v življenju, če
se lotijo študija ekonomije. Razlogi
za takšne odločitve so vsekakor tudi
statusne narave. Večina študentov je
pri vprašanjih o štipendiranju obkro-
žila odgovore, da nujno ali celo zelo
nujno računa na štipendijo. Vseka-
kor bi bilo treba tako pri kadrov-
skih kot tudi pri štipendijah iz zdru-
ženih sredstev upoštevati potrebe

združenega dela. Zanimivo je, da
krajevna skupnost Primož, ki vse
doslej ni imela niti enega študenta,
tudi letos ne bo prelomila s tradi-
cijo. Krajevna skupnost Zabukovje
je dobila lani enega študenta, letos
pa zoper ne bo pridobila nikogar.
Čast blanske naj razvite krajevne
skupnosti rešuje tokrat edino štu-
dent iz Krajin brd.

A. ŽELEZNIK

SEVNIŠKI PABERKI

NOCOJ ZADNJIČ - Samo
danes gostuje v Sevnici „pri avto-
postaji“ cirkus Vargas. Naj je
reklama še tako vsiljiva, vžgala je
Navsezadnje se vsaj po njeni kolle-
lahko zgledujejo tudi kulturniki.
sobotno srečanje mladih literatov
Lutrovi kleti je bilo komajda kje
deti kakšen lepak. Rezultat: ma-
samih avtorjev komaj še kakšna
vrsta poslušalcev - domačinov!

OPRAVIČILO - Predsednik
niške krajevne skupnosti Oton Šte-
je zamudil pričetek sestanka kra-
janov na Blanci. Predsedujoči
nameraval izkoristiti vse preveč
znano akademsko četrta, a tega ni
prigovarjanje številnih domačinov
ni storil. Ko je bilo rečeno, da je
predsednik Sket na poti, je eden
domačinov dejal polglasno: „Ni
še, ker čaka v avtu pred enim iz
številnih zapornikov!“ Od Sevnice
Blance je namreč kar pet križanj
železno cesto!

DAN CIVILNE ZAŠČITE -
praznik smo prvič obeležili letos.
sevniški občini so ob tej priložnosti
pravili priložnostne razstave. Tako
bila tudi v izložbi trgovine s pol-
vom sevniškega Trgovskega podjetja

KRI SEBI IN DRUGIM

Se danes je krvodajalska akcija
krmeljem zdravstvenem domu
Predhodna dva dneva je bila v Se-
nici. Občani in delovni ljudje v
renski dolini so znani kot dobri
krvodajalci. Prav gotovo bo to
tokrat dobna udeležba. Kri je naj-
grešljiva pri vrsti medicinskih post-
gov.

SEVNIŠKE VESTI

Hočejo cesto, ne spomenik

Blancani vztrajajo na prestavitvi ceste preko proge -
Raje počakajo in so proti improvizirani rešitvi

Občinski izvršni svet si je že
veliko prizadeval, da bi moder-
nizirali cesto proti Blanci in s
tem ustrezneje povežali to manj
razvito krajevno skupnost s sre-
diščem občine.

Pred poldrugim desetletjem je
bila ta cesta iz nerazumljivih raz-
logov črtana kot republiška cesta,
čprav je ostala republiška do Se-
vnice in je taka tudi ob Brestanice
dalje. V sevniški občini so sklenili,
da bodo presežek posojila za ceste v
občini namenili za modernizacijo te
ceste.

V četrtek zvečer je bil v enem od
razredov blanske šole buren sestanek,
ki je trajal dolgo v noč. Udele-
žili so se ga med drugimi tudi pre-
sednik občinske skupščine Janko
Rebernik, predsednik izvršnega
sveta Mihael Keršič in načelnik
oddelka za gospodarstvo Franc Li-
povšek. Zaključek: krajevna skup-
nost mora takoj naročiti projekt o
prestavitvi ceste, potlej bodo šele
nadalje ukrepali. Sklenili so tudi, da

je treba takoj začeti z deli na odse-
ku Blanca - občinska meja.

Da bi bilo čim manj težav z last-
niki zemljišč, so imenovali poseben
odbor krajanov, ki bo pomagal
upravnim delavcem pri razgovorih z
občani. Blancani bodo verjetno na-
menili s samopriskom zbrani
denar za asfaltiranje tega odseka.

A. Ž.

VSI DOBRO MISLIJO - Blan-
čani se zavzemajo za dolgoročno
rešitev. Na sliki: predsednik
občinskega izvršnega sveta in
skupščine med občani. (Foto:
Železnik)

Kot bi šlo zares

Letalski napad in umik
ter vaja na stadionu

Minuli četrtek so nad poslop-
je krškega „Šolskega centra“ pri-
hrumela sovražna letala in nanjo
odvrgla obilico bomb. Po prvem
preplahu pa je med učitelji in
učenci zavladal red, tako da so
se res hitro organizirano umak-
nili iz poslopja, ki je že pričelo
goreti. Toda med učenci in nji-
hovimi učitelji je bilo tudi veliko
ranjencev, ki jim nudijo hitro
strokovno pomoč. Na prizorišče
prihitijo gasilci in stopijo v
akcijo, tehnične ekipe pa mimo
drugega pripravijo v šolskih de-
lavnih stroje za umik.

Takole približno je potekal
obrambni dan, ki so ga organi-
zirali v okviru „Tedna civilne
zaščite“ na v krškem šolskem
centru. Ob njegovem zaključku
so dijaki izdali poseben list, kjer
so v besedi, šali in slikah pri-
kazali njegov potek in svoje
občutke v razmerah, ki so bile
kar se da podobne praviim voj-
nim.

Ž. Š.

VZROK: MOKRO IN OZKO CESTIŠČE

13. junija okoli 10.20 je prišlo na
lokalni cesti Anže-Gorica do pro-
metne nesreče, v kateri se je huje
poškodoval 28-letni Miro Grmovšek,
medtem ko je bilo materialne škode
za 40.000 din. Celjan Jože Budič je
tistega dne peljal tovorni avtomobil,
ko je v Anžah zaradi ozkega cestišča
zavozil na bankino. Nasproti pa mu
je prav takrat pripeljal z osebnim vo-
zilom 25-letni Andrej Patjter. Ta je
opazil tovornjak in pričel zavirati,
vendar ga je zaradi mokrega cestišča
zaneslo naravnost v prednji del vo-
zila, pri čemer je bil voznik odnesel z
lajzami, sopotnik Grmovšek pa s te-
žjimi poškodbami. Oba so prepeljali
v brežiško bolnišnico.

KRŠKI TEDNIK

Servis za kmečko rabo

Agrokombinat je odprl trgovino in delavnice

Otvoritev zgradbe, ki jo je v
novi mestni industrijski coni
postavil krški „Agrokombinat“,
prinaša občinskemu kmetijstvu
novo pomembno pridobitev. V
posloplju s površino 1.200 m²
bodo servisne delavnice za po-
pravo kmetijske mehanizacije
(dve tretjini zgradbe) pa trgo-
vina s kmetijskimi stroji in na-
domestnimi deli, petero pisarn,
sanitarije, garderobe in večna-
mestni prostor.

Kako potrebno je vse to, najbolj
kaže podatek, da je na območju
krške občine ta čas že več kot 1000
traktorjev, 20 žitnih kombaninov
okoli 2400 motornih kosilnic, 370
samonakladalnih prikolc in nekaj ti-
soč manjših kmetijskih strojev. Vse-
ga tega v strojni postaji, ki so jo

imeli v Leskovcu in ki je bila že
zdavnaj pretesna, skorajda niso več
mogli obvladovati.

Prav tako je večje prostore po-
trebovala trgovina s kmetijskimi
stroji in rezervnimi deli, v kateri
niso kupovali le kmetovalci iz do-
mače občine, marveč tudi iz sosed-
njih posavskih občin pa iz novo-
meške in iz obmejnih hrvaških pre-
delov. Sedanji objekt, ki je veljal
okoli 10 milijonov dinarjev, so pri-
čeli graditi l. 1976 kot prvenstveno
nalogo tega srednjeročnega raz-
vojnega obdobja. Z otvoritvijo za
krški občinski praznik in skorajšnjo
napolitvijo s potrebno opremo pa
načrtov še niso zaključili. Ta čas že
snujejo program, s katerim naj bi
delavnicam in trgovini dodali še
okoli 600 m² prepotrebni pokritih
skladiščnih prostorov.

Ž. Š.

ODZVALI SO SE NA KLIC RK

Krvodajalska akcija v krški občini
je minuli teden dobro uspela. Orga-
nizacija je po vseh krajih že utečena,
zato je strah, da ljudi ne bo, odveč.
V Kostanjevici je bilo 139 odvze-
mov, prijav pa 155, v Leskovcu 164
odvzemov od 169 vpisanih in v
Krškem 356 odvzemov od 380 pri-
javljenih. Za Senovo nimamo do-
končnih podatkov, vendar so raču-
nali z okoli 250 do 300 prijavami.

Ob taki udeležbi bo plan za letos
brez težav dosežen. Visoka zvest in
pripravljenost krvodajalcev za po-
moč sojudem se bo zagotovo po-
kazala tudi v jesenski akciji.

KMETJE SO SE SEŠLI

V nedeljo, 18. junija, so se v novi
skupščinski dvorani v Krškem zbrali
kmetje. Sklical jih je svet za družbe-
noekonomske odnose v kmetijstvu
pri občinski konferenci SZDL. Raz-
pravljali so o novih kmetijskih zaka-
nih in o osnutku samoupravnega
sporazuma o združevanju sredstev
za pospeševanje kmetijstva v krški
občini.

KRŠKE NOVICE

DANES KONEC - Predsedniki
delegacij za občinsko skupščino in
skupščine samoupravnih interesnih
skupnosti zaključujejo danes s se-
minarji, ki jih je po dogovoru med
SZDL in sindikatom organizirala
krška delavska univerza. Obsegali so
po šest tem, ki so jih v skupinah pre-
delali v enem dnevu. To je bil uvod
v izobraževanje novih delegatov, ki
ga bodo nadaljevali na jesen.

OBOJE POVEZANO - Včerajšnja
seja članov občinske konference
Zveze komunistov, druga po repu-
bliškem kongresu, je prinesla dvojce
ocen. Analiza poslovnih uspehov v
organizacijah združenega dela v
prvem tromesečju tega leta in ocena
izvajanja zakona o združenem delu,
bosta morali spodbuditi slahernega
komunistična k delu, saj marsikaka te-
žava izvira iz medsebojne nepove-
zanosti teorije in vsakdanje prakse,
oziroma je posledica prepočasnega
uresničevanja zakonskih določil.

V TRESH JEZIKIH - Minuli
teden je izšel barvni turistični pro-
spekt o krškem Hotelu Sremič v slo-
venskem, angleškem, nemškem in
italijanskem jeziku. Poleg prikaza
notranjosti objekta, gostinskih, no-
čitvenih in športno-rekreativnih
zmožljivosti prinaša še panoramo
Krškega ter zemljevid cestnih pri-
stopov do kraja.

Sabotaža?

Hrastovica-Pučava:
cesta, kakršna ne bi smela
biti

STOPNICE, NE CESTA -
Ni izbrana ravno največja
luknja, vendar ne manjka ta-
kih, da bi bilo treba do letve
postaviti eno vrh druge ne le
dve škatlici filma, temveč
tudi tri ali štiri!

Ob izjemno velikem pro-
metu je težko vzdrževati
makadamske ceste. Vseeno
pa je bilo vsaj minuli teden
stanje občinske ceste od
Hrastovice do Puščave vred-
no vse graje. Posebno na
ozkem delu od mostu do
prvega asfalta je bila dobe-
sedno jama pri jami. Na naj-
manj starih krajih je ob robu
odtrgan tudi del cestišča.
Seveda ni nobenega znaka
ali opozorila!

Vzdrževalec ceste je tre-
banjski Tregrad. Cestar, ki
dela ponavadi na tem odse-
ku, je bil te dni na pripravi
ustroja za asfaltiranje pri
Kmetijski zadrugi v Treb-
njem. Pomočnik direktora
Tregrada Stane Kolenc se
izgovarja na obremenitev za-
radi zapore ceste od Mokra-
noga do Pijavice. Kakorkoli
že, omenjeni odsek po Ci-
ganski dolini je bil najslabši
vse do Sevnice.

Le kaj pravi na to cestna
inspekcija?

A. Ž.

Najbolj izurjeni Mirenčani

Na občinskem tekmovanju ekip prve pomoči že 18 let

V trebanjski občini so do-
stojno in nadvse delavno prosla-
vili 20. junij, ki je bil tokrat
prvič določen kot praznik civil-
ne zaščite. Osrednji dogodek je
bilo nedvomno tekmovanje
ekip prve pomoči minuli četr-
tek na Mirni.

Mimohod od mirenskega Parti-
zana do malega stadiona, kjer je bilo
tekmovanje, je potrdil, da so se letos
ekipe res množično prijavljale na to
tekmovanje. V imenu pokrovitelja
mirenskega tozda IMV in Kolinske
je tekmovalce pozdravil in govoril o
pomenu civilne zaščite Anton
Strmole iz IMV.

Med tekmovanjem ni bilo čutiti
treme. Značilnost tega tekmovanja
je bila tudi ta, da je bilo na kraju

TREBNJE: BRATOŽ ALI TURK?

V finalnem nastopu I. trebanj-
skega odprtega keljaškega prvenstva
imajo največ možnosti za uspeh
novomeški igralci, in sicer Bratož ter
Vesel in Turk. Rezultati za uvrstite-
vje v finale: 1. Bratož 848 podrtih
kegljev, 2. Vesel 834, 3. Turk 830
(vsi Krka), 4. Bartolj (Mercator)
822, 5. Sekulič (Brežice) 822, 6.
Rovan (Krško) 821, 7. Badovinac
814, 8. Fink (oba Krka) 812, 9.
Goleš (Mercator) 812, 10. Turk
(Metlika) 811 itd.

N. G.

V PONEDELJEK OCENA RAZMER

V ponedeljek se bodo sestali člani
občinske konference ZK v Treb-
njem na svoji četrti seji. Sestavni del
gradiva je ocena političnih razmer v
občini, kjer je med drugim govor o
nespoštovanju kadrovskih dogovo-
rov glede direktorja „Dane“. Znano
je namreč, da se je za to mesto svo-
jevoljno prijavil in tudi uspel prejšnji
predsednik občinske skupščine Slav-
ko Kržan. To potezo je kritično
ocenila večina osnovnih organizacij
ZK v občini. Člani konference bodo
sprejemali tudi statutarni sklep o
novi organiziranosti ZK v občini.
Sama konferenca naj bi bila po no-
vem operativnejša.

Iz kraja v kraj

MIRENSKO KOPALIŠČE -
Mirensko kopalnišče v odmaknjeni
dolnini pod gradom je že lep
napolnjeno z vodo. Krajevna skup-
nost opozarja, da je v neposredni
bližini tega lepega kopalnišča mogoče
tudi kampirati. Skoda, da na
žiču sredi kraja na to ne opozorijo
nobeno opozorilo.

NARAVNI PRIPUST ŽE IZ
MA - Na zadnji seji občinske skup-
ščine je bil sprejet odlok o ubr-
zavi pospeševanje živinoreje. Med
gim odloka določa, da se oplotenost
plemenskih krav in telic opravi
umetnim osemenjevanjem. Naravni
pripust je dopusten le še pri
rejem v vseh Vrhrebnju, Rep-
Grmada, Gorenji in Dolenji vob-
starem ni bilo umetnega osemen-
vanja še na Trebelnem in Čateš-
nem.

NE VIDJO PODPISOVALI
Ob pretresu izpolnjevanja
nosti vrste samoupravnih
zumnov v občini je bilo na zadnji
ločenem zasedanju zbora
nega dela - zaradi zanimivosti
tike so seji prisostvovali tudi
ti zbora krajevnih skupnosti
tvojenjo, da sporazuma o
ranju krajevnih skupnosti
le-teh sploh ni podpisala. Med
je tudi krajevna skupnost
Nič nenavadnega, da nimajo
denarja, da bi plačevali tokovno
javno razsvetljavo.

TREBANJSKE NOVICE

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 23. VI.

Irgovska hiša maximarket Ljubljana

16.50 POROČILA
8.55 XI KONGRES ZK JUGOSLAVIJE, prenos
17.15 POROČILA
17.20 NE SKRIBITE, TU SMO MI
17.35 OSTRZEK
18.00 OBZORNİK
18.10 DOMAČI ANSAMBLI
18.45 PRESAJANJE ORGANOV
 Sodobni operativni posegi omogočajo presaditev številnih tujih nadomestnih delov v človeško telo. Navadno proti njim nastopijo obrambni mehanizmi, ki lahko uničijo tuje snovi in tuje celice. Protitelesca se na vso moč upirajo tujim novcem. V naravi je pač tako, da se vsaka skupnost varuje pred zunanjimi vplivi. Tudi človeško telo ni izjema. V čem je bistvo njegovega imunološkega ali obrambnega sistema? Na to vprašanje bo podrobneje odgovorila dvanajsta oddaja iz nizanke Človekovo telo.

19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.20 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA
 To bo posnetek z nedavnega zadržarskega festivala mladih pevcev. Gledalci bodo slišali več uspešnih sklad pevcov, ki se šele prebujajo v vrsto znanih imen zabavne glasbe. Poslušali bomo lahko tudi nekatere vokalno-instrumentalne skupine in nastop mladih pesnikov, ki nastopajo v okviru skupine Off poezija.
21.25 P. Graves: JAZ, KLAVDIJ
 Na dvoru Kaligule se dan in noč vrstijo orgije, v katerih sodehujejo celo znani rimski dostojanstveniki.

Klavdij živi v hiši prostitutke Kalpurnije; zaveda se, da je siromašno, ki jo je moral plačati za to, da ima še glavo na vratu. Kaligula vedno bolj prazni državno blagajno. Vlada za orgije potrebuje denar in spet denar, zato napove vojno Germanom. Dva bivša konzula se pridružita zarotnikom in prevzmeta nalogo, da bosta Kaligulo ubila. S Klavdijevo pomočjo jima to tudi uspe. Sledi splošni pokol, Kaligulovi vojaki najdejo skritega Klavdija...
22.15 TV DNEVNIK
22.25 XI KONGRES ZK JUGOSLAVIJE, posebna oddaja
23.25 POROČILA

2
18.00 TV DNEVNIK - 18.15 Igrajmo se gledališče - 18.45 Glasbeni materji - 19.30 TV DNEVNIK - 20.20 Gost urednik: Dušan Vukotić o tretjem svetovnem festivalu animiranega filma Zagreb 78 - 21.25 Obradović: VI simfonija - 21.45 Dokumentarna oddaja - 22.15 24 ur - 22.20 Zabava vas Ella Fitzgerald - 23.10 Literatura

SOBOTA, 24. VI.

Irgovska hiša maximarket Ljubljana

16.40 POROČILA
16.45 KOLESARSKA DIRKA PO JUGOSLAVIJI, prenos
17.35 OBZORNİK
18.00 BOGANČ, film
 Boganz je ime prikupnemu psu ovcarju, ki se je izgubil in našel zatočišče v cirkusu. Med tem, ko ga je lastnik iskal vseh psov, je pes doživljal svojevrstno odisejajo s cirkusanti pa tudi s konjederji, pred katerimi ni bil nikjer varen. S pasjo zvičajnostjo in umetnijami, ki se jih je naučil v cirkusu, pa je bil Boganz povsod priljubljen, končno pa se je spet srečal s pravim gospodarjem.

Ta madžarski film bo ko nalašč za razvedrilo otrok, ki so najbrž že naveličani loških klopč.
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 TV ZEHTNIK
20.40 NOČ V OPERI, film
 Kot pri večini filmov, v katerih nastopajo bratje Marx, je tudi pri tem, ki ga bomo gledali dvaj, filmska zgodba samo povod za številne komične scene, v katerih prihaja do polnega izraza mojstrstvo trojice znamenitih komikov, Groucha, Chica in Harpa Marxa. Film Noč v operi je režiser Sam Wood posnel pred štiridesetimi leti in za takratno ameriško družbo je bila komika, ki nas dandanes zgolj zabava, domala šokantna, saj je smešila in postavljala na glavo tako rekoč vse družbene norme. Ob bratih Marx igra vidnejši vlogi tudi Kitty Carlisle in Margaret Dupont.

22.20 TV DNEVNIK
22.30 SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO V ARGENTINI, posnetek tekme za 3. in 4. mesto

2
17.35 Poročila - 17.40 TV koledar - 17.50 Otroška predstava - 18.55 Svetovno nogometno prvenstvo v Argentini (prenos tekme za 3. in 4. mesto) - 20.50 Feljton - 21.25 24 ur - 21.30 Planine sveta - 22.20 Kronika s festivala animiranega filma Zagreb 78

NEDELJA, 25. VI.

Irgovska hiša maximarket Ljubljana

8.45 POROČILA
8.50 ŠENTJERNEJSKI OKTET
 Šentjernejski oktet je bil ustanovljen oktobra 1962. Najprej ga je vodil Vlater Mlekuš, nato Albert Zupanc, ki je kasneje postal nepogrešljiv prireditelj srečanjskih pevskih zborov v Sentvidu pri Stični, zatem je šentjernejske pevec vodil Ernest Jazbec, zdaj pa jih vodi Janko Avsenik. Oktet ima na leto blizu petdeset nastopov, živi s svojim krajem in slednji živi z njim. Petje osmih pevcev vselej znova navdušuje in je pravi odsev kulture zavzetosti tega silkovitega doljenskega kraja. Oddaja o šentjernejskem oktetu je bila posneta ob petnajstletnici okteta delovanja.
9.20 625
9.40 M. Vitezović: DIMITRIJE TUCOVIC

10.30 ROBIN HOOD
11.30 KMETIJSKA ODDAJA
12.30 POROČILA
14.45 BRITANSKA ENCIKLOPEDIJA
15.10 OKROGLI SVET
15.25 TV ZEHTNIK
16.00 FESTIVAL SLAVONIJA 78
17.15 POROČILA
17.20 H. Pigge: POPOTOVANJA MORICA AUGUSTA BENJOWSKEGA
18.40 ŠPORTNA POROČILA
18.50 SVETOVNO NOGOMETNO

PRVENSTVO V ARGENTINI, prenos tekme za 1. mesto
21.00 TV DNEVNIK
21.30 K. Klarić: S POLNO PARO

22.30 ŠPORTNI PREGLED
23.15 POROČILA
2
19.45 Včeraj, danes, jutri - 20.00 bojevnik sonca - 20.50 Kratak film - 21.30 Celovečerni film

PONEDELJEK, 26. VI.

Irgovska hiša maximarket Ljubljana

17.25 POROČILA
17.30 DVA ZMERJAVCA
 Dva fantalina sta se kar naprej zmerjala z živalskimi imeni, kot so kazel, nosorog, polt in podobno. Med zmerjanjem so imenovane živali nekaj dne do zadnjega kottiča napolnile hišo fantov in... O tem pripoveduje zgodba, ki jo je napisal Lepe Kovačič in je pred časom izšla v knjižni obliki z ilustracijami Milana Bizovičarja. Tokrat bosta zmerjavca nastopila tudi v glasbeni paraficij skladatelja Krna Cipcija. S zgodbo se hkrati zaključuje nizananka Sedem stopnic do glasbe.

17.50 OBZORNİK
18.00 31. ŠPORTNO PRVENSTVO JLA, prenos iz Splita
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 J. Russell: KOMETI MED ZVEZDAMI, drama
 Prof. Mac Leod predava na medicinski fakulteti v Torontu. 1921 se ukvarja s proučevanjem m diabetesa, toda nikakor ne more iznajti zdravila zoper to bolezen. Vse bolj je prepričan, da ga bo tudi zelo težko najti, zato sprva odločno nasprotuje mlademu raziskovalcu Fredericku G. Bantingu, ki mu razloži svoja dognanja in meni, da je odkril zdravilo blizu.

drame, ki je nastala po resnični raziskovalni zgodbi F. G. Bantina. Slednji je s Charlesom H. Bestom dolga leta iskal zdravilo zoper sladkorno bolezen, končno pa sta znanstvenika le odkrila insulin in tako v zadnjega pol stoletja rešila nad 140 milijonov človeških življenj. Po Bestovem pripovedovanju je scenarij napisal Jack Russel, dramo je režiral Lionel Harris, v glavnih vlogah pa nastopajo Ralph Richardson, Alan Howard, Nigel Havers in Susie Blake.
21.35 KULTURNE DIAGONALE
22.15 TV DNEVNIK

2
18.15 Beograjska kronika - 18.45 TV izbor - 19.30 TV DNEVNIK - 20.00 Športna oddaja - 20.30 Izkušnje - 21.00 Poročila - 21.10 31. športno prvenstvo JLA (reportaža iz Splita) - 21.30 Celovečerni film

Tako je vsebinsko izhodišče angleške dokumentarne televizijske

TOREK, 27. VI.

Irgovska hiša maximarket Ljubljana

1
18.00 OBZORNİK
18.10 BOJEVNIKI SONCA
18.45 REVILJA M LADINSKIH PEVSKIH ZBOROV 78
 Zupančičev verz Gozd in gora poj! je bil moto letošnje revije otroških, mladinskih, dekliških in mešanih mladinskih pevskih zborov. Od 25. do 27. maja se je revija, ki je bila v Zagorju ob Savi, udeležilo blizu 60 pevskih zborov, zmagovalcev področnih srečanj. Sploh je bila to že šesta revija, mladi pevci pa so pokazali zadovoljivo znanje ubravnega petja.

SREDA, 28. VI.

Irgovska hiša maximarket Ljubljana

1
17.45 OBZORNİK
18.00 SNEGULJČICA, film
 Junaki filma z gomjim naslovom so otroci, ki živijo v vasi pod hribom. Priprave temelji na težavah, ki jih imajo otroci pri uprizarjanju Sneguljčice. Njihove zahteve niso od muh, hočejo čimveč pestrosti, zato ne manjka niti veselih dogodkov niti preprič. Ta svoj peti celovečerni film je češoslovaška režiserka Vera Plivova-Simkova posnela pred šestimi leti. Bila je kos prikazovanju otroške psihe, ki se kaže skozi igro, deške nagajivosti in prve dekliške sanje o ljubezni. Glavne vloge igrajo Václav Babka, Fratišek Husak, Marie Moravcova, Marketa Hermannova in Zuzana Tučkova.

ČETRTEK, 29. VI.

Irgovska hiša maximarket Ljubljana

1
18.00 OBZORNİK
18.15 LONDONSKA MELODIJA
 Pozornost mimoidočih v vlemestih privlačijo tudi poulični glasbeniki. Največkrat so to amaterji, včasih pa tudi bivši poklicni glasbeniki. Danski televiziji so v Londonu posneli oddajo, v kateri bomo videli in slišali nastop dixiland skupine, pouličnega pevca, bendžoišta, duet violinista in kitarista, poulično pev-

2
19.45 Včeraj, danes, jutri - 20.00 bojevnik sonca - 20.50 Kratak film - 21.30 Celovečerni film

19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 MI MED SEBOJ: OSNOVNA ORGANIZACIJA - TEMELJ DELOVANJA SINDIKATA
 Oddajo so televiziji posneli v tozdu Metalurgija ruške tovarne duška. Pred kongresom Zveze sindikatov Slovenije bodo delavci govorili o dosedanjih izkušnjah delovanja sindikata, ki se v njihovem tozdu dejavno vključuje v oblikovanje gospodarskih načrtov in samoupravnih aktov.
20.55 M. Dombrowska: NOČI IN DNEVI, nadaljevanje in konec
21.50 TV DNEVNIK
22.05 GLASBENI MAGAZIN
 Težišče tokratne oddaje bo namenjeno pravkar končanemu ljubljanskemu festivalu jazza. O programski zasnovi festivala se bo Urban Koder pogovarjal z inž. Mladenom Mazurjem, o deležu slo-

venskega jazz v tem programu bo govoril Tone Janša, festival pa bodo ocerili tudi poslušalci te velike mednarodne glasbene prireditve. Zatem bo Marjan Stare poročal o IX. pevskem taboru v Sentvidu, sledile bodo zanimivosti in vesti iz domovine in tujine, glasbena risanka, uganka pa bo z opernega področja. Kot gost oddaje se bo predstavil godalni kvartet RTV Ljubljana.
22.50 POROČILA

19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK

20.00 FILM TEDNA: OKOLIŠČINA
 Režiser nocojšnjega filma tedna je Italijan Ermanno Olmi, doslej na Slovenskem docela neznan filmsko ime, četudi je že posnel precej uspešnih filmov, npr. Služba, Zgodbe o mladosti, Rešitelji, Neko poletje, Tisti dan; Les za cokle (to je naslov Olmijevega najnovejšega filma, ki je bil na letošnjem festivalu v Cannesu proglašen za najboljšo filmsko stvaritev). Okvirna vsebina filma Okoliščina: Oče premožne italijanske družine se ves posveča delu, mati upravlja s posestvom, tri otroke pa zanimajo različne stvari. Režiserja zanimajo njihovi medsebojni odnosi, ki se jasno kažejo v dogodkih, ki so jim priča. Mati je očitvidka hude prometne nesreče, oče se je zapletel v gospodarsko reformo, žena starejšega sina rodi prezgodaj, in to brez zdravnikove pomoči. Življenje družinskih članov je šlo pred na-

18.45 ROBAJA
 Tokratna oddaja nizanke Čas, ki živi, je posvečena dnevu borca, predstavlja pa bo Robajo, kraj, kjer se je Tito prvič sestel s Partizani. O tem dogodku bo brigadirjem, ki so v Robaji gradili cesto, govoril predvojni revolucionar Jaša Rajter; slednji je spremljal Tita iz okupiranega Beograda na poti k partizanom.
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.05 V ŽIVO: ŠPORTNA KULTURA ŠPORTNIKOV IN OBČINSTVA (vmes POROČILA)
 Televiziji so od gledalcev prejeli precej predlogov, da bi po svetovnem nogometnem prvenstvu tehneje obdelali temo o športni kulturi športnikov in občinstva. Tako se bodo poznavalci tovrstne problematike pred kamerami pogovarjali o stvari, ki zanjima veliko ljudi, saj na športnih prireditvah nismo priče

ko, komika, harmonikarja in še koga.
20.05 V ŽIVO: ŠPORTNA KULTURA ŠPORTNIKOV IN OBČINSTVA (vmes POROČILA)
 Televiziji so od gledalcev prejeli precej predlogov, da bi po svetovnem nogometnem prvenstvu tehneje obdelali temo o športni kulturi športnikov in občinstva. Tako se bodo poznavalci tovrstne problematike pred kamerami pogovarjali o stvari, ki zanjima veliko ljudi, saj na športnih prireditvah nismo priče

venskega jazz v tem programu bo govoril Tone Janša, festival pa bodo ocerili tudi poslušalci te velike mednarodne glasbene prireditve. Zatem bo Marjan Stare poročal o IX. pevskem taboru v Sentvidu, sledile bodo zanimivosti in vesti iz domovine in tujine, glasbena risanka, uganka pa bo z opernega področja. Kot gost oddaje se bo predstavil godalni kvartet RTV Ljubljana.
22.50 POROČILA

2
17.15 31. športno prvenstvo JLA (prenos iz Splita) - 18.30 Zagrebka kronika - 18.45 Brigadirski TV studio - 19.30 TV DNEVNIK - 20.00 Stop - 20.50 Akcije - 21.00 31. športno prvenstvo JLA (reportaža iz Splita) - 21.15 Znanost - 22.00 Izvirni

šetimi dogodki po kolesnicah ustavljenih navad, nove okoliščine pa jih prisilijo, da te navade spremenijo. Za glavne igralce v Okoliščini je Olmi izbral ljudi, ki dotlej še nikoli niso stali pred kamero.
21.45 JAZZ NA EKRANU: PLESNI ORKESTER RTV LJUBLJANA
22.00 TV DNEVNIK
22.15 ZGODOVINSKA URA V PODGORI NA 31. ŠPORTNEM PRVENSTVU JLA
23.00 POROČILA

2
17.45 TV DNEVNIK - 18.05 TV koledar - 18.15 Med šolo in domom - 18.45 Glasbena oddaja - 19.30 TV DNEVNIK - 19.55 Uvod v igre brez meja - 20.05 Igre brez meja (prenos iz Gromitza) - 21.30 Včeraj, danes, jutri - 21.50 Predstavljamo vam gledališče „Ivan Zajc“ z Reke - 23.05 Zabavno-glasbena oddaja

zgjol športnega merjenja moči, ampak tudi različnih izgedov, bodisi med tekmovalci ali gledalci. V oddaji bomo slišali tudi to, kako take pojave preprečevati, govor pa bo še o vrhunskem športu in možnostih za njegovo razvijanje. Pogovor bo vodil Jože Volfand.

2
17.00 31. športno prvenstvo JLA (prenos iz Splita) - 18.30 TV novice - 18.45 Ali morda veste? - 19.30 TV DNEVNIK - 20.00 Kuba - 22.00 31. športno prvenstvo JLA (reportaža iz Splita) - 22.15 24 ur - 22.35 Ženska danes

PRVI RADIJSKI PROGRAM

PETEK, 23. VI.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo (Barčica po morju plava). 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 11.03 Znano in priljubljeno. 12.10 Z orkestri in solisti. 12.30 Kmetijski nasveti (mag. Milan Rovar: Uporaba pesticidov in nadzor nad njimi). 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Glasbena pravljica. 14.22 Naši umetniki mladim poslušalcem. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 15.45 Naš gost. 18.05 Z opernih odrov. 19.45 Minute z Blejskim kvintetom. 20.00 Stop pops 20. 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačin. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Jazz pred polnočjo. 0.05-4.30 Nočni program.

SOBOTA, 24. VI.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 9.35 Mladina poje. 11.03 W. A. Mozart: Divertimento št. 1 za godalni trio. 11.20 Lokalne radijske postaje se vključujejo. 11.40 Mi pojemo. 12.10 Godala in ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Janez Penca: Urejanje zasebnih gozdov). 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 Od arije do arije. 15.30 Vedre melodije. 17.00 Kulturni magazin. 18.05 Poletni divertimento. 19.45 Minute z ansambлом Atija Sossa. 20.00 Koncert iz naših krajev. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 Popularnih dvajset. 0.05-4.30 Nočni program.

NEDELJA, 25. VI.

7.15 Zdravo, tovariši vojaki! 8.07 Veseli tobogan. 9.05 Še pomnite, tovariši! 10.05 Nedeljska panorama lahke glasbe. 10.30 Humoreska tega tedna (M. Rozin: Babica). 10.50 Glasbena medigra. 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.20

Za kmetijske proizvajalce. 13.45 Orkester Rias Berlin. 14.05 Nedeljsko popoldne. 16.00 Zabavna radijska igra (M. Ashe: Strah ob zori). 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT. 23.05 Literarni nokturno (H. ... poezija). 23.15 Glasbena para Radenci 78. 0.05-4.30 Nočni gram.

PONEDELJEK, 26. VI.
 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Početniško popotovanje od strani do strani. 9.20 Pesnice na potepu. 9.40 Vedre melodije. 11.03 Za vsakogar nekaj. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Vilko Štern: Strukturne spremembe v kmetijstvu in gospodarski napredek). 12.40 Pihalne godbe. 14.05 Amaterski zbori pred mikrofonom. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Naš radio. 18.05 Izročila tisočletij. 18.25 Zvočni signali. 19.45 Minute z ansambлом Jožeta Burnika. 20.00 Kulturni globus. 20.10 Operni koncert. 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Literarni nokturno (P. Božič: Tisnikar). 23.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 27. VI.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Početniško popotovanje od strani do strani. 9.20 Mladi koncertant. 9.40 Vedre noče. 11.03 Promenadni koncert. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Nevenka Cmok: Pouk o živinoreji v kmetijskih solah). 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 15.30 Mozaik zvokov. 18.05 Obiski naših solistov. 19.45 Minute z ansamblom Slavka Žnidaršiča. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Radijska igra (J. Kozak: Srečanje na gozdni poti). 21.27 Zvočne kaskade. 22.20 Skupni program JRT. 23.05 Literarni nokturno (M. Jarc: Pesmi). 23.15 Popevke se vrstijo. 0.05-4.30 Nočni program.

SOBOTA, 24. VI.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Početniško popotovanje od strani do strani. 9.20 Početniški pozdravi. 9.40 Narodne in ponarodele. 11.03 Uganite, pa vam zaigramo! 12.10 Zvoki znanih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti (dr. Joža Urbas: Razvoj prašičereje pri nas in v nekaterih drugih deželah). 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Skandinavske ljudske pesmi. 14.20 Koncert za mlade poslušalce. 14.40 Mehurčki. 15.30 Paleta ritmov. 18.05 Divertimento, serenada, suita. 19.45 Minute z ansambлом Francija Puharja. 20.00 Četrtek večer domačin pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer (Umetniška pripoved). 21.40 Lepe melodije. 22.20 Nekaj pesmi na besedila O. Zupančiča. 23.05 Literarni nokturno (Vergil: Vihar na morju). 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov. 0.05-4.30 Nočni program.

SREDA, 28. VI.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.20 Igrajo mali zabavni ansambli. 9.40 Zapoljmo pesem. 11.03 Po Talijinih poteh. 12.10 Veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (dr. Zoran Železnik: Pljučna obolenja pri teletih). 12.40 Holandske pihalne godbe. 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene tradicije. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Spomini in pisma (P. Skarland: Cas slasti). 18.05 Koncert abonmaja GMS. 18.30 Slovenska in svetovna zborovska glasba. 19.45 Minute z ansambлом Mojmirja Seta. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana. 21.20 Iz zakladnice solistično-komorne literature. 22.20 S festivalov jazz. 23.05 Literarni nokturno (J. Strehovec: Pesmi). 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe. 0.05-4.30 Nočni program.

ČETRTEK, 29. VI.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Početniško popotovanje od strani do strani. 9.20 Početniški pozdravi. 9.40 Narodne in ponarodele. 11.03 Uganite, pa vam zaigramo! 12.10 Zvoki znanih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti (dr. Joža Urbas: Razvoj prašičereje pri nas in v nekaterih drugih deželah). 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Skandinavske ljudske pesmi. 14.20 Koncert za mlade poslušalce. 14.40 Mehurčki. 15.30 Paleta ritmov. 18.05 Divertimento, serenada, suita. 19.45 Minute z ansambлом Francija Puharja. 20.00 Četrtek večer domačin pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer (Umetniška pripoved). 21.40 Lepe melodije. 22.20 Nekaj pesmi na besedila O. Zupančiča. 23.05 Literarni nokturno (Vergil: Vihar na morju). 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov. 0.05-4.30 Nočni program.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 22. junija - Ahac Petek, 23. junija - Krešo Sobota, 24. junija - Ja...ez Nedelja, 25. junija - Jaro Ponedeljek, 26. junija - Pavla Torek, 27. junija - Lado Sreda, 28. junija - Zoran Cetrtek, 29. junija - Peter in Pavel

LUNINE MENE
27. junija ob 12. in 44 min.: zadnji krajec

KINIO

BRESTANICA: 24. - 25. franc. drama „Obsodba“.

maliglasasi

SLUŽBO IŠČE

POKLICNI šofer C in E kategorije išče zaposlitev za mesec julij. Naslov v upravi lista (2265/78).

SLUŽBO DOBI

SOBOSLIKARSTVO in PLESKARSTVO IVAN BOBIČ, Marjana Kozine 51, Novo mesto, sprejme več vajencev za soboslikarsko in pleskarsko stroko. Informacije na telefon 21-115 ali pisмено na gornji naslov.

IŠČEMO čistilko za čiščenje bloka na Trdinovi c 5, Novo mesto. Informacije lahko dobite vsak dan od 14. ure dalje pri predsedniku hišnega sveta tov. Janezu Jevšku. TAKOJ zaposlim delavca za pričetek ključavnice stroke. Avgust Bučar, Slavka Gruma 11, Novo mesto.

SPREJEM frizersko vajenko. Frizerski salon „RATAJEC DRAGICA“, Ulica Cankarjeve brigade 15, 68210 Trebnje. 2 KV mizarja zaposlim (pohištvene ali stavbne smeri). Možnost nadurnega dela in dobrega zaslužka. BOJAN in NEDA GERDEN, izdelava stavbnega pohištva in notranje opreme, Ivančna gorica 92, telefon (061) 783-042. FRIZERSKI SALON „Cveta“, Čitalniška 1, sprejme vajenko.

STANOVANJA

V ENOSOBNO stanovanje s posebnim vhom sprejemno žensko, ali družino, ki bi v dopoldanskem času pazila na otroka. Naslov v upravi lista (2282/78).

ODDAM sobo fantu. Volčičeva 21, Novo mesto.

V NOVEM MESTU ali v okolici nujno iščem enosobno stanovanje. Naslov v upravi lista (2227/78).

SOBO, po možnosti neopremljeno, iščem v Novem mestu. Ponudbe pod šifro: „SOBA“.

ZAMENJAM dvosobno stanovanje v Novem mestu za enako v Trebnju. Josip Janežič, Jerebova 16 a, Novo mesto.

PRODAM štirisobno stanovanje blizu Ljubljane, poleg avtobusne postaje, lahko tudi celo hišo, primerno za dve družini. Ponudbe pod šifro: „VSELJIVO“.

Motorna vozila

POCENI prodam Wartburga, letnik 1971, cena po dogovoru. Informacije vsak dan na telefon 21-456 do 14. ure.

PRODAM dobro ohranjen moped na dve prestavi. Božo Butolin, Regerca vas 88, Novo mesto.

PRODAM avto NSU 1200 C, letnik 1970. Zare Sepic, Brod 24, Novo mesto.

PO UGODNI ceni prodam tovornjak MAN, letnik 1970, kasonar s cerado, dolžine 4,5 m, širine 2,20 m. Nada Sotlar, Gorica 8, Leskovec.

ZARADI selitve ugodno prodam ford exord za 50.000,00 din ter opel rekord, letnik 1969 po delih in plinski razvijalec. Naslov v upravi lista (2266/78).

PRODAM zastavo 750, letnik 1971 po zelo ugodni ceni. Janez Golob, Sentjošt 12, Stopiče.

PRODAM traktor Ferguson 35, prikolico in plug. Ciril Seničar, Mali Slatnik 6.

PRODAM opel manto 1900 SR, letnik november 1971, potreben lakiranje. Anton Kastelic, Lutersko selo 22, 68222 Otočec.

BREŽICE: 23. - 24. amer. barvni film „Dvoboj na Missouriju“; 25. - 26. franc. barvni film „Sam proti vsem“; 27. - 28. franc. barvni film „Potniki“.

CRNOMELJ: 22. 6. amer. drama „Maščevanje bele strele“; 25. 6. amer. avant. film „Kazen na planini Eiger“; 27. 6. amer. risani film „Neustrašni Popaj“.

KRSKO: 24. - 25. nemški film „Krvavi jastrebi Aljaski“; 28. 6. franc. film „Dr. Popaul“.

NOVO MESTO: 23. - 25. amer. drama „Junaki“; 26. - 27. poljska malodrama „Povest greha“; 28. - 29. ital. barvna drama „Jaz sem bog oče“.

RIBNICA: 24. - 25. amer. barvni film „Veter in lev“.

SEVNICA: 24. - 25. „Revolver“; 28. 6. „Karambola“.

TREBNJE: 24. - 25. avantsuristični film „Tarzan in Črni panter“.

ZASTAVO 750, letnik 1974, (XII), dobro ohranjeno prodam. Ogled v soboto do 17. ure. Hanžič, Mestne njive 2, Novo mesto.

PRODAM škodo 74, 42.000 km, dobro ohranjeno, prvi lastnik, registrirana do aprila 1979. Ogled možen od petka popoldan naprej. A. Drčar, Prečna 4 a, Novo mesto.

PRODAM lado, letnik 72 ali zamenjam za 126 P. Naslov v upravi lista (2273/78).

PRODAM zastavo 101, letnik 1974, oranžne barve, dobro ohranjeno, garažirano. Ogled v soboto 24. 6. 1978 popoldan. Alojz Vidmar, Brod 45/a, Novo mesto.

UGODNO prodam avto fiat 750, letnik 1972, v dobrem stanju. Herman Mlakar, Sentjerne 135, telefon 85-312.

VW 1200, starejši letnik, registriran, dobro ohranjen, poceni prodam. Franc Rabzej, Sentjerne 13.

PRODAM kombi zastava 750 v voznom stanju. Cena 6.000,00 din. Prečna 71, Novo mesto.

POD NUJNO prodam škodo, letnik 1971, registrirano do maja 1979, cena 1,3 m. Informacije na telefon 23-600.

PRODAM zastavo 101, letnik 1974, karamboliran, v nevoznom stanju. Ogled v nedeljo dopoldne. Stane Vidic, Cesta herojev 21, Novo mesto.

PRODAM škodo, letnik 71, malo karambolirano. Podgora 13, Straza.

VOLKSWAGEN, poltovorni, prodam ali zamenjam za osebni volkswagen z doplačilom. Ogled vsak dan dopoldan in popoldan. Franc Verček, Cegelnica 45, Novo mesto.

PRODAM ami 8 (v voznom stanju) po delih. Slavko Kambič, Vavpča vas 20, Semič.

RENAULT 6 poceni prodam. Niko Golob, Ragoška 6, Novo mesto, telefon 22-270.

ŠKODO 1000 MB, letnik 1969, obnovljeno, registrirano do 13. junija 1979, prodam. Potočnik, telefon 22-554.

PRODAM dobro ohranjen ami 8, letnik 1974, prevoženih 51.000 km, cena 3,5 s. m. Viljem Sikojna, Ulica 21. oktobra 18, Crnomelj.

PRODAM škodo 100 Š, letnik 1972, dobro ohranjeno. Cena ugodna. Barun, Cesarjeva 14, Novo mesto.

PRODAM poškodovan ami 8, letnik 1974, za 10.000,00 din. Franc Božič, Cankarjeva 24, Novo mesto.

PRODAM zastavo 125 PZ, letnik 1975, registrirano do aprila 1979, Štefka Čečelič, Regerca vas 47, Novo mesto.

RENAULT 4, letnik 1975, prodam za 48.000,00 din. Vprašajte na telefon 22-683 po 16. uri.

PRODAM traktor Zetor (25 KM) s kosilnico Mertel in jermenico. Franc Rutar, Goriška vas 12, Škočjan.

PRODAM novo invalidsko motorno kolo. Naslov: Anton Smole, Gallusova 2, Celje.

PRODAM ami 8, letnik 1972, v dobrem stanju. Informacije 61-083, Fanika, Brežice.

PRODAM zastavo 850, letnik 1970, registrirano do februarja 1979. Česnovar, Mali Koren 1, Raka.

PRODAM zastavo 750 I, letnik 76. Kostrevc, Mestne njive 7, telefon 22-387 popoldan.

PRODAM

PRODAM mešalec - dvigalo na bencin. Naslov v upravi lista (2198/78).

PRODAM kavč, komodo, stole, bojler, pomivalno mizo in omaro. Perme, Kotarjeva 4.

PRODAM traktorsko kiper prikolico, plemensko kobilu, staro 5 let, in voz zapravljiček. Gostilna

Kazina, Šentlojrenc, telefon 83-142.

UGODNO prodam rabljeno spalnico. Ivan Padovan, Kotarjeva 2, Novo mesto.

ZARADI starosti prodam kravo, dobro mlekarico in voznico, konja, in hrastove deske. Martin Gazvoda, Dol. Težka voda 29, Stopiče.

PRODAM šotor „Poreč“ za 4 osebe. Cena ugodna. Primožič, Nad mlini 42, telefon 22-556.

PRODAM odlično ohranjen globok italijanski voziček. Breščak, Segova 18, popoldan.

PRODAM grablje Maraton za BCS, rabljene eno sezono. Jože Bele, Stranska vas 37, Novo mesto.

PRODAM bojler 80 l, kombiniran (drva - elektrika). Irča vas 3.

PRODAM frezar Motoguzi s kosilnico in zastavo 750 (leto izdelave 1970), registrirano do aprila 1979. Anton Starič, Radna vas 10, Trebelno pri Mokronogu.

OTROŠKI voziček, globok, prodam. Informacije na telefon: 83-080 Trebnje od 15. ure dalje.

PRODAMO 20 m suhih drv in suh obžagan hrastov les. Naslov v upravi lista (2241/78).

PRODAM transistor - kasetofon Grunding 5000 avtomatic. Telefon 85-172 po 13. uri.

PRODAM levi blatnik za audi 80 in harmoniko tritonsko, znamke Železnik, dobro ohranjeno. Naslov v upravi lista (2256/78).

PRODAM rabljeno dnevno sobo. Jože Zaletel, Mrzlava vas 4, Krška vas.

PRODAM zelo dobro ohranjeno kosilnico Bertolini, ser. naziv 127 in mladega plemenskega vola. Cveto Golc, Višelnica 13, Zg. Gorje pri Bledu.

ZARADI BOLEZNI prodam televizor, črno bel, znamke Ambassador NIS do 13. 12. 1978 še pod garancijo. Naslov v upravi lista (2281/78).

PRODAM hladilnik Zanussi-Končar (170 l), in TV (črno-bel). Vizjak, Segova 14, Novo mesto.

PRODAM mlatilnico na 2 čistili in kosilnico znamke Agria, vse v dobrem stanju. Alojz Blatnik, Konjsko 11, Boštanj ob Savi.

PRODAM otroško posteljo. Silvo Zupančič, Segova 3/13, Drska.

POSEST

PRODAM njivo na Golem pri Cdražah. Cena 35.000,00 din. Angelca Vrhovnik, por. Pika, Rozmanova 9, Kranj.

PRODAM vinogradniško parcelo z malim gozdom v Malem vrhu pri Glob okem. Dostop z avtomobilom, voda blizu Minka Cetin, Sela 1, pošta Dobova.

PRODAM travnik pri cerkvi na Trški gori (35 arov). Strma zahodna lega, primerno za vinograd, dostop z avtom. Ponudbe na naslov: Bogdan Hren, SGP Pionir, Novo mesto.

PRODAM štiri parcele za vikend. Sončna lega. Voda in elektrika na parceli, dostop z vsakim vozilom. Marija Gabrijel, Trnovec 42, Zabukovje nad Sevnico.

ZARADI boleznih prodamo več parcel, njiv, travnikov na lepem, sončnem kraju. Naslov v upravi lista. (2242/78).

V BLIŽINI Mime, na lepi sončni legi, prodam parcelo v izmieri 60 a za vikend. Dostop z vsakim prevozom. Ogled vsak dan. Anton Jezernik, Mirna 150.

ČESTITKE

DRAGEMU staremu atu PETRU POPOVICU iz Zagrebške 25, Novo mesto, želijo za njegov god mnogo sreče, zdravlja in veselja žena Danica, hčerka Danica, sin Niko in vnukinja Liljana z možem Markom.

LJUBEMU, dragemu možu VLADU SKVORCU iz novega naselja pod Trško goro želi za rojstni dan še mnogo zdravlja, družinske sreče in prijetelega počutja v novem domu ter mu ob enem čestita za odlično opravljeno diplomu hvaležna Malči s Silvom. Prizrčna hvala za vso skrb in dobroto.

DRAGI mami JULKI SEKULI za njen 70. rojstni dan in god iskreno čestitamo in želimo še mnogo zdravih let med nami. Hčerka Fani z možem Stankom ter sinom Francijem.

DRAGEMU možu in očku ALOJZU DRENKU z Velikega Podljudna želita za god in 32. rojstni dan ter sinčku Boštjanu za 2. rojstni dan mnogo sreče ter da bi ju še mnogo let praznovala v družinskem krogu, žena Duška in Iztok.

DRAGI mami in stari mami ALOJZIJU DRENKU z Vel. Podljudna za njen god veliko zdravlja in zadovoljnih let v krogu svojih dragih želite mož Franci in sin Alojz z ženo. Vnučki Duško, Izток in Boštjan pa ji pošiljajo koš poljubčkov.

KUPIM

KUPIM novejšo diatonično harmo niko. Anton Suštarič, Priložje 2, 68332 Gradac.

KUPIM manjšo tovorno prikolico za osebni avto. Telefon 21-796 ali Skalickjeva 2, Novo mesto.

RAZNO

POROČNI PRSTANI! Vsa zlatarska dela vam po vaši želji najbolje opravi zlatar Otmar Zidarič v Gosposki 5 v Ljubljani, kjer dobi te tudi poročne prstane vseh oblik! Z izrekom tega oglasa dobite 10 odst. popusta.

V NEPOSREDNI bližini Novega mesta dam v najem mizarsko delavnico (50 m²) s kombiniranim strojem znamke Linvincibile na 7 operacij; skobeljni valj 40 cm dolžine, rezkalnik ima svoj motor na 2 brzini in 4.000 in 8.000 obratov na minuto. Interesenti naj pošljejo ponudbe na Dolenjski list, Novo mesto, pod šifro „MIZARSTVO 78“.

TISTI ki je vzel 2. maja črno žensko kolo ob cesti nad postajo Mokronog, naj ga takoj vrne. Bil je opazovan.

UPOKOJENEC srednjih let nujno potrebuje sobo v okolici Novega mesta ali Metlike. Naslov v upravi lista (2260/78).

ZAHVALA

9. junija je v 82. letu starosti po dolgi in mučni bolezni prenehalo biti srce naše mame, stare mame in prababice

FRANČIŠKE PLAVEC

roj. Gašperič iz Dobljč

Iskreno se zahvaljuje mo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in vaščanom za podarjene vence in cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: hčerke Tončka, Ana, Frančiška in Marija z družinami ter drugo sorodstvo.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 10. 6. do 17. 6. 1978 so v brežiški porodnišnici rodile: Barica Kuhtič iz Braslavja - dečka, Martina Martinkovič s Pogleka - dečka, Vesna Hudorovac iz Dmrova - deklico, Pavla Sotošek iz Dovškega - deklico, Majda Valentinčič s Senovega - deklico, Višnja Papež iz Samobora - deklico, Višnja Borošak s Kapelskega vrha - Stjepana, Fanika Šušter iz Rud - Ano, Ana Savnik s Sel - dečka, Vida Jeler iz Reštanja - Vida, Jožica Babič iz Velike vasi - Stanka, Katica Flajnik iz Brežice - Kristino, Rozalija Butkovič iz Volčjega - deklico. - ČESTITAMO!

V preteklem tednu sta pri nas umrli: Stjepan Sintič, upokojenec iz Ključa, star 72 let, in Stanko Kristina, gospodinja iz Viher, stara 78 let.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 8. do 14. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Robek z Malega vrha - Davorja, Nevenka Brunski iz Metlike - Velimira, Marija Krošelj iz Sentjerneje - Vesno, Nura Šumar iz Nove Loke - Samira, Blaženka Vržina iz Zabeje vasi - Radmilo, Antonija Starc iz Krškega - Tamaro, Marija Kolenc iz Tržišča - Janoša, Olga Rajk iz Bojanje vasi - Antona, Stanislava Rajer iz Družinske vasi - Saka, Ljubica Brinc s Sopičje vrha - Dubravka, Vida Ban iz Zdol - Mateja, Marija Tramte iz Dolnjeje Mokrega polja - Damjano, Lidija Štajdohar iz Črnomlja - Roka, Marija Klobučar iz Uršnih sel - Melito, Nada Kambič iz Curil - Petra, Jožefa Cvelbar z Vrha dečka, Marica Kopar iz Mahil Poljan - dečka, Amalija Matešič iz Črnomlja - deklico, Marija Kuzma iz Velikega Nerajca - deklico, Slavica Lackovič iz Brestanice - dečka, Cecilija Nadu iz Gornjih Dol - deklico, Fanika Martinčič iz Dobrave - deklico, Ivanka Stegne s Hrasta - deklico, Marija Verbič s Ceste - dečka in Vida Sumina iz Velikega Lešča - Dragico. - Čestitamo!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 8. do 14. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Robek z Malega vrha - Davorja, Nevenka Brunski iz Metlike - Velimira, Marija Krošelj iz Sentjerneje - Vesno, Nura Šumar iz Nove Loke - Samira, Blaženka Vržina iz Zabeje vasi - Radmilo, Antonija Starc iz Krškega - Tamaro, Marija Kolenc iz Tržišča - Janoša, Olga Rajk iz Bojanje vasi - Antona, Stanislava Rajer iz Družinske vasi - Saka, Ljubica Brinc s Sopičje vrha - Dubravka, Vida Ban iz Zdol - Mateja, Marija Tramte iz Dolnjeje Mokrega polja - Damjano, Lidija Štajdohar iz Črnomlja - Roka, Marija Klobučar iz Uršnih sel - Melito, Nada Kambič iz Curil - Petra, Jožefa Cvelbar z Vrha dečka, Marica Kopar iz Mahil Poljan - dečka, Amalija Matešič iz Črnomlja - deklico, Marija Kuzma iz Velikega Nerajca - deklico, Slavica Lackovič iz Brestanice - dečka, Cecilija Nadu iz Gornjih Dol - deklico, Fanika Martinčič iz Dobrave - deklico, Ivanka Stegne s Hrasta - deklico, Marija Verbič s Ceste - dečka in Vida Sumina iz Velikega Lešča - Dragico. - Čestitamo!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 8. do 14. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Robek z Malega vrha - Davorja, Nevenka Brunski iz Metlike - Velimira, Marija Krošelj iz Sentjerneje - Vesno, Nura Šumar iz Nove Loke - Samira, Blaženka Vržina iz Zabeje vasi - Radmilo, Antonija Starc iz Krškega - Tamaro, Marija Kolenc iz Tržišča - Janoša, Olga Rajk iz Bojanje vasi - Antona, Stanislava Rajer iz Družinske vasi - Saka, Ljubica Brinc s Sopičje vrha - Dubravka, Vida Ban iz Zdol - Mateja, Marija Tramte iz Dolnjeje Mokrega polja - Damjano, Lidija Štajdohar iz Črnomlja - Roka, Marija Klobučar iz Uršnih sel - Melito, Nada Kambič iz Curil - Petra, Jožefa Cvelbar z Vrha dečka, Marica Kopar iz Mahil Poljan - dečka, Amalija Matešič iz Črnomlja - deklico, Marija Kuzma iz Velikega Nerajca - deklico, Slavica Lackovič iz Brestanice - dečka, Cecilija Nadu iz Gornjih Dol - deklico, Fanika Martinčič iz Dobrave - deklico, Ivanka Stegne s Hrasta - deklico, Marija Verbič s Ceste - dečka in Vida Sumina iz Velikega Lešča - Dragico. - Čestitamo!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 8. do 14. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Robek z Malega vrha - Davorja, Nevenka Brunski iz Metlike - Velimira, Marija Krošelj iz Sentjerneje - Vesno, Nura Šumar iz Nove Loke - Samira, Blaženka Vržina iz Zabeje vasi - Radmilo, Antonija Starc iz Krškega - Tamaro, Marija Kolenc iz Tržišča - Janoša, Olga Rajk iz Bojanje vasi - Antona, Stanislava Rajer iz Družinske vasi - Saka, Ljubica Brinc s Sopičje vrha - Dubravka, Vida Ban iz Zdol - Mateja, Marija Tramte iz Dolnjeje Mokrega polja - Damjano, Lidija Štajdohar iz Črnomlja - Roka, Marija Klobučar iz Uršnih sel - Melito, Nada Kambič iz Curil - Petra, Jožefa Cvelbar z Vrha dečka, Marica Kopar iz Mahil Poljan - dečka, Amalija Matešič iz Črnomlja - deklico, Marija Kuzma iz Velikega Nerajca - deklico, Slavica Lackovič iz Brestanice - dečka, Cecilija Nadu iz Gornjih Dol - deklico, Fanika Martinčič iz Dobrave - deklico, Ivanka Stegne s Hrasta - deklico, Marija Verbič s Ceste - dečka in Vida Sumina iz Velikega Lešča - Dragico. - Čestitamo!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 8. do 14. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Robek z Malega vrha - Davorja, Nevenka Brunski iz Metlike - Velimira, Marija Krošelj iz Sentjerneje - Vesno, Nura Šumar iz Nove Loke - Samira, Blaženka Vržina iz Zabeje vasi - Radmilo, Antonija Starc iz Krškega - Tamaro, Marija Kolenc iz Tržišča - Janoša, Olga Rajk iz Bojanje vasi - Antona, Stanislava Rajer iz Družinske vasi - Saka, Ljubica Brinc s Sopičje vrha - Dubravka, Vida Ban iz Zdol - Mateja, Marija Tramte iz Dolnjeje Mokrega polja - Damjano, Lidija Štajdohar iz Črnomlja - Roka, Marija Klobučar iz Uršnih sel - Melito, Nada Kambič iz Curil - Petra, Jožefa Cvelbar z Vrha dečka, Marica Kopar iz Mahil Poljan - dečka, Amalija Matešič iz Črnomlja - deklico, Marija Kuzma iz Velikega Nerajca - deklico, Slavica Lackovič iz Brestanice - dečka, Cecilija Nadu iz Gornjih Dol - deklico, Fanika Martinčič iz Dobrave - deklico, Ivanka Stegne s Hrasta - deklico, Marija Verbič s Ceste - dečka in Vida Sumina iz Velikega Lešča - Dragico. - Čestitamo!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 8. do 14. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Robek z Malega vrha - Davorja, Nevenka Brunski iz Metlike - Velimira, Marija Krošelj iz Sentjerneje - Vesno, Nura Šumar iz Nove Loke - Samira, Blaženka Vržina iz Zabeje vasi - Radmilo, Antonija Starc iz Krškega - Tamaro, Marija Kolenc iz Tržišča - Janoša, Olga Rajk iz Bojanje vasi - Antona, Stanislava Rajer iz Družinske vasi - Saka, Ljubica Brinc s Sopičje vrha - Dubravka, Vida Ban iz Zdol - Mateja, Marija Tramte iz Dolnjeje Mokrega polja - Damjano, Lidija Štajdohar iz Črnomlja - Roka, Marija Klobučar iz Uršnih sel - Melito, Nada Kambič iz Curil - Petra, Jožefa Cvelbar z Vrha dečka, Marica Kopar iz Mahil Poljan - dečka, Amalija Matešič iz Črnomlja - deklico, Marija Kuzma iz Velikega Nerajca - deklico, Slavica Lackovič iz Brestanice - dečka, Cecilija Nadu iz Gornjih Dol - deklico, Fanika Martinčič iz Dobrave - deklico, Ivanka Stegne s Hrasta - deklico, Marija Verbič s Ceste - dečka in Vida Sumina iz Velikega Lešča - Dragico. - Čestitamo!

List za vsakogar

»Dolenjski list«

ZAHVALA
Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustil mož, oče in stari oče
JOŽE ŽAGAR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za podarjene vence in cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Posebna hvala Labodu Ločna, župniku za opravljeni obred ter osebu zdravstvenega doma za opravljene obiske na domu in Onkološkemu inštitutu - oddelek C v Ljubljani.

Žalujoči: žena Marija, hčerka Joži z družino, brat Ciril ter sestre Cilka, Milka, Valči in Meri z družinami

ZAHVALA
V 23. letu starosti smo tragično izgubili dragega moža, očeta, sina in brata
IVANA KNAVSA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje in vence, nam izrekli sožalje in našega dragega spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Dragica, sin Ivan

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dobrega brata in strica

ALOJZA KOSTENA

se iskreno zahvaljujemo za izkazano pomoč in izrečeno sožalje vsem sorodnikom in sosedom. Posebno zahvalo smo dolžni vaščanom Vel. Loke ter Korenitke, še posebej pa Jožetu Klemenčiču, ki nam je toliko pomagal. Najlepša hvala vsem, ki ste pokojniku darovali toliko lepega cvetja. Hvala župniku v Sentlovrencu za lepo opravljeni pogrebni obred in vsem, ki ste se zadnjič poslovili od njega.

Njegovi: sestra Rezka, nečakinja Milena z Rudijem ter nečak Franci z družino

Velika Loka, Ljubljana, dne 5. junija 1978

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dobri mož, oče, ded, brat, stric, bmatravec in svak

FRANC STRAŠEK

starejši mizar v pokoju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam ustno in pismeno izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Vodniku za dolgoletno zdravljenje, delovnim kolektivom Novotehna, IMV, Novoles za podarjene vence, godbenikom ter župniku za opravljeni obred. Prav vsem še enkrat srčna zahvala.

Zalujoči: žena Antonija, hčerka Judita, sinovi Franc, Tone, Miro, Andrej in Peter z družinami ter drugo

sorodstvo

Novo mesto, dne 19. junija 1978

OSMRTNICA

Po kratki in hudi bolezni nas je v 41. letu starosti zapustil naš dragi sodelavec

OTO MAKOVEC

vratar iz Velike Ševnice 2 pri Trebnjem

Od pokojnika smo se poslovili v petek 16. junija 1978 na Trebanjskem pokopališču.

Kolektiv GP Tehnika Ljubljana, TOZD IGK Rače je selo.

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je po kratki bolezni zapustil naš dobri mož, oče, stari oče, praoče in tast

JOŽE ROŠTOHAR

Gorenje Pijavško 8 pri Krškem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, vaščanom, polikliniki - rentgenski oddelku Ljubljana, Emoni - DO Blagovni center Ljubljana, ki ste pokojniku darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje ter spremili pokojnika na zadnji poti. Hvala tudi duhovnikom za svečani obred.

Zalujoči: žena Marija, hčerke z družinami in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

JANEZA ZORANA

iz Šmarjeških Toplic 26

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, za podarjeno cvetje, IMV - obrat Šmarjeta, zlasti pa župniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Kristina, sinova Ivan in Drago z ženama, hčerke Mimi, Lojzka in Jožica z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi ljubljenega moža, očeta in zeta

OTONA MAKOVCA

se iskreno zahvaljuje vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, sorodnikom, prijateljem, sosedom in krajanom za darovane vence in cvetje ter za izraženo sožalje. Prav posebna zahvala dr. Starcu in osebju internega oddelka za lajšanje bolečin, IGK Trebnje za vso pomoč in govornikom Rajku Zaletlu za besede ob odprtem grobu, PM Trebnje, Zaščitni enoti milice iz Ljubljane za vso pomoč v najtežjih trenutkih, osnovni šoli Trebnje in ŽIT Ljubljana, pevcem ter duhovniku za opravljeni obred. Za vse vsem prisrčna hvala!

Zalujoči: žena Anica, sinovi Janez, Vojko in Branko, tašča in drugo sorodstvo

V SPOMIN

Boleč je spomin na 23. junij, ko mineva leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče

MIHA BRODAR

iz Novega mesta

Vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob, iskrena hvala!

Vsi njegovi

V SPOMIN

29. junija bodo minila štiri žalostna leta, odkar si nas mnogo prezgodaj zapustil, ljubi mož in očka

FRENK TRATAR

iz Drage 6

Štiri leta bodo minila, a še vedno živiš v naših srcih. Tvoj duh nas spremlja vsepovsod, srce nam močno krvavi, ko tebe, ljubi mož in očka, od nikoder ni.

Zalujoči: žena Dragica, hčerka Alenka, mama, brata, sestra in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila naša ljuba mama, stara mama, babica in tašča

ALOJZIJA MARKOVIČ

Podturn 54 pri Dol. Toplicah

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom in prijateljem za podarjene vence in cvetje ter izrečeno sožalje, Francu Tisovcu pa za poslovljne besede, izrečene v imenu VVL. Zahvaljujemo se župniku za lepo opravljeni obred.

Zalujoči: hčerke z družinami, vnuki in pravnuki in drugo sorodstvo.

Podturn, Ljubljana, Grosuplje, Sred. Jarše, Vir, Dol. Toplice, Novo mesto

„Ti kmetska svinja ti!“ je zavpil Reich v svoji klasični slovenščini in dregnil Pavlovca v glavo. „Jaz ti že pokažem, kdo sem, ti vrazji pes!“

Pavlovec je skočil kvišku. „Ti pokažeš! Glej, glej! Ti boš mene pital s priimki, ti golobradec ti!“

Zamahnil je in njegova roka je zažvižgala okrog ušes mladega Reicha in lopnila po njegovem licu, ki mu je zateklo pri tej priči.

Reich je siknil od jeze in skočil v Pavlovca. In to je bilo znamenje za splošni pretep.

Hkrati se je vse bilo, suvalo, teplo in razbijalo v krčmi. Vsa telesa so se gibala, roke so zamahovale, grabile. Čaše so rožljale, stoli so se prevračali. Krčmarica je v strahu splezala v zapeček, krčmar pa je zastoj miril, vlekel narazen in rinil proti vratom.

„Če se zunaj vsi potolčejo, samo da pri meni ne bi bilo nič!“ je molil z vso dušo.

Za hip mu je stal pred očmi strah in vse skrbi in sitnosti, ki bi jih mogel imeti, če bi se v njegovi hiši primeril kak poboj. Zato je pozabil na vse drugo, na potrte čaše, polomljene stole in neplačane račune in samo rinil in suval je proti vratom in kričal venomer: „Ven, ven!“

K sreči je pritekel hlapec iz hleva in pomagal spraviti ljudi venkaj.

Seveda lahko ni bilo. Cele gruče so se držale skupaj, v katerih so se mešale roke in telesa v vednem premikanju. Domači so tepli fabriške in ti domače. Slišati je bilo kletve, rohne nje, udarce...

Se dolgo potem, ko se je posrečilo Dobniku spehati razgrete ljudi venkaj, je bilo čuti zunaj na cesti prepir in pretep in vmes jok in nago varjanje žena, ki so vse v strahu pritekale po svoje moze in sinove.

Vendar se je vse še precej srečno izteklo. Vsi, ki so se spoznali na take stvari, so dejali drugi dan, da „ni bilo sile“. V resnici se ni

pripetilo nič resnejšega in hujšega. Nekaj bunk in lis, prask in udarcev, pa mnogo raztrgane obleke, drugega ni bilo. Nekateri so veliko ugibali, kaj stori Reich: ali bo tožil ali ne. Ker pa je potem nastal tak pretep in so tepli tako domači kakor oni, so menili Zavodčani, da stvar mine menda bolj na lepem.

„Pavlovec ne dobi nič več dela tam gori, to bo menda in to je dosti zanj.“

V.

Na Visokem pri fari je minila deseta maša. Ljudje so vrel iz velikih, na stečaj odprtih vrat. Praznično oblečene ženske v novih volnenih in svilenih rutah so v gručah stopale preko prostornega trga in na tej ali oni strani hitele po hribu navzdol: ta v Zavode, ona v Dolino, druge v Osredek.

Bil je krasen dan. Vse je bilo sončno, svetlo. Temnozeleni gozdi, ki so krili hribovje; polje, ki se je v pisanih, rjavih, zelenih in rumenkastih pasovih bleščalo iz doline; vasi, ki so prijazno čepale sredi polja ali vabljivo krile stran kakega hriba, vse je dihlo, vse je praznovalo nedeljo. Ceste in steze so se kakor trakovi stezale čez polja, vezale vasi, se izgubljale v sivkastomodri daljini ali na gozdnih parobkih.

In nad vsem tem krasno, jasno nebo, bleščeče sonce, gibljiv, čist zrak!

Bila je res nedelja v naravi in v vaseh in v ljudeh, ki so zadovoljnih, svežih obrazov vrel iz cerkve. polnili trg pred župniščem in odhajali na razne strani v doline.

Resnejši možaki, nekateri že sivi in stari, drugi čvrsti in čili, so se ustavljali pri lipi, ki je s svojimi mogočnimi vejami senčila malone ves prostor med cerkvijo in župniščem.

Na obrabljeni, ki je kot kaka miza oklepala lipo, je sedel močan mož. Njegova polgospoka sukinja in papirji, ki jih je resno držal v roki, so kazali, da ima nekako službo, nekaj

ugled pri teh ljudeh, ki so stali okrog njega. Mirno je sedel in gledal gručo, ki se je čimdalje bolj zgoščevala okrog lipe. Med starejše možake se je pomešalo tudi nekaj mlajših. Nekako v zadregi so stali poleg starih in tiho izpraševali svoje sosede, ki so jim odgovarjali z enako tihim, spoštljivim glasom. Tudi kaka ženska je obstala pri lipi. Gotovo kaka vdova, ki ji je tudi skrbeti, da zve, kaj ukazuje gospoška.

Oni mož, občinski sluga, je še enkrat pogledal čez gručo. Menda se mu je poslušateljstvo zdelo polnoštevilno, kajti pokimal je zadovoljno in se z nekako prakso vzpel na svojem vzvišenem prostoru

Močno se je odkašljaj, pomaknil klobuk malo nazaj, razvil papirje, še enkrat pogledal čez svoje poslušalce in začel počasno z debelim, močnim glasom:

Razglas.

„Od c. kr. okrajnega glavarstva se je naročilo županstvu, da se vam oznani, da je po § toliko in toliko prepovedano...“

Tu je sledila dolga, dolga prepoved glede pašnje po polju.

In ko je občinski sluga prečital oglaš do zadnje pike za datumom, se je odkašljaj in začel spet od konca:

„Vsem hišnim posestnikom se zaukazuje najstrožje tekom 14 dni...“

Tudi to je prečital do konca, medtem ko so njegovi poslušalci v znamenje, da slišijo in razumejo, prikimali molče vsakemu stavku.

Prečital jim je nato še razglas, da je prepovedan uvoz živine od tod in tod zaradi te in te kužne bolezni med živino.

In ko je dovršil tudi to delo, odkašljaj se je močneje, počakal malo in začel s krepkejšim in živahnijšim glasom:

Zofka Kveder NA KMETIH

10

Vrgli so godcu nekaj desetic možolov in večal vseobči šum. Imeli niso niti delavci in fantje so bili že previnjeni, da bi se nalašč so se razpostavljali bolj na široko, da so bili vsem v napotje. Pridrenjali so se tudi kot, kjer je sedel Pavlovec in še vedno kričal, razbijal po mizi in se pravno priduševal, da Dobnikova slivovka ni samo špirit, primaruha!“ in lopnil je z roko po mizi, da so odskakovale čaše. Mladi Reich je slučajno stal blizu njega ter držal čašo v rokah, ko mu jo je izbil Pavlovec, ki je z obema rokama mahal okrog glave po zraku in klical krčmarja, da mu plača „pomije“.

Več kot samo komandant

Prebivalcem do pred leti nekoliko pozabljene Suhe krajine so se sanje spremenile v resničnost tisti hip, ko je njihov enolični vsakdanjen nenadoma obarvala brigadirski pesem. Po njihovih cestah je zadonek tudi v začetku letošnjega junija in naznanila prihod mladosti v brigadirskih uniformah, mladosti, ki prinaša prijazen besedo in pošten pogled, zdravo pitno vodo, sodobno cesto, pomoč na kmetiji in še marsikaj drugega. Letos bo brigadirski komandant in brigadirski komandant zvezne mladinske delovne akcije Bojan Božič.

Sedemindvajsetletni Bojan je Dolenjec. Rodno Podgorje je zapustil že pred dobrih desetletjem. Navzlic temu lahko vsakdo, ki se prvič pogovarja z njim, hitro ugotovi, da je rasel na Dolškem hribu, da se je tovarišva, te pri brigadirskih najbolj cenjene lastnosti, učil in dobro naučil ob vinorebrskem studencu in Mrzlovku, na razvalinah nekdanje graščine. Na Dolž se je navzlic obveznostim v šoli vedno rado vračal, zlasti potem, ko se je odločil za študij na pedagoški akademiji v Ljubljani in ga uspešno končal na oddelku specialnih pedagogov. V Podgorju so vrstniki povratniku, ki nikoli ni zvil po mestno, veliko zaupali in so radi uresničevali njegove napotke. Kmalu se je videlo, da je v mladinski organizaciji, ki je do tistih dob spala, zavel nov veter. Tudi zato in pa zaradi uspehov, ki jih je mladi pedagog v dveh letih dosegel v delu z dijaki srednje kmetijske šole v Domu Majde Silc, so sestavljavci vodstev letošnjih mladinskih brigad zaupali najbolj odgovorno nalogo Bojanu Božiču.

Že prve dni akcije je dokazal, da je več del z mladimi. Čeravno se je komandantstva bal, je v slabih dvestih dneh spoznal, da skriva ta funkcija precej več odgovornih nalog, kot si človek lahko misli. Zato ni čudno, da Bojan ugotavlja, da v času, odkar je zapustil Novo mesto in se naselil v Hinjah za devetdeset dni, živi nekako hitreje. Navzlic temu, da vstaja pred sončnim vzhodom in leže šele takrat, ko nov dan šteje že precej minut. Zaradi tega se mu ne zdi čudno, da je letošnja brigada že v začetku dokazala, da bo najbrž potokla prav vse brigadirske suhokrajinske uspehe.

„Že v začetku sem sodelavcem, če lahko tako rečem,“ je dejal komandant suhokrajinske zvezne akcije, „povedal, kaj želim od njih. Dogovorili smo se, da me lahko tikajo ali vikajo, kakor je komu drago, opazili pa so lahko, da komandant ni samo zato, da ukazuje. Sklenil sem, da bomo pri nas delali na osnovi tovarišva, da bomo spoštovali dogovore, kajti to je po mojem mnenju osnova za dobro in uspešno delo. Zakaj so me brigadirji lepo sprejeli? Potrdil sem se, da nisem samo njihov komandant, pač pa najprej tovariš, ki mi lahko zaupajo tudi najbolj osebne stvari...“

Sedemindvajsetletni komandant Bojan je v brigadi – prvi. V njej ob komandantstvu nadaljuje tudi svoje poklicno delo v nekoliko drugačnih oblikah in okoliščinah. Tudi zato se bo v devetdesetih dneh, kolikor bo nosil uniformo, tako kot nekdo v Podgorju, veliko naučil. Obenem pa bo Suhokrajincem ponovno dokazal s svojimi fanti in dekleti iz Kovina, Maribora in Ljubljane, kaj lahko pomeni mladost v sivozelenih brigadirskih uniformah.

J. PEZELJ

Avto zarubljen povsem zakonito

Vrhovno sodišče SRS zavrnilo tožbo gostilničarke Olge Colnar iz Dolenjega Boštjanja

Pred slabim letom dni je sevniška davkarja zarubila gostilničarka Olgi Colnar iz Dolenjega Boštjanja osebni avto ford consul L, ki je bil nato prodan na javni dražbi za okrog 127 tisočakov.

Colnarjeva je namreč lani aprila dolgovala sevniški davkarji za 154.048,75 dinarjev davkov in prispevkov. Prišteti je bilo treba še nad 16 tisočakov prispevkov za obrtno zdravstveno zavarovanje in nekaj nad 8.000 dinarjev za pokojninsko zavarovanje – skupaj vsega dolga je bilo reči in piši za 178.297,90 dinarjev. Glede na stanje lastništva in drugo davkarji ni preostalo drugega kot da pač zarubi avto.

Gostilničarka se je pritožila, vendar je republiški sekretariat za finance njeno pritožbo zavrnil. V upravnem sporu je nato vrhovno sodišče zavrnilo odločbo republiškega sekretariata zaradi nekaterih drobnih formalnih pomanjkljivosti. Republiški sekretariat je seveda postopek brž dopolnil s fotokopijami odmernih odločb, davčnih kartic, obračunov obveznosti, plačil obresti in stroškov vse za nazaj do leta 1969. Colnarjeva ni odnehala niti zatem. Po odvetniku Slavku Sitarju je sprožila ponovni pravni spor. Tokrat je vrhovno sodišče na seji senata 20. aprila 1978 njeno

tožbo zavrnilo kot neutemeljeno. Sodba je dokončna. Po izjavi načelnika sevniške davčne uprave Jožeta Zvegljica Colnarjeva dolguje še precejšnje zneske in zamudne obresti. Davkarja po vsem sodeč do denarja ne bo prišla, v skrajnem primeru pa lahko predlaga odvzem obrtnega dovoljenja. Odločnost in doslednost sevniške davčne uprave v tem primeru je že v preteklosti naletela na ugoden odmev med ostalimi rednimi davkoplačevalci. Navsezadnje leta od Colnarjeve ne zahteva drugega kot – da redno poravnava svoje obveznosti. ALFRED ŽELEZNIK

POBEGNILA – LE DO PRVEGA JARKA

Novomeška miličnika sta minulo sredo pri opravljanju službe na Otočcu okoli 1.30 opazila Mladena B. in Marjana K. iz Gaberja, ki sta se, očitno vinjena, hotela odpeljati z osebnim avtomobilom. Med uradnim postopkom sta se neprimerno obnašala, zmerjala in mahala, končno pa tudi pobegnili z avtomobilom proti Dobruški vasi. Vožnja pa se je kmalu končala; pri Dobrovi sta zapeljala v jarek, avtomobil pa se je prevrnil. Pri nesreči sta se fanta ranila in so ju odpeljali v novomeško bolnišnico. Kot so ugotovili, je Mladen B. vozil brez vozniškega dovoljenja, materialno škodo pa so ocenili na 20.000 din.

Račke na kolesih

Solidna uvrstitev naših

Na drugi kolesarski dirki poklicnih novinarjev za državno prvenstvo, ki je bila prejšnji teden v Grosupljem, je nastopilo več kot „40 mačk na kolesih“; med temi sta bila tudi dva dolenjska novinarja – Slavko Dokl in Miha Gošnik. Naša predstavnik sta dosegla solidno uvrstitev; tako je Miha Gošnik v kategoriji tekmovalcev do 35 let osvojil odlično peto mesto, Slavko Dokl pa je pri tekmovalcih, starejših od 35 let, zasedel 9. mesto.

Dolenjska novinarja nista nastopila na kriterijskem kolesarskem tekmovanju, ki je potekalo po ulicah Grosupljega, ker ju je dirka na 13 kilometrov dolgi progi precej utrudila. Naša tekmovalca sta nastopila s turnirni kolesi, medtem ko so drugi novinarji vozili s profesionalnimi kolesarskimi kolesi, kar jim je prineslo precejšnjo prednost.

Rezultati – kategorija do 35 let: 1. Čadež (RTV Lj), 18,22,0; 5. M. Gošnik (Dol. list) 20,26,0; Katerija nad 35 let: 1. T. Fornezzi (Dnevnik) 19,02, 9. S. Dokl (Delo) 23,12 itd.

S. D.

GASILSKO DRUŠTVO BUKOŠEK pri Brežicah

vabi na VELIKO VRTNO VESELICO

25. junija 1978 ob 16. uri pri gasilskem domu

Igra ansambel LOJZETA SLAKA s pevci

Brez obleke na prostost

Banovec, Jaguš in Planinc obsojeni, ker so Dikiču in Hudorovcu pomagali pri pobegu iz zapore

Ivanu Banovcu, Josipu Jagušu in Danielu Planincu, ki so minuli teden sedeli pred senatom novomeškega okrožnega sodišča (predsedoval mu je Janez Kramarič), je za kaznivno dejanje, ki so ga storili 8. marca pred tremi leti, grožila kazen od enega do osmih let zapore.

Omenjena trojka je bila v tistem času v priporu v novomeških zaporih, v celici pa so bili skupaj s Sinišom Dikičem in Marjanom Hudorovcem. Slednja sta se 8. marca dogovorila za pobeg, pri tem pa so jima obilno pomagali prav Banovec, Jaguš in Planinc.

Banovec in Dikič sta iz gornjega dela okna odstranila žičnato mrežo in z železno palico, ki sta jo odtrgala od postelje, kopala zid, medtem ko je Jaguš stražil. Vseh pet je nato izmenoma s pomočjo deske iz postelje raztegovalo železne rešetke na oknu. Kmalu je bila odprtina dovolj velika, da se je skozi splazil Dikič, za njim pa še Hudorovac. Da je šlo laže, sta se oba slekla, obleko pa so jima potem vrgli „pomočniki“ skozi okno. Dikič in Hudorovac sta jo nato po strehi pobrisala, a ne za dolgo.

Trojka, obtožena pomoči pri pobegu, je na razpravi dejanje v celoti zanikala; trdila je, da so za pobeg vedeli, vendar da pobeglim ni nihče pomagal. Povsem drugače je izjavil Hudorovac, pa tudi drug zapornik, ki je pobeg videl. Pri izreku kazni sodišče ni videlo pravnikačnih olajševalnih okoliščin, kajti vsi trije so bili že predkaznovani, Banovec in Planinc pa še sedaj prestajata kazen (prvi na Dobu, dru-

gi v Celju), medtem ko je Jaguš v priporu. Sodišče jih je obsodilo takole: Banovca na leto in 3 mesece zapore, Jaguša na 14 mesecev v Planinci na eno leto zapore, ki pa so ga združili s prejšnjo kaznijo štirih let in devet mesecev, ki jo sedaj prestaja zaradi vplivnih tatv, na 5 let in 8 mesecev zapore. Jagušu je pripor podaljšan do pravomočnosti sodbe.

V NEDELJO NAD MEDVEDKO

Poročali smo že, da je medvedka v zadnjih tednih nevarno ranila pri vasi Podplanina dva občana, ki se zdaj zdravita v reški bolnišnici. Pristojni organi so že dali dovoljenje za odstel nevarne medvedke, v ponedeljek pa smo zvedeli, da bodo lovci organizirali pogon nanjo to nedeljo.

KONČNO USPEH – Novinarji Dolenjskega lista smo tokrat drugi sodelovali na novinarskem ribiškem tekmovanju v Polniku. Medtem ko prvič nismo uplenili niti ribe, je tokrat le z zlata medalja med posamezniki na Dolenjsko. Na sliki: podeljevanje medalje Jožetu Primcu.

Zaslužno slavili Belokranjci

Pokal Bele krajine so na meddružinskem tekmovanju osvojili belokranjski ribiči

Ribiška družina Črnomelj, ki je te dni praznovala 65-letnico ustanovitve, je visoki jubilej počastila med drugim s tradicionalnim meddružinskim ribiškim tekmovanjem za „Pokal Bele krajine“, kjer se je ob bregovih Lahinje in Kolpe pomerilo več kot 100 športnih ribičev iz Slovenije in Hrvaške. Gostitelji so izkoristili prednost „domačega terena“ in brez težav zaslužno slavili v obeh preizkušnjah. Daleč najboljši med posamezniki je bil Črnomalčan Marjan Papež, ki je v bogati Lahinji uvel več kot 5 kilogramov rib in tako tudi veliko prispeval k ekipni zmagi Črnomalčanov.

Ob tej priložnosti naj povemo, da so v Črnomlju ribiči imeli slavnostno sejo, kjer je predsednik RD Črnomelj Franc Moljk govoril o delu in uspehih te 400-članske ribi-

ške družine. Ob tej priložnosti so podelili 110 priznanj najzaslužnejšim ribiškim delavcem, ravno tako pa tudi predstavnikom delovnih kolektivov in družbenopolitičnih organizacij črnomaljske občine. Rezultati tekmovanja – posamezniki: 1. Papež 5.490, 2. Šneler (Oba RD Črnomelj I) 3.757, 3. Zobarič (RD Brežice) 3.222, 4. J. Butala (RD Črnomelj II) 2.350, 5. Starešinič (RD Metlika II) 2.248, 6. Coroga (RD Ozalj I) 1.853, 7. Šikonja (RD Metlika I) 1.829, 8. Žabkar (RD Kostanjevica I) 1.771, 9. Kvas (RD Črnomelj II) 1.678, 10. Kerčmar (RD Mura – M. Sobota) 1.677 točk. Ekipno: 1. RD Črnomelj I (Papež, T. Butala, Šneler) 15, 2. RD Brežice 24, 3. RD Črnomelj II 28, 4. RD Straža – Sava (Lj) 31,5, RD Črnomelj III 31, 6. RD Mura – M.

Sobota II. 33, 7. RD Brestanica Krško 34, 8. RD Metlika II 36, RD Kostanjevica I 36, 10. RD M. mesto II 37 točk itd.

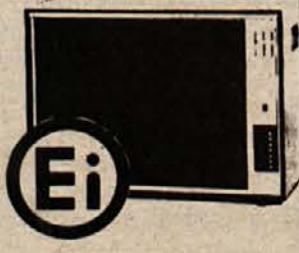
Na sliki: srečni zmagovalec Marjan Papež iz Črnomlja.

trgovska hiša maximarket LJUBLJANA

supermarket MARIBOR

V ČASU SVETOVNEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA

od 19. do 30. junija 1978

5% tovarniškega popusta pri nakupu TV BARVNIH SPREJEMNIKOV proizvodnje Elektronske industrije Niš